

Innovative Village

Edited by Outi Raatikainen

Published by Innovative Village Transnational
Leader Cooperation Project

Study group in Podmotsa, Estonia, in 2013.

Innovative Village

Edited by Outi Raatikainen

Published by Innovative Village Transnational
Leader Cooperation Project

This book has been published as part of a transnational Leader cooperation project.
All partners have been involved in producing texts and photos.

Publisher: JAMK University of Applied Sciences
Innovative Village Transnational Leader Cooperation Project
FI – PL 207, 40101 Jyväskylä
Finland
www.jamk.fi/innovative-village

ISBN 978-951-830-351-3 (Printed)
ISBN 978-951-830-352-0 (Digital version)
Web publication <http://issuu.com/innovative-village>

© 2014 JAMK University of Applied Sciences, Finland, Tartumaa Arendusselts, Estonia,
and North East Region, Northern Ireland

Photographers: Outi Raatikainen, Hanna Luoma, Pirjo Ikäheimonen, Urpo Minkkinen
(aerial photos of Konginkangas and Sumiainen), JAMK University of Applied
Sciences/Antti Kuronen, Leila Hänninen, Pekka Louniala, Riitta Kolari, Päivi Kaski, Kari
Lehtinen, Kauno Lehtomäki, Sanna Vanha-Rauvola, Vesanka Village Association, the
participants of the photo hunt in Elva, Cushendall Development Group, Portballintrae
Residents' Association, Joyce Ferder-Rankin, Liis Pärtelpoeg, Sven Začek, Alar Ilp, Triin
Lääne, Inga Rõžova, Madis Masing, Mall Türk, Evelin Anja, Ülenurme Pere- ja
noortekeskus, Mikko Otsar, Neeme Aria, M Studio Grupp

Graphic design by Triinu Sarv
Printed on recycled paper in Estonia by Paar OÜ

The European Agricultural Fund
for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Contents

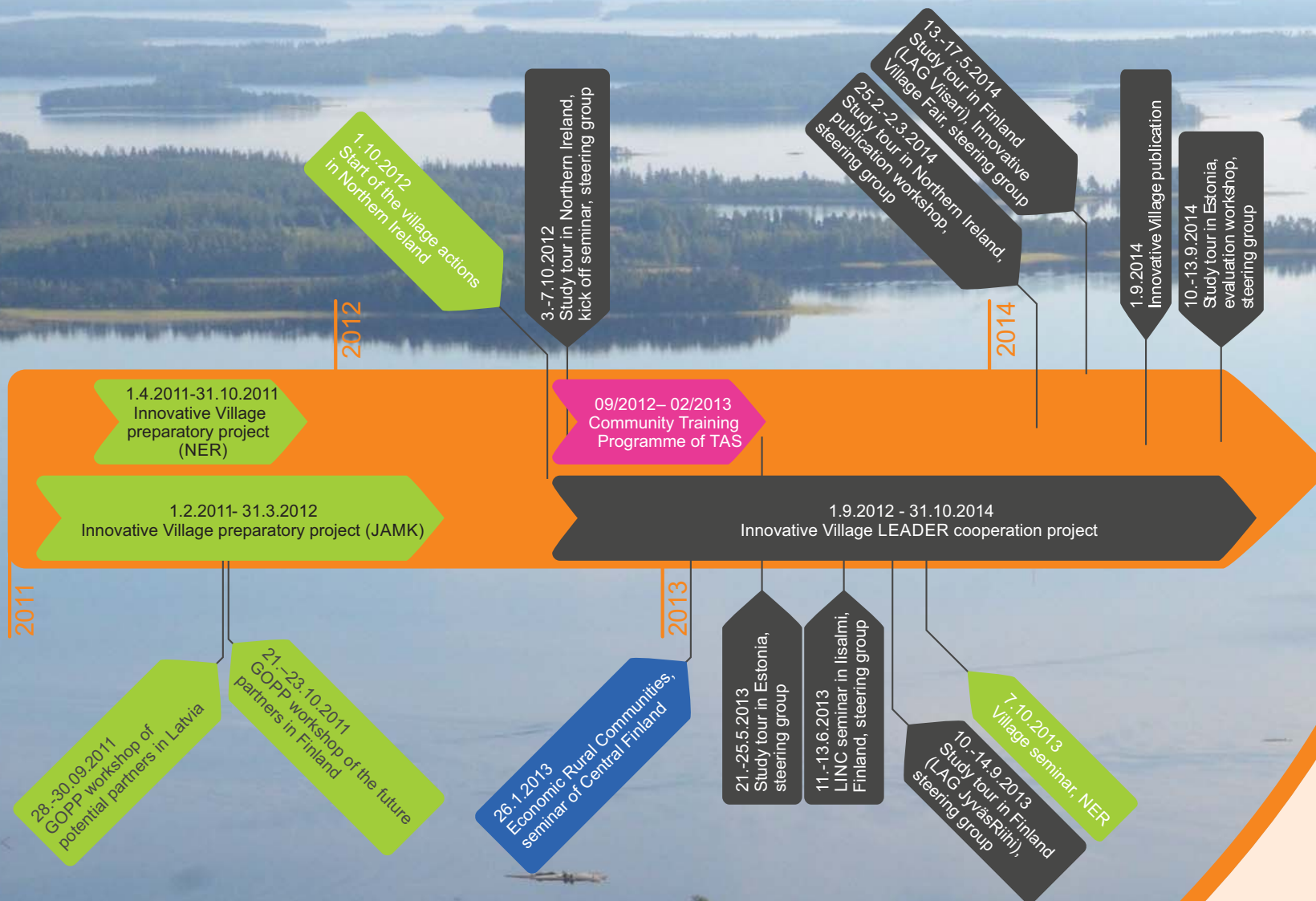
Why Innovative Village?.....	5
Partners	7
Finnish partnership: LAG Viisari, LAG Jyväsräihi and JAMK University of Applied Sciences.....	8
<i>Innovative Village Project in Finland</i>	15
North East Region.....	16
<i>Why co-operate – Irish viewpoints</i>	18
Tartu Rural Development Association.....	21
<i>Participation of Tartu Rural Development Association in the Innovative Village Project</i>	24
Organising the projects of Innovative Village partners.....	26
Project communities	
Finland.....	29
Estonia.....	43
Northern Ireland.....	55
Developing events	63
Developing marketing and tourism	69
Developing village halls	83
Developing new activities	91
Innovative Village – rewarding cooperation	98
Photo gallery	106

Sisällysluettelo

Miksi Innovative Village?.....	5
Partnerit	7
Keskisuomalaiset partnerit: Viisari ry, Jyväsräihi ry ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu.....	8
<i>Innovative Village -projekti Suomessa</i>	15
North East Region, Pohjois-Irlanti.....	16
<i>Miksi yhteistyötä – irlantilainen näkökulma</i>	18
Tartumaa Arendusselts, Viro.....	21
<i>Tartumaa Arendusseltsin osallistuminen hankkeeseen</i>	24
Hankkeiden organisointi.....	26
Kylät	
Suomi.....	29
Viro.....	43
Pohjois-Irlanti.....	55
Tapahtumien kehittäminen	63
Markkinoinnin ja matkailun kehittäminen	69
Kylätalojen kehittäminen	83
Uuden toiminnan kehittäminen	91
Kekseliäät kylät – palkitsevaa yhteistyötä	98
Valokuvagalleria	106

Sisukord

Miks Innovative Village?	5
Partnerid	7
Soome partnerid: LAG Viisari, LAG Jyväsräihi ja Jyväskylä Rakenduskõrgkool (JAMK).....	8
<i>Innovative Village projekt Soomes</i>	15
North East Region.....	16
<i>Miks koostööd teha – Põhja-lirimaa seisukohad</i>	18
Tartumaa Arendusselts.....	21
<i>Tartumaa Arendusseltsi osalemise projektis</i>	24
Projektide organiseerimine	26
Külad	
Soome.....	29
Eesti.....	43
Põhja-lirimaa.....	55
Sündmuste arendamine	63
Turismi ja turunduse arendamine	69
Kogukonnakeskuste arendamine	83
Uute tegevuste arendamine	91
Innovatiivne Küla – kasulik koostöö	98
Fotogalerii	106

People learn and change through interaction. In functional communities active people meet regularly, share their ideas, discuss them and in the end work together to realise their best ideas. In the Innovative Village project the villagers have had the opportunity to widen their interaction to other villages, home and abroad. This has given new ideas and views for their own communities.

Outi Raatikainen, JAMK

Timeline

Why Innovative Village?

Innovative Village is a co-operation project that develops the services and co-operation in the project villages of Finland, Northern Ireland and Estonia. This transnational project compares the village development activities of three different countries and looks for new and different solutions to shared problems. It is in this way that we can learn from each other.

Resourceful, innovative villages are needed all over Europe. Tightening public-sector finances and disappearing rural local services are European-wide phenomena. Although the villages of Northern Ireland, Estonia and Finland are different, a village is – above all else – the sum of the people living in it and, therefore, the villages are also alike.

Activities generate village communality. In all the project villages, typical activities include services offered with volunteer work. These services are becoming increasingly more important as the counties/municipalities and the distances to public services grow. Also new kinds of rural business activities are needed.

The Innovative Village project has supported and encouraged the villagers to invent new services and operating methods for the benefit of the whole village community. The project has provided the village communities with tools and ideas for the development of their own village.

The world is changing at a dizzying pace. The villages have to be able to change with it!

Outi Raatikainen,
Innovative Village Project Coordinator

Miksi Innovative Village?

Innovative Village –Kekseliäät Kylät on yhteistyöhanke, jossa kehitetään palveluita ja yhteistyötä Suomen, Pohjois-Irlannin ja Viron hankekyllissä. Kansainvälisessä hankkeessa vertaillaan kolmen eri maan kylien kehittämistoimintaa ja haetaan yhteisiin ongelmiin uusia ja erilaisia ratkaisuja. Näin voimme oppia toinen toisiltamme.

Kekseliäitä, innovatiivisia kyliä tarvitaan kaikkialla Euroopassa. Julkisen talouden kiristyminen ja maaseudun lähipalvelujen katoaminen ovat Euroopan laajuisia ilmiöitä. Vaikka Pohjois-Irlannin, Viron ja Suomen kylät ovat erilaisia, kylän muodostavat ennen kaikkea siellä asuvat ihmiset – siksi kylät ovat myös samanlaisia.

Kylien yhteisöllisyys syntyy toiminnasta. Tyypillistä toimintaa kaikissa hankkeen kylissä ovat vapaaehtoistyön avulla tarjottavat palvelut. Nämä palvelut ovat entistä tärkeämpiä, kun kuntakoko kasvaa ja julkiset palvelut karkaavat kauemmaksi. Myös uudenlaista maaseudun liiketoimintaa tarvitaan.

Innovative Village -hanke on tukenut ja kannustanut kyläläisiä kehittämään uusia palveluita ja toimintatapoja koko kyläyhteisön hyödyksi. Hanke on antanut kyläyhteisöille työkaluja ja ideoita oman kylän kehittämiseen.

Maailma muuttuu valtavaa vauhtia ja kylien on osattava muututtua sen mukana.

Outi Raatikainen,
Innovative Village -hankekoordinaattori

Miks Innovative Village?

Innovative Village ehk „Innovatiivne Küla“ on koostööprojekt teenuste ja koostöö arendamiseks projektis osalevates Soome, Põhja-Iirimaa ja Eesti külades. Rahvusvahelises projektis võrreldakse kolme maa külade arendustegevust ning otsitakse ühistele probleemidele uusi ja erinevaid lahendusi. Nii saame üksteise käest õppida.

Leidlikke ja uuendusmeelseid külasid on vaja kõikjal Euroopas. Rahvamajanduse pingeline olukord ja kodulähedaste teenuste kadumine maal on üleeuroopalised nähtused. Kuigi Põhja-Iirimaa, Eesti ja Soome külad on erinevad, moodustavad küla eelkõige seal elavad inimesed ja seetõttu on külad ka sarnased.

Külade kogukondlikkus tekib nende elanike tegevusest. Tüüpiliseks tegevuseks kõikides projektis osalevates külades on vabatahtliku töö abil pakutavad teenused. Need teenused on olulisemad kui varem, sest vallad muutuvad suuremaks ja avalikud teenused põgenevad kaugemale. Maal läheb vaja ka uut moodi äritegevust.

Projekt Innovative Village on toetanud ja ergutanud külaelanikke välja mõtlema uusi teenuseid ja tegutsemismudeleid, millest saab kasu terve külakogukond. Projekt on andnud külakogukondadele vahendeid ja ideid oma küla arendamiseks.

Maailm muutub võimsa hooga ja külad peavad muutuma koos maailmaga.

Outi Raatikainen,
projekti Innovative Village koordinaator

Innovative Village

- A transnational Leader co-operation project
- Partnership consists of five partners in three countries: a group of three partners in Central Finland (JAMK University of Applied Sciences, LAG Viisari and LAG Jyväskylä); LAG Tartumaa Arendusselts (TAS) in Estonia, and North East Rural Development Partnership (NER) in Northern Ireland, Great Britain
- Length of the project: September 2012 – October 2014
- Total budget of all partners: 380.054€
- kansainvälinen Leader-hanke
- viisi partneria kolmessa maassa: Suomessa Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Viisari ry ja Jyväskylän ry, Virossa Tartumaa Arendusselts (TAS) ja Pohjois-Irlannissa Koillis-Irlannin Leader-ryhmä (NER)
- Suomessa hanke sai myös nimen Kekseliäät kylät
- hankkeen kesto syyskuu 2012 - lokakuu 2014
- kokonaisbudjetti 380 054 €
- rahvusvaheline Leader-projekt
- viis koostööpartnerit kolmes riigis: Soomes Jyväskylä Rakenduskõrgkool, Viisari ja Jyväskylän ry, Eestis Tartumaa Arendusselts (TAS) ja Põhja-Iirimaa Kirde-Iirimaa Leader-tegevusrühm NER
- projekti kestus september 2012 - oktoober 2014
- kogueelarve 380 054 eurot

Northern Ireland

- County Antrim -

Ballymena

Suomi

- Keski-Suomi -

Jyväskylä

Saarijärvi

Eesti

- Tartumaa -

Tartu

Partners

LEADER

Viisari

LAG Viisari

The **LAG Viisari** operates in the northern part of Central Finland. The main focus of the LAG Viisari is on the economical development of rural communities and areas. That includes several themes such as competence, innovations, local food, youth, natural diversity, and renewable energy. Viisari is the lead partner of the Innovative Village transnational cooperation project.

LAG Viisari

- Association established in Spring of 2000
- 446 members
- 2 offices with 2½ clerical employees and a fixed-term project employee
- The board consists of 9 members in addition to the chairman; the board members represent the operating area's municipalities, associations and residents.
- For the programme period 2007–2013, the funding was approx. €7.2 million, incl. the 20% financing share of the municipalities in the operating area
- Reviewed applications 286, financing support decisions 190

Operating area

The operating area of LAG Viisari covers Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Saarijärvi, Viitasaari and the rural areas of Äänekoski. The area was home to approximately 43,600 people at the end of 2012. The surface of the area is about 8,500 km². The operating area has less than 5 residents per km². Only the areas of Äänekoski and Saarijärvi towns have a higher population density.

Natural resources – forests, swamps, fields and waterways – are essential resources of the area. The strong points of business activities are small, active companies and

hard-working entrepreneurs. Business activities are based especially on bioenergy, smallscale industry, tourism and services, but agriculture and forestry are also very important.

Internationalisation as strength

The LAG Viisari has supported international joint projects, for example, by organising international seminars and meetings and supporting language studies. Viisari has been active in several transnational projects starting in 2001 with the *European youth cooking school*, which led to *Youth food journey to Europe* with Germany; *Internationalising producers – IMPROVE* with Italy; *The many faces of wood – Insights into folk art and everyday creativity* with Estonia, Lithuania, Poland and Italy, and now the Innovative Village with Estonia and Northern Ireland.

LAG Viisari helps the residents and entrepreneurs in internationalisation: to find new networks and customers, to develop their products and services and their marketing to meet international demand, and to support study trips and people exchange. LAG Viisari also promotes internationalisation at home, for example, by encouraging immigrants to participate and make available their own competence in communal activities and development.

Please read more in
www.keskisuomenmaaseutu.fi/viisari

Finnish partnership:

LAG Viisari, LAG Jyväskari,
JAMK University of Applied Sciences

- common budget
- common project manager
- common actions

Viisari ry toimii pohjoisessa Keski-Suomessa. Sen tärkein painopiste on kyltien ja maaseutualueiden taloudellinen kehitys. Innovative Village – Kekseliäät kylät -hankkeessa Viisari on toiminut pääpartnerina.

Viisari ry

- perustettu keväällä 2000
- jäseniä 446
- kaksi toimistoa, joissa 2,5 toimihenkilöä, yksi määräaikainen projektityöntekijä
- hallituksessa puheenjohtajan lisäksi yhdeksän jäsentä, jotka edustavat toiminta-alueen kuntia, yhdistyksiä ja asukkaita.
- 2007-2013 ohjelmarahoitus n. 7,2 M€ sis. toiminta-alueen kuntien 20 %:n rahoitusosuuden
- käsiteltyjä hakemuksia 286 ja rahoitustukipäätöksiä 190 kpl (yritystuki 78 ja yleishyödylliset hankkeet 112 kpl).

Toiminta-alue

Viisarin toiminta-alue on Saarijärvi, Viitasaari, Äänekoski pois lukien Äänekosken kaava-alueet sekä Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven ja Pihtiputaan kunnat. Alueella oli vuoden 2012 lopussa asukkaita noin 43 600. Pinta-ala on 8500 km². Toiminta-alue on valtaosin harvaan-asuttua maaseutua, alle 5 asukasta/km². Vain Äänekosken ja Saarijärven kaupungeissa on suurempi asukastiheys.

Luonnonvarat - metsät, suot, pellot ja vesistöt - ovat alueen tärkeä voimavara. Elinkeinotoiminnan vahvuutena ovat pienet, pirteät yritykset ja ahkerat yrittäjät. Yritystoiminta rakentuu erityisesti bioenergia-, pienteollisuus-, matkailu- ja

palvelutoimialojen varaan, mutta myös maa- ja metsätaloudella on suuri merkitys. Elinkeinotoiminnan haasteet liittyvät mm. yhteistoimintaan ja verkostoitumiseen.

Kansainvälisyys

Viisari on kannustanut alueen asukkaita, yrittäjiä ja yhteisöjä kansainvälisiin yhteishankkeisiin mm. järjestämällä kansainvälisiä seminaareja ja tapaamisia sekä tukemalla kielipintoja.

Kansainvälisten hankkeiden ketju Viisariin alkoi 2001 Eurooppalainen nuorten kokkikoulu -esiselvityksellä. Se johti yli kaksi vuotta kestäneeseen saksalaisten kanssa toteutettuun Nuorten Safkamatka Eurooppaan -hankkeeseen. Kansainvälistyvät tuottajat -esiselvitys suuntautui Italiaan. Sen tuloksena laadittiin Kansainvälistyvät tuottajat – IMPROVE -hanke, joka kesti lähes neljä vuotta. Puus-ta pitkään - näkyviä kansantaiteeseen ja arkielämään on kansainvälinen ITE-taidetta tutkiva ja edistävä hanke. Innovative Village -esiselvitys johti toteutus-hankkeeseen Jyväskylän ry:n, Jyväskylän ammattikorkeakoulun sekä virolaisen ja pohjoisirlantilaisen partnerin kanssa.

Viisari ry auttaa asukkaita ja yrittäjiä kansainvälistymään myös jatkossa. Viisari edistää myös kotikansainvälistymistä kannustamalla esimerkiksi maahanmuuttajia osallistumaan ja antamaan oman osaamisensa yhteisön kehittämiseen.

www.keskisuomenmaaseutu.fi/viisari

Suomen partnerit:

Viisari ry, Jyväskylän ry,
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

- yhteinen budjetti
- yhteinen projektipäällikkö
- yhteisiä toimenpiteitä

Soome partnerid:

LAG Viisari, LAG
Jyväskylän ja Jyväskylän
Jyväskylän Rakendus- ja Koulutuskeskus (JAMK)

LAG Viisari tegutseb Keski-Suome põhjaosas. LAG Viisari keskendub peamiselt maakogukondade ja -piirkondade maajanduslikule arengule. See hõlmab selliseid teemasid, nagu kompetents, innovatsioon, kohalik toit, noored, looduslik mitmekesisus ja taastuvenergia. Viisari on Innovatiivse Küla (Innovative Village) riikidevahelise koostööprojekti juhtiv partner.

LAG Viisari

- Ühendus loodi 2000. aasta kevadel
- 446 liiget
- 2 kontorit 2,5 kohaga kontoritöötajaga ja 1 tähtajalise lepinguga projektitöötajaga
- Juhatuses on lisaks esimehele 9 liiget, kes esindavad tegevuspiirkonna omavalitsusi, ühendusi ja elanikke
- 2007–2013 programmiperioodi rahastus oli ca 7,2 miljonit eurot, millest 20% finantseerisid tegevuspiirkonna omavalitsused
- Läbivaadatud avaldusi 265
- Otsustatud finantseerimistoetusi 175

Tegevuspiirkond

LAG Viisari tegevuspiirkond hõlmab Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Saarijärvi, Viitasaari ning Äänekoski maapiirkondi. Piirkond oli 2012. aasta lõpul koduks ligikaudu

43 600 inimesele ning selle pindala on ligikaudu 8 500 km². Tegevuspiirkonnas elab alla 5 elaniku km² kohta. Vaid Äänekoski ja Saarijärvi piirkonna linnades on rahvastikutihedus suurem.

Piirkonna olulised ressursid on loodusvarad: metsad, sood, põllud ja veeteed. Äritegevuse alustaladeks on väikesed aktiivsed ettevõtted ja töökad ettevõtjad. Äritegevus tugineb eelkõige bioenergiale, väiketootmisele, turismile ja teenindusele, kuid väga tähtsad on ka põllumajandus ja metsandus.

Rahvusvaheliseks muutumine kui tugevus

LAG Viisari on toetanud rahvusvahelisi ühisprojekte, näiteks organiseerinud rahvusvahelisi seminare ja kohtumisi ning toetanud keeleõpet. Viisari on osalenud aktiivselt mitmes riikidevahelises projektis, millest esimene oli 2001. aastal Euroopa noorte kokakool, mille järel tulid Noorte toiduteekond Euroopasse koostöös Saksamaaga; Tootjate rahvusvaheliseks muutumine – IMPROVE koos Itaaliaga; Puidu mitu palet – ülevalde rahvakunstist ja igapäevasest loovusest Eesti, Leedu, Poola ja Itaaliaga, ja nüüd Innovatiivne Küla Eesti ja Põhja-Iirimaaga.

LAG Viisari aitab elanikke ja ettevõtjaid rahvusvaheliseks muutumisel – leida uusi võrgustikke ja kliente, arendada oma tooteid ja teenuseid ning turundust, et vastata rahvusvahelisele nõudlusele. Samuti toetab ta õppereise ja töötõuhahetust. LAG Viisari edendab rahvusvahelistumist ka kodus, julgustab näiteks sisseandajaid osalema ja rakendama oma teadmisi kohalikes tegevustes ja arendustes.

www.keskisuomenmaaseutu.fi/viisari

LEADER

Jyväskylä

LAG Jyväskylä

LAG Jyväskylä is an active partner in the Innovative Village project. It operates in the Central Finland region. The operating range covers the rural surroundings of the region's capital Jyväskylä: rural areas of the City of Jyväskylä and municipalities of Laukaa, Muurame and Uurainen.

The area is home to over half the region's population. At the end of year 2012, the surface area of the LAG Jyväskylä was 2,300 km² and it was home to 165,000 people, some 56,000 of whom live in the countryside.

LAG Jyväskylä

- Association established in 2000
- 202 members (half communities, half individuals)
- Staff: 2 permanent employees, fixed-term project workers as necessary
- Board: 12 members who represent the area's municipalities, associations and residents.

In the programme period 2007–2013 there were 224 reviewed applications and 150 financed projects and business subsidies:

- Business development, business subsidies 42% (€2,2 million)
- Community development 42% (€2.15 million)
- Co-operation between regions, internationalisation 4% (€0.2 million) in the co-operation network
- Administration 13% (€0.65 million)
- In total €5,2 million (public & private funding).

The operating area comprises over 50 active rural villages, many of which have new young residents. It is vital for the development of the villages to engage new residents in shared activities. As a regional centre of education and business, the population is growing. The rural area hosts a lot of diverse and adaptable small businesses that operate in the multifarm smallscale industries and services such as care, wellbeing and tourism services in particular, and in some traditional industries, i.e. agriculture and forestry.

Strengthening co-operation

The area of the LAG Jyväskylä comprises resources, innovation and operating models that are worth offering to the world.

The themes of international co-operation include: the villages and companies can find new ideas for the development and marketing of services and products as well as new networks and customers; promoting sustainable development, recycling and local-food thinking; arranging events related to international competence, organising study trips, promoting people exchange; and reducing prejudices between cultures. LAG Jyväskylä is pleased to continue co-operation with the Estonia and Northern Ireland, especially in youth and tourism projects.

Please read more in
www.keskisuomenmaaseutu.fi/jyvasriihi

Jyväsiiri ry toimii Keski-Suomessa maakunnan keskustaajungin Jyväskylän ympärille levittäytyvällä maaseudulla. Alueella asuu yli puolet maakunnan asukkaista. Vuoden 2012 lopussa Jyväsiirien alueen maapinta-ala oli 2300 km² ja siellä asui 165 000 asukasta, joista maaseudulla asuvia noin 56 000.

Jyväsiiri ry

- perustettu 2000
- jäsenmäärä: 202 (puolet yhteisöjä, puolet henkilöjäseniä)
- toimihenkilöt: 2 vakinaista, määräaikaista projektityöntekijöitä tarpeen mukaan
- hallitus: 12 jäsentä, jotka ovat toiminta-alueen kuntien, yhdistysten ja asukkaiden edustajia

Ohjelmakaudella 2007-2013 käsiteltyjä hankemuksia 224, rahoitettuja hankkeita ja yritystutkia 150:

- elinkeinojen kehittäminen, yritystuet 42 % (2,2 M€)
- yhteisöjen kehittäminen 42 % (2,15 M€)
- alueiden välinen yhteistyö, kansainvälisyys 4 % (0,2 M€) yhteistyöverkostoon
- hallinto 13 % (0,65 M€)
- Julkinen ja yksityinen rahoitus yhteensä 5,2 M€.

Toiminta-alue

Jyväsiirien alue kattaa Jyväskylän kaupungin maaseutualueet sekä Laukaan, Muuramen ja Uraisten kunnat. Alueella on 50 vireää maaseutukylää, joissa monessa on paljon uusia nuoria asukkaita. Kylissä halutaan aktivoida uusia asukkaita ja monipuolistaa harrastusmahdollisuuksia.

Jyväsiirien aluetta halkovat Päijänteen ja Keitelekanavien vesireitit ja maakunnalliset liikenneväylät. Koulutuksen ja elinkeinotoiminnan maakunnallisena keskuksena alueen väkiluku kasvaa nopeasti. Maaseutualueella on paljon

monipuolisia ja ketteriä pienyrityksiä, joiden toimialoja ovat erityisesti monimuotoinen pienteollisuus ja palvelu- (mm. hoiva-, hyvinvointi- ja matkailupalvelut) sekä jonkin verran perinteistä maa- ja metsätaloustoimintaa. Kysyntä vapaa-aikaan liittyvien palveluiden ja yritysten oheispalveluiden tuottamisessa kasvaa. Alueen yritykset tarvitsevat tukea tuotteistamisessa, kansainvälistymisessä, markkinoinnissa ja liiketoiminnan kehittämisessä.

Elinkeino- ja palvelutarjonnan vahvuutena on työikäisten määrä ja hyvä koulutustaso. Haasteena on korkea rakenteellinen työttömyys, erityisesti nuorisotyöttömyys.

Kansainvälisyys vahvuudeksi

Jyväsiirien alueelta löytyy sekä resursseja, innovaatioita että toimintamalleja, joita kannattaa tarjota maailmalle. Kansainvälisen yhteistyön tavoitteita:

- Lähipalveluiden tuottamiseen tarvitaan uusia ratkaisuja. Kansainvälistymisen kautta kylät ja yritykset voivat löytää uusia ideoita palveluiden ja tuotteiden kehittämiseen ja markkinointiin sekä uusia verkostoja ja asiakkaita.
- Edistämme kestävä kehitystä, kierrätystä ja lähiruoka-ajattelua.
- Järjestämme alueellamme kansainväliseen osaamiseen liittyviä tilaisuuksia, tekemällä ulkomaille suuntautuvia opintomatkoja ja edistämällä henkilövaihtoa.
- Tuemme myös kotouttamista. Vähennämme kulttuurien välisiä ennakkosuhteita. Edistämme alueen maahanmuuttajien osallistumista ja heidän osaamisensa ja verkostojensa hyödyntämistä kylän elinvoimaisuuden kehittämisessä.

Jyväsiiri on aktiivinen partneri Innovative Village -hankkeessa. Haluamme jatkaa yhteistyötä Viron ja Pohjois-Irlannin kanssa erityisesti nuoris- ja matkailuhankkeissa.

www.keskisuomenmaaseutu.fi/jyvasriihi

LAG Jyväsiiri on innovatiivse Küla projektin aktiivne partner, mis tegutseb Kesk-Soome keskosas. Tegevusala hõlmab piirkonna pealinn Jyväsiir-kylä ümbruskonda: Jyväsiir-linna, Laukaa valla, Muurame valla ja Uurainen valla maapiirkondi.

See piirkond on koduks rohkem kui poolele regiooni elanikkonnast. 2012. aasta lõpul oli LAG Jyväsiiri poolt kaetav ala 2300 km² ja see oli koduks 165 000 inimesele, kellest 56 000 elab maal.

LAG Jyväsiiri

- Ühendus loodi 2000. aastal
- Liikmete arv: 202 (pooleks kogukonnad ja eraisikud)
- Töötajad: 2 põhikohaga töötajad, vajadusel tähtajalise lepinguga projektitöötajad
- Juhatus: 12 liiget, kes esindavad piirkonna omavalitsusi, ühendusi ja elanikke.

2007–2013 programmiperioodil vaadati läbi 224 avaldust ning finantseeriti 150 projekti ja äritegevuse toetust:

- Äriarendus, äritegevuse toetus 42% (2,2 miljonit eurot)
- Kogukondade arendus 42% (2,15 miljonit eurot)
- Piirkondade vaheline koostöö, koostöövõrgustikus rahvusvaheliseks muutumine 4% (0,2 miljonit eurot)
- Administratsioon 13% (0,65 miljonit eurot)
- Kokku 5,2 miljonit eurot.

LAG Jyväsiiri tegevuspiirkond koosneb enam kui 50 väga aktiivsest külast, millest paljudes on

uued noored elanikud. Külade arenguks on hädavajalik, et uued elanikud kaasataks ühistegevustesse. Piirkond kasvab kiiresti ja on piirkondlikuks hariduse ja äritegevuse keskuseks. Maapiirkonnas on palju erimeelisi ja kohanemisvõimelisi väikseid ärisid, mis tegutsesvad mitmesuguses väiketootmises ja teeninduses, eriti hooldus-, heaolu- ja turismiteeninduses ning mõnes traditsioonilises tootmis- ja harus, nagu põllumajandus ja metsandus.

Riikidevaheline koostöö

LAG Jyväsiiri piirkonnas on selliseid ressursse, uuendusi ja tegevusmudeleid, mis on väärt, et neid tutvustataks maailmale. Järgmisel rahastusperioodil eraldatakse osa eelarvest riikidevaheliseks koostööks.

Rahvusvahelise koostöö hõlmab järgmisi teemasid: külad ja ettevõtted saavad uusi ideid teenuste ja toodete arendamiseks ja turundamiseks ning uusi võrgustikke ja kliente; säästva arengu, taaskasutuse ja kohaliku toidu eelistamise edendamine; rahvusvaheliste teadmiste jagamisega seotud ürituste korraldamine, õppereiside korraldamine, tööjõuvahetuse edendamine; kultuuridevaheliste eelarvamuste vähendamine. LAG Jyväsiiril on hea meel jätkata rahvusvahelist koostööd Eesti ja Põhjalirima maapiirkondadega, eriti noorte ja turismiga seotud projektides.

Lisateavet saab:

www.keskisuomenmaaseutu.fi/jyvasriihi

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU
JAMK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

As the head office of the Innovative Village project, **the JAMK University of Applied Sciences** coordinates the Finnish partnership as well as the transnational project.

JAMK, as an institute of higher education, plays an important role in regional development. Firstly, JAMK plays an active role in creating competent workforce for the region. Secondly, it participates actively in strategic regional work. Thirdly, JAMK develops solutions for the needs of business life and of the region. And last but not least, JAMK has skilled workforce to run projects professionally. All of these strengths are a reason why JAMK is one of the major actors in rural development projects in Central Finland.

JAMK University of Applied Sciences

- Established in 1992
- Accredited by the Ministry of Education
- Profitability reward in 13 years
- Quality Assurance System audited by FINHEEC
- OECD/IMHE Evaluation completed together with the University of Jyväskylä
- Diploma Supplement Label 2013–2016
- Erasmus Charter for Higher Education 2014–2020
- Erasmus Golden Award for Excellence 2013
- Success in national comparisons in popularity, quality, internationality
- Personnel: 700
- Students: 8500
- 300 partners in 50 countries.

Fields of study:

- Business administration
- Culture
- Health and social services
- Natural resources and environment
- Technology and transport
- Tourism and hospitality management
- Vocational teacher education

JAMK students have an opportunity to learn in practice through projects. In the Innovative Village project, there have been students from several countries working with six project villages in Finland.

www.jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu (JAMK) on toiminut Innovative Village -hankkeen hakijana ja hallinnoijana sekä kansainvälisen hankkeen koordinoijana.

Jyväskylän ammattikorkeakoululla on korkeakouluna tärkeä rooli aluekehittämisessä. Jamk kouluttaa alueelle osaavaa työvoimaa ja ratkoo elinkeinoelämän ja aluekehittämisen tarpeita. Lisäksi Jamk osallistuu aktiivisesti strategiseen työhön maakunnassa. Jamkissa on myös ammattitaitoisia työntekijöitä hallinnoimaan hankkeita. Näiden syiden johdosta Jamk on myös eräs Keski-Suomen tärkeimmistä maaseudun kehittäjäorganisaatioista.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

- perustettu 1992
- koulutusalat: ICT-ala, kulttuuriala, liiketalouden ala, luonnonvara-ala, matkailu- ravitsemisala, sosiaali- ja terveysala, tekniikan ala, ammatillinen opettajakorkeakoulu

- opetustoiminnan lisäksi tutkimus-, kehitys ja innovaatiotoiminta sekä aluekehitys
- tuloksellisuusrahoitusta 13 vuotena
- aluekehitysvaikutuksen huippuyksikkö 2006–2007
- Korkeakoulujen arviointineuvoston auditointitodistus 2013-2019, EU:n Diploma Supplement Label 2013–2016, Erasmus Charter for Higher Education 2014–2020, Erasmus Golden Award for Excellence 2013
- henkilökuntaa 700 ja opiskelijoita 8500
- 300 partneria 50 maassa

Jamkin opiskelijoilla on mahdollisuus käytännön oppimiseen mm. projekteissa. Kekseliäät kylät-hankeessa on ollut eri maalaisia opiskelijoita työskentelemässä kuuden keskisuomalaisen hankekylän kanssa.

Innovatiivse Küla peakontorina koor-dineerib **Jyväskylä Rakenduskõrgkool** nii Soome partnerlust kui ka riikidevahelist projekti.

Kõrgkoolina mängib JAMK tähtsat rolli piirkondlikus arengus. Esmalt on JAMKil tähtis osa piirkonnale kompetentse tööjõu loomisel. Teiseks osaleb JAMK osaleb aktiivselt strateegilises töös. Kolmandaks arendab JAMK lahendusi ärielu ja piirkonna vaja-duste katteks. Viimane, kuid mitte vähem oluline on asjaolu, et JAMKil on projektide professionaalses läbiviimiseks kvalifitseeritud tööjõud. Kõik need tugevused on põhjuseks, miks JAMK on üks peamisi osalisi Kesk-Soome maa-arengu projektides.

Jyväskylä Rakenduskõrgkool

- Asutati 1992
- Haridusministeeriumi poolt akrediteeritud
- Tulemuslikkuse auhind 13 aastat
- FINHEEC poolt auditeeritud kvaliteedihindamissüsteem
- OECD/IMHE hindamine teostatud

koos Jyväskylä Rakenduskõrgkooliga

- Diplomilisa märgis 2013–2016
- Erasmuse kõrgharidusharta 2014–2020
- Erasmuse kuldne auhind silmapaistvuse eest 2013
- Siseriiklikult edukas populaarsuse, kvaliteedi ja rahvusvahelisuse võrdluses
- Töötajaid: 700
- Tudengeid: 8500
- 300 partnerit 50 riigis.

Õppevaldkonnad:

- Ärikorraldus
- Kultuur
- Tervishoid ja sotsiaalteenused
- Loodusvarad ja keskkond
- Tehnoloogia ja transport
- Turism ja hotellimajandus
- Kutseõpetaja haridus

JAMKi tudengitel on võimalus praktiseerida projektide kaudu. Näiteks Innovatiivse Küla projektis töötasid eri riikide tudengid kuue Soome projekti-külaga.

Finnish Innovative Village project in short
<http://youtu.be/8ThR3YKaa2k>

Innovative Village

Project in Finland • Projekt Suomessa • Projekt Soomes

Activities in the villages:

- 1) Situation analysis,
- 2) The selection and development work of the chosen service(s),
- 3) Testing in practice. In addition, field trips and hosting field trips.

The total budget of the three partners in Central Finland is nearly € 300,000, whereof the EU Regional Development Fund provided 97 %, and amounted to 3 %.

Toiminta kylissä:

- 1) tilanneanalyysi,
- 2) kehitettävän palvelun/palvelujen valinta ja kehitystyö,
- 3) testaus; lisäksi opintomatkat ja opintomatkojen isännöinti.

Keski-Suomen kolmen partnerin yhteinen budjetti on ollut lähes 300 000 €, josta EU:n maaseuturahasto 97 % ja omarahoitus 3 %.

Tegevus küldades:

- 1) olukorra analüüs,
- 2) arendatava teenuse valik ja arendustegevus,
- 3) testimine; lisaks õppereisid ja õppereiside võõrustamine.

Kesk-Sooime kolme koostööpartneri ühine eelarve on peaaegu 300 000 eurot, millest EL-i Regionaalfondi toetus 97 % ja omafinantseering 3 %.

The village action groups in Finland are used to cope with little money.

It took a while before they realised that with Innovative Village they really had access to extra resources – help, experts, and money.

The project had a slow start but after this realisation a lot was achieved. Leader funding gives communities a possibility to realise an idea that otherwise would have been out of reach.

Outi Raatikainen, JAMK

North East Region

north east region

supporting our rural communities

'The European Agricultural Fund
for Rural Development: Europe
investing in rural areas'.

North East Region (NER)

The region covers 5 council areas in the North East of Northern Ireland. It has a rural population of approximately 95,000 and covers a geographical area of about 2,300 sq km. It has an extensive coastline with Scotland being only 17km distant at the nearest point.

The principal businesses in the rural areas are agriculture - sheep farming in the uplands area, with beef and dairy cattle in the lowland areas, and tourism with the Giants Causeway being a World Heritage Centre attracting over 800,000 visitors per year. The area also contains the only inhabited island in Northern Ireland (Rathlin pop 110).

NER LAG

- Established early 2009, but history of Leader in area since 1992
- 2 Boards (45 members), mix of community and council representatives
- £13.2m (€16m budget), 8 staff
- 1000 applications, 350 grant offers
- Main areas of activity: Farm diversification, Small Business Support, Tourism initiatives, Village Renewal, Support for Rural services and Heritage support

Co-operation Initiatives

NER sees co-operation as a really important part of its strategy and has found it an excellent tool for introducing innovation into its mainstream programme. NER undertook several initial projects, which resulted in two full co-operation projects.

- Village Links with a LAG in the Republic of Ireland, which involved a total of 11 villages working together on joint initiatives.
- Innovative Village which involves Finnish and Estonian partners.

http://www.youtube.com/watch?v=zdi-ElIPv_c

North East Region (NER)

Leader-ryhmä NER toimii viiden kunnan alueella Pohjois-Irlannin koillisosassa. Alueen maaseudulla on noin 95 000 asukasta ja se kattaa maantieteellisesti noin 2300 neliökilometriä. Laaja rannikkoalue on lähimmillään vain 17 km:n päässä Skotlannista.

Maaseudun pääasialliset elinkeinot ovat maanviljely – lampaat ylämaalla ja lihan- tai maidontuotanto alamaalla – ja matkailu, jossa Giants Causeway (Jättiläisen kulkutie), Unesco maailmanperintökohde, houkuttelee yli 800 000 vierailijaa vuodessa. Alueella sijaitsee myös Pohjois-Irlannin pienin asuttu saari Rathlin, jolla on 90 asukasta.

Leader-ryhmä NER

- perustettu 2009, mutta Leader-alueita vuodesta 1992
- 2 hallitusta (45 jäsentä), joissa sekä yhteisö- että kuntajäseniä
- budjetti n. 16 miljoonaa euroa, henkilökuntaa 8

- 1000 hakemusta, 350 myönnettyä rahoitusta
- tärkeimmät painopistealueet:
 - maatilojen toiminnan monipuolistaminen
 - pienyrittäjyyden tukeminen
 - matkailun kehittäminen
 - kylien, niiden peruspalvelujen ja perinteen tukeminen.

Kansainvälinen yhteistyö

NER näkee yhteistyön todella tärkeänä osana strategiaansa ja on todennut sen olevan erinomainen väline innovaatioiden tuomiseksi normaaliin toimintaohjelmaansa.

NER:llä on ollut useita esiselvityshankkeita, jotka ovat johtaneet kahteen varsinaiseen kansainväliseen hankkeeseen:

- Village Links partnerina Leader-toimija Irlannin tasavallasta; hankkeessa tehnyt yhteistyötä 11 kylää.
- Innovative Village suomalaisten ja virolaisen partnerin kanssa.

North East Region (NER)

Piirkonda kuulub viis kohalikku omavalitsust Põhja-lirima kirdeosas. Regioonis elab umbes 95 000 inimest ja selle pindala on umbes 2300 km². Piirkonnal on pikk rannajoon ja regiooni piirilt jääb Šotimaani vaid 17 kilomeetrit.

Maal on peamine ettevõtlusvaldkond põllumajandus: lambakasvatus kõrgustikel ja veise- ja piimakarja kasvatus madalikel; samuti turism, kusjuures Giants Causeway ehk hiiglaste tee on maailmapärandi keskus, mis meelitab ligi rohkem kui 800 000 külastajat aastas. Piirkonnas asub ka ainuke asustatud saar Põhja-lirimaal (90 elanikuga Rathlin).

NER tegevusgrupp

- Asutatud 2009. aasta alguses, kuid ajalooliselt piirkonna eestvedaja alates 1992. aastast.
- 2 halduskogu (45 liiget), koosneb nii kogukonna kui ka volikogu esindajatest.

- eelarv 13,2 miljonit naela (16 miljonit eurot), 8 töötajat.
- 1000 taotlust, 350 toetuspakkumist.
- Peamised tegevusvaldkonnad: talupidamise mitmekesistamine, väikeettevõtete toetamine, turismialgatused, külaelu uuendamine, maaeluteenuste ja muinsuskaitse toetamine.

Koostööalgatused

NER-i arvates on koostöö tegemine strateegia oluline osa ja suurepärane vahend uuenduste juurutamiseks toetusprogrammides. NER on ellu viinud terve hulga algatusprojekte, mille tulemuseks oli kaks täiemahulist koostööprojekti.

- Village Links koostöös Iiri Vabariigi LAG-iga, mis hõlmas kokku 11 koostööalgatuste nimel tegutsevat küla.
- Innovative Village, mis kaasab Soome ja Eesti partnereid.

Why co-operate – Irish viewpoints

Why co-operate – Irish viewpoints

It is worth highlighting the value the co-operation projects add to Rural Development:

- Opportunity to acquire best practice
- Complements main stream measures
- Encourages board involvement
- Widens number of people involved in RDP processes
- Encourages networking
- Helps discourage parochialism
- Encourages team working
- Introduces new ways of working
- Helps participants to understand further the Leader approach
- Staff development
- Enables more innovative projects
- Helps showcase LAG achievements/work and commitment
- Helps local organisations to work in partnership as they network together in study visits and seminars
- Good publicity generator for organisations
- Helps communities appreciate how they are viewed from an outside perspective
- Develops community and individual capacity
- Helps communities develop presentation skills
- Is one of the few interesting, even dare I say enjoyable parts of RDP!

Miksi tehdä yhteistyötä – irlantilainen näkökulma

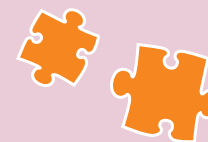
Kansainväliset yhteistyöprojektit ovat merkittävä mahdollisuus maaseudun kehittämisessä:

- Mahdollisuus hyödyntää parhaita käytäntöjä
- Rikastuttaa yleisiä toimintamalleja
- Sitouttaa myös Leader-ryhmän hallitusta
- Lisää maaseudun kehittämisprosessissa mukana olevien henkilöiden määrää
- Rohkaisee verkostoitumaan
- Auttaa vähentämään nurkkakuntaisuutta
- Lisää yhteistyötä
- Tutustuttaa uusiin toimintatapoihin
- Syventää osanottajien ymmärrystä Leader-lähestymistavasta
- Kehittää henkilökuntaa
- Mahdollistaa uudistusmielisempiä projekteja
- Auttaa esittelemään Leader-ryhmän saavutuksia, työtä ja sitoutumista
- Helpottaa paikallisten organisaatioiden yhteistyötä näiden toimiessa yhdessä opintomatkoilla, seminaareissa jne.
- Antaa organisaatioille hyvää julkisuutta
- Auttaa yhteisöjä arvostamaan sitä, millaisina ne nähdään ulkopuolisten silmin
- Kehittää sekä yhteisön ja että yksilöiden henkilökohtaista suorituskykyä
- Auttaa yhteisöjä kehittämään esitystaitojaan
- Tämä on yksi harvoista mielenkiintoisista, jopa nautittavista maaseudun kehittämisohjelman osista!

Miks koostööd teha – Põhja-Iirimaa seisukohad

Koostööprojektidega maaelu arengule antud väärtust tasub esile tõsta.

- Võimalus omandada parimaid praktikaid
- Täiendab üldisi meetmeid
- Edendab juhatuse kaasamist
- Laiendab maaeluarenguprogrammi kaasatud inimeste võrgustikku
- Edendab kontaktide loomist
- Aitab näha suuremat pilti
- Edendab meeskonnatööd
- Tutvustab uusi tööviise
- Aitab osalejatel Leader-programmi põhimõttest paremini aru saada
- Arendab personali
- Võimaldab korraldada rohkem uuenduslikke projekte
- Aitab esitleda LAG-i saavutusi/tööd ja kohustusi
- Aitab kohalikel organisatsioonidel koostööd teha (osalemine õppereisidel, seminaridel jne)
- Pakub organisatsioonidele head reklaamivõimalust
- Aitab kogukondadel hinnata, kuidas välismaailm neisse suhtub
- Arendab kogukonna ja üksikisikute võimeid
- Aitab kogukondadel arendada esinemisoskusi
- On üks vähestest maaeluarenguprogrammi osadest, mis on huvitav ja koguni nauditav!

"This generally was more innovative than most of the things we've done in our Leader"

<http://www.youtube.com/watch?v=09g0R4al0JU>

Tartumaa Arendusselts - Tartu Rural Development Association (TRDA) is a local action group (LAG) in South-Estonia.

- The main aim of the association is to develop a rural living environment in the partnership of three sectors.
- One important task of the LAG is to implement EU LEADER programme in the region of Tartu.
- TRDA is one of the biggest LAGs in Estonia.
- TRDA has 110 members and 17 board members.

Information of the region:

Area: 2,612 km²

Population: 41 007

Density of population: 15.7 inhabitants per km²

The region of Tartu Rural Development Association surrounds the city of Tartu which is the second largest city in Estonia. The region has diverse nature, developed economy, rich historical and cultural traditions.

Strategic objectives:

Our strategic programme focuses on the quality of life and best use of natural and cultural resources. The three strategic target groups chosen by TRDA are entrepreneurs, communities and young people.

TRDA has years of experience

with youth involvement projects and working with young people. It has organised various seminars, trainings and field trips both for young people as well as for youth leaders. In 2010, TRDA carried out an international seminar with participants from Slovakia, Slovenia, Latvia and Lithuania (150 young people). In the course of this seminar, young people built future villages and took part in a field trip in the activity area of TRDA. In February 2012, a follow-up seminar focusing on the future school was held.

In addition to this, young people are involved in everyday work of the Association, including meetings, discussion boards and the possibility to participate in the work of the projects evaluation commission. Last year, they greatly contributed to the renewal of the Association's development strategy. TRDA has also established a special "Youth Foundation", with the aim to foster youth initiatives. The foundation is managed and operated by young people themselves.

TRDA has managed different cooperation projects both in Estonia as well as internationally. The long-term international cooperation is taking place with Holland. In spring 2011, "The Week of Holland" was organised by TRDA in Tartu, where visitors from Holland were introducing their culture and food. In autumn 2011, TRDA has paid the return visit to Holland, where together with food manufacturers from

Southern Estonia they have participated in a local food fair. TRDA also organises different annual field trips for its members in cooperation with Leader activity groups of other countries.

In 2012, Tartu Rural Development Association was the main organiser of the international Leader conference LINC 2012 (LINC – Leader Inspired Network Community) in Estonia. The aim of the three-day conference was to promote cooperation between different Leader activity groups through various sports and joint cultural activities. Approximately 200 people from all over Europe participated.

In the summer of 2013, TRDA together with six South Estonian counties and the magazine National Geographic opened the route "Living on the Edge", inviting visitors to learn about the rich cultural heritage, wonderful nature, local tastes and innovative organisations of the region, and to promote further cooperation between towns and rural areas in South Estonia. In cooperation with local communities, 21 sights worth discovering were chosen and designated bright yellow National Geographic windows for the next 5 years.

Tartu Rural Development Association

 Tartumaa Arendusselts

"I really enjoyed my visit to Tartu and the Estonian villages.

One of the most original ideas I saw was the intended use of the 'National Geographic Yellow Windows'

to encourage visits to interesting and beautiful places.

We could surely do something like that around Portglenone."

*Carmel Clarke,
PEG volunteer, Portglenone*

Tartumaa arendusselts (Tarton maakunnan maaseudun kehittämissyhdystys)

Tartumaa Arendusselts (TAS) on paikallinen Leader-yhdistys Etelä-Virossa.

- tavoitteena maaseudun elinympäristön kehittäminen kolmen sektorin yhteistyönä
- toteuttaa Euroopan Unionin Leader-ohjelmaa Tarton alueella
- toimialansa suurimpia yhdistyksiä Virossa
- 110 jäsentä ja 17 hallituksen jäsentä.

Tarton maakunta

Pinta-ala: 2612 km²
Asukasluku: 41 007
Asukastiheys: 15,7 asukasta/km²

Tartumaa Arendusseltsin toiminta-alue käsittää Viron toiseksi suurinta kaupunkia Tarttoa ympäröivän alueen. Alueella on monipuolinen luonto ja kehittynyt talous, pitkä historia ja rikas kulttuuri-perinne.

Strategiset tavoitteet:

Strateginen ohjelmamme keskittyy luonto- ja kulttuuriresurssien hyödyntämiseen ja elämän laadun parantamiseen parhaalla mahdollisella tavalla. Strategiset kohderyhmät ovat yrittäjät, yhteisöt ja nuoret.

Tartumaa Arendusseltsilla on vuosien kokemus nuorisoprojekteista ja nuorisotyöstä. Yhdistys on järjestänyt nuorille ja nuoriso-ohjaajille erilaisia seminaareja, koulutuksia ja opintomatkoja. Vuonna 2010 järjestettiin kansainvälinen seminaari, johon tuli osallistujia Slovakiasta, Sloveniasta, Latviasta ja Liettuasta yhteensä 150 nuorta. Nuoret rakensivat tulevaisuuden kylä ja osallistuivat opintomatkaan. Vuoden 2012 helmikuussa järjestettiin jatkoseminaari, jonka aiheena oli tulevaisuuden koulu.

Nuoret osallistuvat yhdistyksen joka-päiväiseen työhön, mm. kokouksiin ja palaveriin; heillä on niin ikään mahdollisuus osallistua hankkeita arvioivan komission työhön. Nuoret olivat mukana myös yhdistyksen kehittämissuunnitelman uudistamisessa. TAS on perustanut erityisen nuorten säätiön, jonka tavoitteena on nuorten tekemien aloitteiden edistäminen. Säätiötä hoitavat ja sen toiminnasta vastaavat nuoret itse.

Tartumaa Arendusseltsillä on erilaisia yhteistyöhankkeita Virossa ja muualla. Yhteistyö Alankomaiden kanssa on kestänyt jo pitkään. Yhdistys järjesti keväällä 2011 Tartossa "Alankomaiden viikon", jossa hollantilaiset esittelivät kulttuuriaan ja ruokaperinteitään. TAS kustansi syksyllä 2011 vastavierailun Alankomaihin, jossa yhdessä Etelä-Viron elintarvikevalmistajien kanssa osallistuttiin paikallisille ruokamessuille. TAS järjestää yhteistyössä muiden maiden Leader-ryhmien kanssa jäsenilleen vuotuisia opintomatkkoja.

Vuonna 2012 TAS toimi Virossa kansainvälisen LINC-konferenssin (Leader Inspired Network Community) pääjärjestäjänä. Kolmen päivän aikana kehitettiin Leader-ryhmien välistä yhteistyötä erilaisten urheilu- ja kulttuuritehtävien kautta. Tapahtumaan osallistui noin 200 vierasta kaikkialta Euroopasta.

TAS avasi yhdessä kuuden Etelä-Viron maakunnan ja National Geographic -lehden kanssa reitin "Elämää kahden maailman rajalla" ("Living on the Edge"), joka kutsuu tutustumaan alueen rikkaaseen kulttuuriperintöön, ihmeelliseen luontoon, paikallisiin makuihin ja innovatiivisiin yrityksiin sekä tiivistää samalla Etelä-Viron kaupunkien ja maaseutukeskusten välistä yhteistyötä. Osallistujat valitsivat yhdessä 21 tutustumisen arvoista paikkaa, jotka merkitään viiden vuoden ajan keltaisilla National Geographic-kehyksillä.

Tartumaa Arendusselts (TAS)

on Lõuna-Eestis tegutsev kohalik tegevusgrupp.

- Seltsi peamine eesmärk on maapiirkondade elukeskkonna parandamine kolme sektori koostöös.
- Üks tegevusgrupi olulisi ülesandeid on Euroopa Liidus maaelu arengut toetava Leader programmi elluviimine Tartumaal.
- TAS on üks suuremaid Eestis tegutsevaid kohalikke tegevusgrupe.
- TASil on 110 liiget ja 17 juhatuse liiget.

Piirkonna info

pindala: 2612 km²
elanike arv: 41 007 inimest
rahvastiku tihedus: 15,7 in/km²

Tartumaa Arendusseltsi tegevuspiirkonna moodustavad Eesti suuruselt teist linna Tartut ümbritsevad vallad. Piirkond on tuntud mitmekesise looduse, arenenud majanduse ning rikka ajaloo- ja kultuuripärandi poolest.

Strateegilised eesmärgid

TASi strateegiaprogramm keskendub kahele peamisele teemale, milleks on elukeskkonna parandamine ning loodus- ja kultuuriresursside parem kasutamine. TASi kolm strateegilist sihtgruppi on ettevõtjad, kogukonnad ja noored.

TASil on aastatepikkune kogemus noortega töötamisel ja nende kaasamisel erinevatesse projektidesse. Läbi on viidud seminare, koolitusi ja õppekäike nii noortele kui ka noortejuhtidele. 2010. aastal

korraldas TAS rahvusvahelise seminari, kus osales 150 Slovakiast, Lätist ja Leedust pärit noort. Seminari raames ehitati tulevikukülasid ning toimus õppekäik TASi tegevuspiirkonda. 2012. aasta veebruari lõpus korraldatud jätkuseminari fookuses oli tuleviku kooli teema.

Noored on aktiivselt kaasatud ka seltsi igapäevatoösse. Neil on võimalus osaleda koosolekutel, aruteludel ja projektide hindamiskomisjoni töös. Möödunud aastal andsid noored märkimisväärse panuse seltsi arengustrateegia uuendamisse. TAS on loonud ka spetsiaalse noortefondi, mille eesmärk on erinevate noortealgatuste toetamine. Fondi haldamise ja juhtimisega tegelevad noored ise.

TAS on juhtinud erinevaid koostööprojekte nii Eestis kui ka rahvusvahelisel tasandil. Hollandiga seob TASi pikaajaline rahvusvaheline koostöö. 2011. aasta kevadel aitas TAS viia Tartus läbi Hollandi nädala, kus hollandlased tutvustasid oma kultuuri ja kohalikke toite. 2011. aasta sügisel käis TAS omakorda külas Hollandis, kus delegatsiooni kuulunud Lõuna-Eesti ettevõtjad said võimaluse tutvustada oma toodangut kohalikul toiduturul. Lisaks korraldab TAS koostöös teiste riikide Leader tegevusgruppidega oma liikmetele igaaastasi õppereise.

2012. aastal toimus Eestis rahvusvaheline Leader konverents LINC 2012 (LINC – Leader Inspired Network Community), mille põhikorraldaja oli Tartumaa Arendusselts. Kolmepäevase konverentsi eesmärk oli Leader tegevusgruppide vahelise koostöö tihendamine erinevate spordi- ja ühiste kultuuriliste tegevuste kaudu. Konverentsist võttis osa umbes 200 inimest üle kogu Euroopa.

2013. aasta suvel avas TAS koos kuue Lõuna-Eesti maakonna ja ajakirjaga National Geographic Eesti külastajatele teekonna „Elu kahe maailma piiril“, mis kutsub tutvuma piirkonna rikkaliku kultuuripärandi, imelise looduse, kohalike maitsete ja uuendusmeelsete ettevõtetega ning innustab Lõuna-Eesti linnu ja maapiirkondi edasisele tihedale koostööle. Koos kogukondadega valiti Lõuna-Eestis välja 21 avastamist väärt paika, mida tähistavad järgmised 5 aastat National Geographicu kollased aknad.

Participation of Tartu Rural
Development Association in the

Innovative Village Project

In August 2012, Tartu Rural Development Association (TRDA) announced within the framework of the Innovative Village project a training programme for communities with the goal to help improve the quality of living environment in rural areas through novel community services. The following six teams (communities) expressed their wish to participate in the training programme: Önnemaa from Ülenurme Parish, AMW from Tartu Parish, Eesti Veeturism, Mäeotsa Külaselts from Konguta Parish, Külaselts Kawershof from Mäksa Parish, and the representative body of five villages from Meeksi Parish.

In the course of the training programme, the participating communities were instructed on how to develop a service that caters for the community's needs or uses its existing potential and resources and contributes to the community's development. The total duration of the training programme was about six months. Between the training cycles the communities kept developing their services independently as well as under instruction. The training programme was carried out by training providers of the Estonian University of Life Sciences.

In addition to the training programme of communities, good practices were collected and shared also at an international level, and several seminars and study tours were organised to allow the villages to interact with one another, share experiences and develop new services.

The training programme together with the international dimension fulfilled our objectives to the utmost – it promoted creative and innovative thinking; helped to initiate six new community projects, five of which also reached the application submitting stage; helped to get community members involved and active; and supported the creation of new community networks. In addition, close communication and interaction between the participating communities continued even after the end of the project.

Tartumaa Arendusseltsin osallistuminen hankkeeseen

Tartumaa Arendusselts (Tarton maakunnan kehittämissyhistys) käynnisti Innovative Village -hankkeessa elokuussa 2012 koulutusohjelman yhteisöille, joiden tavoitteena oli parantaa paa-seutualueiden elinympäristöä kehittämällä uusia yhteisöpalveluja. Koulutusohjelmaan ilmoittautui kuusi yleishyödyllistä yhteisöä: Önnemaa Ülenurmen kunnasta, AMW Tarton kunnasta, Eesti Veeturism, Mäeotsa Külaselts Kongutan kunnasta, Külaselts Kawershof Mäksan kunnasta ja viiden kylän edustus Meeksin kunnasta.

Koulutusohjelmassa osallistujia opastettiin, kuinka kehittää palvelu, joka on yhteisön tarpeiden mukainen tai hyödyntää olemassa olevaa potentiaalia tai resurssia. Koulutusohjelma kesti melkein puoli vuotta. Lähiopetusjaksojen välisenä aikana yhteisöt toimivat sekä itsenäisesti että ohjattuina kehittämässä palvelua. Koulutusohjelman toteutivat Viron maayliopiston kouluttajat.

Hankkeessa kerättiin ja jaettiin hyvä käytäntöjä kansainvälisellä tasolla. Lisäksi kotimaassa järjestettiin useita seminaareja ja opintomatkoja hankelylien keskinäistä tutustuttamista, kokemusten vaihtamista ja uusien palveluiden kehittämistä varten.

Kansainvälisen ulottuvuuden kanssa koulutusohjelma täytti sille asetetut tavoitteet: ohjelman puitteissa kehitettiin luovaa ja innovatiivista ajattelutapaa, käynnistettiin kuusi uutta yhteisöhanketta, joista viisi ehti jo toimittaa tukihakemuksen, aktivoitiin yhteisöjen jäseniä osallistumaan yhteiseen toimintaan ja tuettiin uusien verkostojen syntymistä. Koulutukseen osallistuneiden yhteisöjen välinen kommunikointi on jatkunut tiiviinä myös ohjelman päätyttyä.

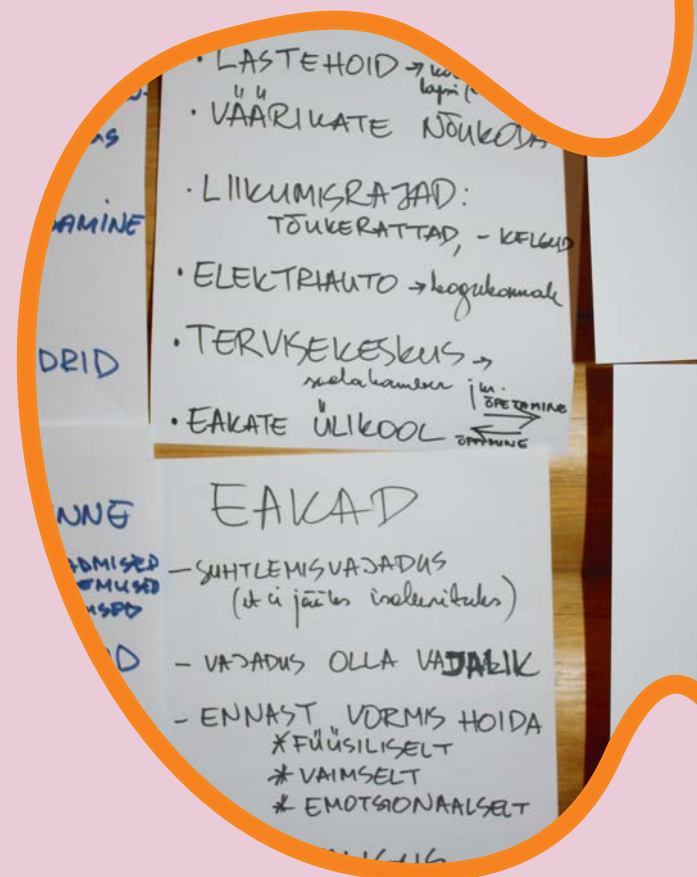
Tartumaa Arendusseltsi osalemine projektis

Innovative Village projektis raames kuulutas TAS 2012. aasta augustis välja koolitusprogrammi kogukondadele, mille eesmärgiks oli aidata kaasa maapiirkonna elukeskkonna kvaliteedi parandamisele uute kogukonnateenuste kaudu. Koolitusprogrammis osales kuus meeskonda (kogukonda): MTÜ Önnemaa Ülenurme vallast, MTÜ AMW Tartu vallast, MTÜ Eesti Veeturism, MTÜ Mäeotsa Külaselts Konguta vallast, MTÜ Külaselts Kawershof Mäksa vallast ja viie küla esindus Meeksi vallast.

Koolitusprogrammiga jooksul aidati osalevatel kogukondadel arendada välja teenus, mis põhineb kogukonna vajadustel või kasutab olemasolevat potentsiaali/ressurssi ning aitab kaasa kogukonna arengule. Koolitusprogramm kestis ligi pool aastat ning koolitustsükli vahel tegid kogukonnad teenuse arendamiseks iseseisvat ja juhendatud tööd. Koolitusprogrammi viisid läbi Eesti Maaülikooli koolitajad.

Lisaks kogukondade koolitusprogrammile toimus rahvusvahelisel tasandil heade tavade kogumine ja jagamine ning mitmed seminarid ja õppereisid külade omavaheliseks suhtlemiseks, kogemuste vahetamiseks ja uute teenuste arendamiseks.

Koolitusprogramm koos rahvusvahelise mõõtemega täitis igati meie eesmärgid: arendati loovat ja innovatiivset mõtlemist, algatati kuus uut kogukonnaprojekti, millest viis jõudsid ka rahastustaotluse esitamiseni, kaasati ja aktiveeriti kogukondade liikmeid ning aidati kaasa uute kogukonnavõrgustike tekkele. Samuti on osalenud kogukondade vaheline suhtlus ja läbikäimine jätkunud tihedalt ka peale projekti lõppu.

*Small budget
but good
outcome!*

Organising the projects of

Innovative Village partners

All three partner countries organised their projects differently.

Tartumaa Arendusselts organised a competition advertising the possibilities of the Innovative Village project. Rural action groups with good ideas could present their idea to the LAG who then chose the best six to take part in a training programme. At the end of the training programme five of the Innovative Village communities have written their own funding application to continue the development work on their own.

In Northern Ireland NER chose the communities. The main principles which were adopted in terms of the selection of the villages were

1. Ensuring geographical spread in NER area.
2. Emphasising renewables, tourism potential and joint learning.
3. Specific actions in specific villages as part of the main project.
4. Capacity of the villages to participate in the programme.

The LAG using a scoring system assessed potential communities and put forward three villages. When the villages had made their plans of what to develop during the project, the LAG gave them a lump sum to be used in their development work as they see fit – according to the Leader rules, of course. The LAG only organised some common workshops and study tours.

In Finland the two LAGs involved in the project both wanted to study and alleviate the effects of municipal mergers causing a lot of upheaval in rural areas in Finland. Each LAG chose three communities. The rural communities were chosen according to three principles:

1. The communities have gone through a municipal merger, or there is a possibility of a merger in the future. All the project villages have experienced radical changes in their working environment.
2. The communities are capable of taking part in Innovative Village project: there is a working action group, there is some capacity to develop new services, and there is some need for outside support.
3. Last but not least, the villages were willing (some after a little bit of persuasion) to enter into the strange world of transnational cooperation.

The project manager has acted as a coach. The resources given through Innovative Village project have been both money, know-how and work force acquired according to the needs of each community.

Assessing the project, all three ways of organising had their benefits depending on the specific goals. Each method produced new service ideas and activated communities.

Hankkeiden organisointi

Kaikki kolme kumppanimaata organisoivat omat hankkeensa eri tavalla.

Tartumaa Arendusselts järjesti kilpailun mainostamalla tulevan hankkeen mahdollisuuksia. Hyviä ideoita kehittäneet maaseudun toimijat saivat esittää ideansa Leader-ryhmälle, joka valitsi kuusi parasta osallistumaan koulutusohjelmaan. Yhteisen koulutusohjelman päätyttyä jokainen yhteisö laati oman rahoitushakemuksensa kehitystyön jatkamiseksi itsenäisesti. Yhteisöt ovat oppineet tuntemaan toisensa ja suunnittelevat yhteistyön jatkamista Virossa.

Pohjois-Irlannissa kylien valinnan pääperiaatteet olivat

1. maantieteellinen kattavuus North East Region alueella
2. uusiutuvien luonnonvarojen, matkailupotentiaalin ja yhteisen oppimisen korostus
3. tietyt toimenpiteet tietyissä kylissä osana päähanketta
4. kylien mahdollisuudet osallistua ohjelmaan.

Paikallinen Leader-ryhmä NER käytti potentiaalisten kylien arvioinnissa pisteytysjärjestelmää, jolla valittiin kolme kylää. Kun kylät olivat laatineet suunnitelmansa hankkeen aikana kehitettävistä kohtaista, NER antoi niiden käyttöön kertasumman, jonka kylät saivat käyttää kehitystyöhön haluamallaan tavalla, mutta Leader-sääntöjen mukaisesti. Leader-ryhmä järjesti vain joitakin yhteisiä työpajoja ja opintomatkoja.

Keski-Suomessa molemmat hankkeeseen osallistuneet Leader-ryhmät halusivat tutkia kuntaliitosten vaikutuksia, jotka aiheuttavat paljon mulistuksia Suomen maaseudulla. Kum-pikin valitsi kolme kylää tai kuntaa.

Maaseutuyhteisöt valittiin kolmen periaatteen mukaan:

1. Yhteisöt ovat kokeneet kuntaliitoksen tai kuntaliitoksen mahdollisuus on olemassa. Kaikki kohdeyhteisöt ovat kokeneet mullistuksia toimintaympäristössään.
2. Yhteisöt pystyvät osallistumaan Kekseliäät kylät -hankkeeseen: niissä on aktiivinen kyläyhdistys, jonkinlaiset mahdollisuudet kehittää uusia palveluita ja tarvetta ulkopuoliseen tukeen.
3. Viimeisimpänä muttei vähäisimpänä, kylät ovat halukkaita (osa pienellä taivuttelulla) astumaan monikansallisen yhteistyön vieraaseen maailmaan.

Projektipäällikkö on toiminut kylien valmentajana. Kekseliäät kylät -hankkeessa annetut resurssit ovat käsitäneet sekä rahaa, työtä että osaamista kunkin yhteisön tarpeiden mukaan.

Innovative Village -hanketta arviotaessa voidaan todeta, että kaikilla kolmella organisointitavalla oli omat etunsa hankkeen tavoitteiden kannalta. Jokainen tapa tuotti uusia palveluideoita ja aktivoi hankeyhteisöjä.

Projektide organiseerimine

Kõik kolm partnerriiki organiseerisid oma projekti erinevalt.

Tartumaa Arendusselts korraldas konkursi leidmaks osalejaid Innovatiivse küla projekti koolitusprogrammi. Maapiirkondade kogukonnad võisid esitleda oma idee LAG-ile, mis valis kuus kogukonda koolitusprogrammi osalema. Programmi lõpus kirjutasid kogukonnad ka rahastamisaotluse, et arendustööd ise jätkata. Eestis on kogukonnad üksteist tundma õppinud ja kavatsevad koostööd jätkata.

Põhja-Iirimaal olid peamised külade valimise põhimõtted järgmised.

1. Geograafilise ulatuse tagamine NER-i piirkonnas.
2. Taastuvenergia, turismivõimaluste ja ühise õppimise rõhutamine.
3. Konkreetset tegevused konkreetsetes küldes ühe osana põhiprojektist.
4. Külade võimekus programmis osaleda.

LAG kasutas võimalike külade hindamiseks punktisüsteemi ja valis välja kolm küla. Kui külad olid teinud plaani, mida projekti raames arendada, andis LAG neile ühekordse rahasumma kasutamiseks arendustöös vastavalt oma äranägemisele, kuid muidugi vastavalt Leaderi reeglitele. LAG korraldas ainult mõned ühised töötoad ja õppereisid.

Soomes tahtsid kaks projektis osalenud LAG-i uurida omavalitsuste ühendamise mõjusid, mis põhjustas

Soome maapiirkondades palju suuri muutusi. Iga LAG valis kolm kogukonda. Maakogukonnad valiti välja vastavalt kolmele põhimõttele.

1. Kogukonnad on läbinud omavalitsuste liitmise või on olemas selge liitmise võimalus tulevikus. Kõik kogukonnad on kogunud oma töökeskonnas murrangulisi muutusi.
2. Kogukonnad suudavad võtta Innovatiivse küla projektist osa – on olemas töötav tegevusrühm, mõningane võimekus arendada uusi teenuseid ja mõningane vajadus välise toe järele.
3. Vähem oluline pole ka see, et külad soovisid (mõned pärast mõningast veenmist) liituda rahvusvahelise koostöö veidra maailmaga.

Projektijuht tegutses kogukondade eestvedajana. Innovatiivse küla kaudu antud vahendid on olnud nii rahalised kui ka oskusteave, vastavalt iga kogukonna vajadustele.

Projekti hindamisel on kõigil kolmel organiseerimise viisil omad eelised, sõltuvalt konkreetsetest eesmärkidest. Iga meetod andis ideid uute teenuste kohta ja aktiveeris kogukondi.

“What we learned is that if one door closes, another one may open as a result of efficient cooperation. The practical advice given by our lecturer Maret Prits provoked lots of thoughts and prompted us to write a new project.”

Collective trips to interesting sites and shared experiences were another source of inspiration and helped us proceed with our activities.”

Kersti Leis, Önnemaa, Estonia

Suomi

- Keski-Suomi -

Konginkangas

Pylkönmäki

SAARIJÄRVI

Sumiainen

Kangashäkki

Vesanka

JYVÄSKYLÄ

Säynätsalo

Keski-Suomi

Finland

Konginkangas

Konginkangas

Konginkangas is situated in Central Finland surrounded by breathtaking lake scenery and offers outstanding settings for both its permanent and summer residents. Villagers are active in pushing matters forward and it shows – Konginkangas was selected as Central Finland's 2011 Village of the Year.

A village association connecting the six villages of the area was established in 2008 and a Leader-funded village plan was prepared in 2009. It has served as the backbone of development. The village association organises, among other things, the Konginkangas Summer Days which is a three-day summer event. The association participates in projects promoting the village plan and manages its own projects.

Leader projects have played a significant role in developing the village. The projects have resulted in new partnerships, a website, a restored beach, the acquisition of meeting and sports equipment, road arrangements, info boards, branding and marketing, developing existing events and creating new ones, etc.

Open village meetings are very important. They are key to determining the needs and wishes for developing the village. This has generated a more positive outlook among the residents towards doing things themselves and having faith in the future.

- The majority of residents live on the area's industry and services or are retired.
- An independent municipality 1895-1993, then joined with the town of Äänekoski
- Six villages with a common village action group
- Residents: 1,428 (2013)
- Residents in the service centre: 514
- Holiday cabins: 810
- Good basic services.
- www.konginkangas.fi

Konginkangas - sagnaknignok

Keskisessä Suomessa hulppeitten järvimaisemien keskellä sijaitseva Konginkangas tarjoaa mahtavat puitteet myös kesäasukkailleen. Kylätoiminta on aktiivista - Konginkangas valittiin Keski-Suomen vuoden kyläksi 2011.

Koko entisen kunnan kuuden kylän yhteinen kyläyhdistys perustettiin 2008 ja Leader-rahoitteinen kyläsuunnitelma laadittiin 2009. Se on toiminut kehittämisen selkärankana. Kyläyhdistys järjestää mm. Konginkankaan kesäpäivät, joka on kolmipäiväinen tapahtuma keskellä kauneinta kesää. Yhdistys osallistuu kyläsuunnitelmaa eteenpäin vieviin hankkeisiin ja hallinnoi myös omia hankkeita.

Leader-hankkeilla on ollut olennainen vaikutus siihen, että kylällä puhaltavat uudet tuulet. Hankkeiden avulla on luotu uutta yhteistyötä, tehty nettisivut, kunnostettu uimarantaa, hankittu kokous- ja urheiluvälineitä, neuvoteltu tiejärjestelyistä, tehty infotauluja, brändätty ja markkinoitu, kehitetty olemassa olevia tapahtumia ja luotu uusia.

Avoimet kyläillat ovat tärkeitä. Niissä pohditaan yhdessä tarpeita ja toiveita kylän kehittämiseksi. Tämän myötä asukkaissa on virinnyt positiivisempi asenne omaan tekemiseen ja usko tulevaisuuteen.

- Enemmistö asukkaista saa elantonsa lähiseudun teollisuudesta, palveluista tai eläkkeestä.
- Itsenäinen kunta 1895-1993, jolloin liittyi Äänekoskeen
- Kuusi kylää, joilla yhteinen kyläyhdistys
- Entisen kunnan asukasluku 1428
- Kirkonkylän asukasluku 514
- Kesämökkejä 810
- Hyvät peruspalvelut.
- www.konginkangas.fi

Konginkangas

Soome keskosas suursuguste järvemaastike keskel paiknev Konginkangas pakub suurepäraseid tingimusi nii elanikele kui ka suvitajatele. Külätegevus on aktiivne ja seda on näha – Konginkangas valiti 2011. aastal Kesk-Soome aasta külaks.

Kogu endise valla kuue küla ühine külaselts asutati 2008. aastal ja Leader-programmist rahastatud küla arengukava koostati aastal 2009. See on olnud kogu arendustöö aluseks. Külaselts korraldab muuhulgas Konginkangase suvepäevi, mis on kolmepäevane suveüritus. Külaselts osaleb ka küla arengukava edendavates tegevustes ning juhib ise oma projekte.

Leader-projektid mängivad külätegevuse hoogsal käimalükkamisel väga olulist rolli. Projektide kaudu on arendatud uusi partnerlussuhteid, loodud veebileht, korrastatud ujumisrand, hangitud vajalikke vahendeid koosolekute pidamiseks, sportimiseks, teede korrastamiseks, teadetetahvlitele, brändi loomiseks ja turundustegevuseks, arendatud olemasolevaid üritusi ja loodud uusi.

Olulisel kohal on avalikud külakoosolekud. Nende käigus arutatakse üheskoos erinevaid vajadusi ja soove küla arendamiseks. Selle kaudu on elanikes tärpanud positiivsem suhtumine oma tegemistesse ja usk tulevikku.

- Elanikud teenivad põhiosas elatist lähipiirkonna tööstus- ja teenindusettevõtetes või on pensionil.
- Eraldi vald aastatel 1895–1993, pärast seda ühinenud Äänekoski vallaga.
- Kuus küla, millel on ühine külaselts
- Elanikke 1428, keskuses 514 (2013. a seisuga)
- Suvemaju 810
- Hea teenustevõrgustik
- www.konginkangas.fi

*Whining does not help.
You have to be innovative
and active - things don't
happen by itself.*

*Matti Jokihalme,
Konginkangas*

Sumiainen

Sumiainen – a little bit better

Residents of Sumiainen move about like John Wayne in westerns. They saunter the village road with assertive, determined steps. They know where they are coming from, where they stand and where they are going to.

The people of Sumiainen have created their own doctrine on the lifestyle in their village. Suminism is the philosophy of smallness and the safe atmosphere of the village. People are taken care of. Although the villagers are known for their sharp words, they value silence. They know that the world particularly needs people whose company is enjoyable and who can share a comfortable silence.

Nature is highly valued in the vicinity of Lake Keitele. The people of Sumiainen are happy when the float of their rod gets submerged under the lake's surface or when a hare roast is sizzling in a wood-heated oven.

The ample services of Jyväskylä, Suolahti and Äänekoski – starting with the airport – are nearby. If you are not in hurry, it is worth your while taking the scenic route called the Green Route (Vihreä väylä) to Sumiainen.

Holiday residents, visitors and locals are all served by the shop and restaurant. The village school is famous for its cultural projects. Culture is also offered by the La Kala (Fish in Finnish) Opera House and the world's smallest instrumental rock festival.

Sumiainen has had its own church for a couple of hundred years. The people of Sumiainen would not be true to their nature without their very own 11th commandment: – Rejoice over the competence of others!

- The majority of residents in this old agriculture parish live on the area's industry and services, or are retired.
- An independent municipality 1868-2007, then joined with the town of Äänekoski
- Residents 1,200, in central village 435
- Summer cabins 260
- www.sumiainen.fi

Sumiainen – vähän parempi

Sumialainen liikkuu vähän kuin John Wayne Villin Lännen elokuvissa. Hän astelee kotikylänsä raittia varmoin, määrätietoisin askelin. Hän tietää mistä on tulossa, mihin joukkoon kuuluu ja mihin on menossa.

Sumialaiset ovat rakentaneet kylänsä elämäntavasta oman opin. Suminismi on pienuuden filosofiaa ja kylän turvallinen ilmapiiri. Ihmisistä pidetään huolta. Vaikka kyläläiset tunnetaan nasevina sanankäyttäjinä, he antavat arvoa hiljaisuudelle. He tietävät, että maailmasta puuttuu eniten ihmisiä, joiden luo on hyvä palata ja olla ihan hiljaa.

Keitele-järven kupeessa arvostetaan luontoa. Sumialainen on onnellinen, kun ongenkoho uppoaa järven pinnan alle tai kun jänispaisti tirisee puu-uunissa. Onnen kruunaa suudelma Unelmakalliolla.

Jyväskylän, Suolahden ja Äänekosken runsaat palvelut – lentokentästä lähtien – löytyvät helposti läheltä. Jos ei ole kiire, reitiksi Sumiaisiin kannattaa valita maisemareitti Vihreä väylä.

Loma-asukkaita, vieraita ja omaa väkeä palvelevat kauppa ja ravintola. Kyläkoulu tunnetaan kulttuuriprojekteistaan. Kulttuuria tarjoavat myös Oopperatalo La Kala ja maailman pienin rautalankafestivaali.

Sumialaisilla on ollut oma kirkko parisataa vuotta. Sumialaiset eivät olisi sumialaisia, ellei heillä olisi ihan oma 11. käsky: - Iloitse toisen osaamisesta!

- Vanhan maatalouspitäjän asukkaiden enemmistö saa toimentulonsa alueen teollisuudessa ja palvelutoiminnassa.
- Itsenäinen kunta 1868-2007, jolloin liittyi Äänekoskeen
- Asukkaita 1200, kirkonkylässä 435 (2013)
- Kesämökkejä 260
- www.sumiainen.fi

Sumiainen – vähem on parem

Sumiaineni elanik liigub nagu John Wayne Metsiku Lääne filmides. Ta astub oma koduküla radu kindlate sihiteadlike sammudega. Ta teab, kust ta tuleb, kuhu kuulub ja kuhu läheb.

Sumiaineni elanikud on loonud küla eluviisidest oma teooria. Suminism on kasinuse filosoofia ja küla turvalise õhustiku kirjeldus. Inimeste eest kantakse hoolt. Kuigi külaelanikud on tuntud ka terava keele poolest, peavad nad lugu vaikusest. Nad teavad, et maailmas on kõige rohkem puudu inimestest, kelle juurde on hea tagasi pöörduda ja koos vaikida.

Keitele järve ääres austatakse loodust. Sumiaineni elanik on õnnelik, kui õngekork järvel vee alla vajub või kui jänesepraad puuahjus säriseb. Õnne tipuks on suudlus Unelmate kaljul.

Jyväskylä, Suolahti ja Äänekoski mitmekülgsed teenused – alates lennuväljast – on mugavalt käe-jala juures. Kui kiire ei ole, tasuks Sumiainenisse liikuda mööda maastikurada Vihreä väylä.

Puhkuseveetjaid, külalisi ja kohalikke elanikke teenindavad kauplus ja restoran. Külakool on tuntud oma kultuuriprojektide poolest. Kultuuriüritusi pakuvad ka ooperimaja La Kala ja maailma väikseim rockfestival.

Sumiainenis on olnud juba paarsada aastat ka oma kirik. Sumiaineni elanikud ei oleks nemad ise, kui neil poleks spetsiaalset 11. käsku: Rõõmusta teiste oskuste üle!

- Enamus varasema põllumajanduspiirkonna elanikest saab sissetulekut piirkonna tööstus- ja teenindusettevõtetes.
- Eraldi vald aastatel 1868–2007, pärast seda liitus Äänekoskiga
- Elanikke 1200, kirikukülas 435 (2013)
- Suvemaju 260
- www.sumiainen.fi

Pyлкönmäki

Pyлкönmäki is open to development

Pyлкönmäki is known for its spectacular landscapes. The central village is situated on a high hill, in the middle of gorgeous forests. Wolves, bears and lynxes enjoy spending time in the forests of Pyлкönmäki, as much as berry pickers and hunters.

Even though there are few people, there's plenty going on. Yrittävä, a sports club established in 1912, is still going strong: in 2014, the children's competition "Pentin olympialaiset" celebrates its 40th anniversary. The kid star event held by the local Lions Club has also reached 20 years of activity. The club Musiikin Ystävät, Friends of Music, is a gathering of people with musical hobbies, and the choirs are also kept busy. Hunting clubs, village associations, retirees, the Mannerheim League for Child Welfare, and the church parish organise many events. The village has a voluntary fire brigade and an emergency services car. New activities are represented by Pyлкön Ääni Association, a development association for the villages of Pyлкönmäki, founded in 2012, as a co-operation body for the entire Pyлкönmäki region.

There is even more life in the summer when summer visitors flock to Pyлкönmäki like migratory birds!

The inhabitants of Pyлкönmäki know each other. They are down to earth and keep both feet on the ground, while still being enterprising and inventive people. If you are from Pyлкönmäki, there is no need to be ashamed of your heritage!

- An independent municipality in the period of 1914-2009, then joined with the town of Saarijärvi
- Population: 829 (2013) in eight villages
- Population of the service centre: 348 (2013)
- Holiday cabins: approx. 400
- www.pyлкonmaki.fi

Pyлкönmäellä ollaan avoimia kehitykselle

Pyлкönmäen tunnus ovat mahtavat maisemat. Kirkonkylä on korkealla mäellä komeiden metsien keskellä. Sudet, karhut ja ilvekset viihtyvät Pyлкönmäen metsissä siinä missä marjastajat, sienestäjät ja metsästäjätkin.

Vaikka väkeä on vähän, toimintaa on paljon. 1912 perustettu urheiluseura Yrittävä on edelleen voimissaan: vuonna 2014 lasten kisa Pentin olympialaiset täyttää 40 vuotta. Leijonien järjestämä tenavatähtitapahtumakin on ehtinyt 20 vuoden ikään. Musiikin Ystävät pitää yllä musiikin harrastusta ja kuorotoiminta on vilkasta. Metsästysseurat, kyläseurat, eläkeläiset, MLL ja kappeli-seurakunta järjestävät toimintaa. Kylällä on oma VPK ja ensivasteauto. Uutta tekemistä edustaa Pyлкönmäen kylien kehittämissyhdistys Pyлкön Ääni ry, 2012 perustettu koko Pyлкönmäen yhteistyöelin.

Elämää lisää kesän vetovoima - kesäasukkaat muuttavat Pyлкönmäelle kuin muuttolinnut.

Pyлкköset tuntevat toisensa. He ovat realisteja ja hyvällä tavalla jalat maassa, mutta samalla pyлкköset ovat yritteliäitä ja kekseliäitä ihmisiä. Jos on Pyлкöltä lähtöisin, ei häpeä taustaansa!

- Itsenäinen kunta 1914–2009, jolloin liittyi Saarijärven kaupunkiin
- Kahdeksan kylää
- Asukasluku 829 (2013), josta alle 15-vuotiaita 14 % ja yli 65-vuotiaita 29 %
- Kirkonkylän asukasluku 348 (2013)
- Lomamökkejä noin 400
- www.pylkonmaki.fi

Pyлкönmäki on arengutele avatud

Pyлкönmäki iseloomulikuks tunnuseks on kaunid maastikud. Keskuseks olev kirikuküla asub kõrgel mäel uhkete metsade keskel. Metsades elutsevad hundid, karud ja ilvesed, mets pakub oma rööme ka marjulistele ja seenelistele ning jahimeestelegi.

Kuigi elanikke väga palju ei ole, keeb elu täie hooga. 1912. aastal asutatud spordiselts Yrittävä tegutseb siiani. 2014. aastal saab nende korraldatav laste spordivõistlus Pentin olympialaiset 40-aastaseks. Ka lauluvõistlus Tenavatähti on jõudnud juba 20. verstapostini. Muusikasõbrad ehk Musiikin Ystävät tegelevad muusikaharrastusega ja ka kooride tegevus on väga aktiivne. Üritusi organiseerivad jahindusklubid, külaseltsid, pensionärid, Mannerheimi Lastekaitseliit MLL ja abikiriku kogodus. Külal on vabatahtlik tuletõrjekomando ja kiirabiauto. Uutele tegemistele annab hoogu Pyлкönmäki külade arendusselts Pyлкön Ääni ry, mis on 2012. aastal loodud kogu Pyлкönmäki koostööorgan.

Elule lisab hoogu suvi: igal aastal tuleb Pyлкönmäkile suurel hulgal suvitajaid.

Pyлкönmäki elanikud tunnevad üksteist. Nad on realistid ja neil on heas mõttes jalad maas, kuid samas on tegemist ettevõtlike ja leidlike inimestega. Pyлкönmäki inimesed ei häbene oma päritolu!

- Eraldi vald aastatel 1914–2009, pärast seda liitus Saarijärvi linnaga
- Kaheksa küla, millel on ühine külaselts
- Elanikke 829 (2013)
- Keskuses elanikke 348 (2013)
- Suvemaju ligikaudu 400
- www.pylkonmaki.fi

Kangashäkki

*Village renewal
needs
brave people,
good ideas and
some resources.*

Kangashäkki – a village full of children

The location of Kangashäkki is excellent: approx. 15 km from the centre of Uurainen, 30 km from Jyväskylä, the capital of Central Finland, and 18 km from the airport. The village is situated next to one of the main highways of the country, E4, and there are about 12 000 vehicles driving past every day.

Many young families with children have moved to the village over the recent years, and the village's population is still growing. During the past five years, 159 new houses have been built in the area. Approximately 120 children attend the village primary school, while twenty years ago there were only 22 pupils. There are two kindergartens in the village. Because of the many children, numerous activities are organised for them.

The village action group, Kangashäkkiset Association, was established only in 2012, after the old village association dwindled. Kangashäkkiset has been running a project for small investments in LAG Jyväsräihi as a part of their own Leader project. This project has helped to improve the sports field of the village. In addition, the village has good swimming beaches, cross-country skiing trails and a jogging path, a Frisbee golf track and a shooting range.

The village is located on a pine heath, with several lakes and also some agricultural landscape. Kangashäkki continues to be one of the largest agricultural areas in the entire municipality, even though the majority of its inhabitants work in neighbouring municipalities.

- A rapidly growing village between two commuting areas, Äänekoski and Jyväskylä.
- Municipality: Uurainen
- Inhabitants: 580, over 250 of which are children and youths
- <https://sites.google.com/site/kangashakinkyla>

Kangashäkki – kylä täynnä lapsia

Kangashäkin sijainti on erinomainen: noin 15 km Uuraisten keskustaan, 30 km Jyväskylään ja 18 km lentokentälle. Kylä sijaitsee valtakunnan pääväylän, Nelostien varressa – ohi ajaa noin 12 000 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Kylälle on muuttanut viime vuosien aikana paljon lapsiperheitä ja kylän asukasmäärä on edelleen kasvussa. Viimeisen viiden vuoden aikana alueelle on rakennettu 159 uutta taloa. Kylän alakouluu käy nykyään noin 120 lasta, kun kaksikymmentä vuotta sitten heitä oli 22. Päiväkoteja kylällä on kaksi. Koska lapsia on paljon, heille järjestetään paljon kerhotoimintaa.

Kyläyhdistys Kangashäkkiset ry on perustettu vasta 2012 vanhan kyläyhdistyksen hiivuttua. Se on pyörittänyt yhden oman Leader-hankkeen osana Jyväsräihi ry:n pienten investointien hanketta ja kunnostanut kylän urheilukenttää. Lisäksi kylässä on hyvät uimarannat, hiihtoladut ja pururata, frisbeegolf-rata ja ampumarata.

Kylän sijaitsee mäntykankaalla, jossa on useita järviä ja myös viljelymaisemaa. Kangashäkki on yhä yksi suurimmista viljelyalueista Uuraisten kunnassa, vaikka suurin osa asukkaista käykin palkkatöissä naapurikunnissa.

- Nopeasti kasvava kylä kahden työssäkäyntialueen, Äänekosken ja Jyväskylän, välissä.
- Kunta Uurainen
- Asukkaita 580, joista lapsia ja nuoria yli 250
- <https://sites.google.com/site/kangashakinkyla>

Kangashäkki – lastega täidetud küla

Kangashäkki asukoht on suurepärase: vaid 15 km Uuraineni vallakeskusesse, 30 km Jyväskylässe ja 18 km lennuväljale. Küla paikneb riigi ühe peamise magistraaltee nr 4 ääres, mida läbib ligikaudu 12 000 sõidukit päevas.

Külasse on viimastel aastatel kolinud palju lastega peresid ja külaelanike arv on kasvuteel. Viimase viie aasta jooksul on piirkonda ehitatud 159 uut maja. Küla algkoolis käib nüüdseks umbes 120 last, 20 aastat tagasi oli lapsi vaid 22. Külas tegutseb kaks lasteaeda. Kuna lapsi on palju, korraldatakse neile ka palju erinevat huvialast tegevust.

Hirvaskangase külaselts Kangashäkkiset ry asutati 2012. aastal, kui vana seltsi tegevus hääbus. Külaselts on oma Leader-projekti ühe osana arendanud ka Jyväsräihi väikeste investeeringute projekti. Projekti käigus on kaasajastatud küla spordiväljakut. Peale selle on külas head ujumisrannad, suusarajad, saepuruga kaetud jooksurada, discgolfi rada ja lasketiir.

Küla asub männimetsasel maastikul, kus on palju järvi ja ka põllumaad. Kangashäkki on siiani üks suuremaid põllumajanduspiirkondi kogu vallas, kuigi suurem osa elanikest käib tööl naaber-valdades.

- Kiiresti kasvav küla kahe häid töövõimalusi pakkuva piirkonna Äänekoski ja Jyväskylä vahel.
- Uuraineni vald
- Elanikke 580, neist lapsi ja noori üle 250
- <https://sites.google.com/site/kangashakinkyla>

"I wish that the children would like it here and that they could stay to live here as adults."

Vesanka

*"The study trip
opened my eyes –
things can be done
so differently."*

Vesanka – a rural village in a city

Vesanka is a village some 14km of the City of Jyväskylä, the capital of Central Finland. The village offers “a house by a lake in the middle of a city” – no wonder that the amount of inhabitants is rising.

Lakes with islands, ponds, high hills with marvellous views, endless forests and fertile farmlands provide a peaceful environment for the many children of the area.

The village has two activity centres: the Village Hall Rientola run by the village action group, and the Vesanka Hall where the library, school, kindergarten, sports facilities and a swimming beach are located.

Vesanka Village Association runs the village hall and organises events there. The association takes care of the interests of the villagers, develops cooperation, and aims at pleasant atmosphere in the village. It cherishes the local culture and over 450 year old history of the village.

- An old rural village in a new city
- About 2200 inhabitants (2013)
- Growing – plenty of families with children
- www.vesanka.fi

Vesanka – maaseutukylä kaupungissa

Vesanka sijaitsee vain 14 km Jyväskylästä. Niinpä se tarjoaa ”omakotitalon järven rannalla keskellä kaupunkia”. Ei ihme, että asukasluku on koko ajan nousussa.

Järvet ja saaret, lammet, korkeat mäet ja niiltä avautuvat näköalat, upeat metsät ja hedelmälliset viljelysmaat muodostavat rauhallisen ympäristön alueen monille lapsiperheille.

Kylällä on kaksi toiminnan keskusta: kylätalo Rientola ja Vesankatalo, jossa toimivat alakoulu, kirjasto, lastentarha ja urheilutilat. Uimarantakin on viressä.

Vesangan kyläyhdistys hallinnoi ja vuokraa kylätaloa. Kyläyhdistys hoitaa kylän edunvalvontaa, kehittää yhteistyötä ja pyrkii miellyttävään ilmaperiiriin kylällä. Yhdistys vaalii paikallista kulttuuria ja kylän yli 450-vuotista historiaa.

- Vanha kylä uudessa Jyväskylässä
- Noin 2200 asukasta (2013)
- Kasvava kylä – houkuttelee lapsiperheitä
- www.vesanka.fi

Vesanka – maaküla linnas

Vesanka asub vaid 14 km kaugusel Jyväskyläst. Seepärast pakutakse seal „ühepereelamut järverannas keset linna”. Pole siis ime, et elanike arv pidevalt kasvuteel on.

Järved, saared, metsajärved, kõrged mäed ja neilt avanevad vaated, uhked metsad ja viljakad põllud moodustavad rahuliku elukeskkonna paljulapselistele peredele.

Külal on kaks tegevuskeskust: külamaja Rientola ja Vesankatalo, kus paiknevad algkool, raamatukogu, lasteaed ja spordiruumid. Lähedal asub ka ujumisrand.

Külamaja haldab ja rendib Vesanka külaselts. Külaselts kaitseb küla huve, arendab eripalgelist koostööd ning loob külas meeldivat õhkkonda. Selts austab kohalikku kultuuri ja küla 450 aasta taha ulatuvad ajalugu.

- Vana küla uues Jyväskyläs
- Elanikke ligikaudu 2200
- Kasvav küla – meelitab lastega peresid
- www.vesanka.fi

Säynätsalo

Säynätsalo – an island village

Säynätsalo is composed of the main island Säynätsalo and two smaller islands. The district is surrounded by Lake Päijänne. The nature on the islands is especially beautiful.

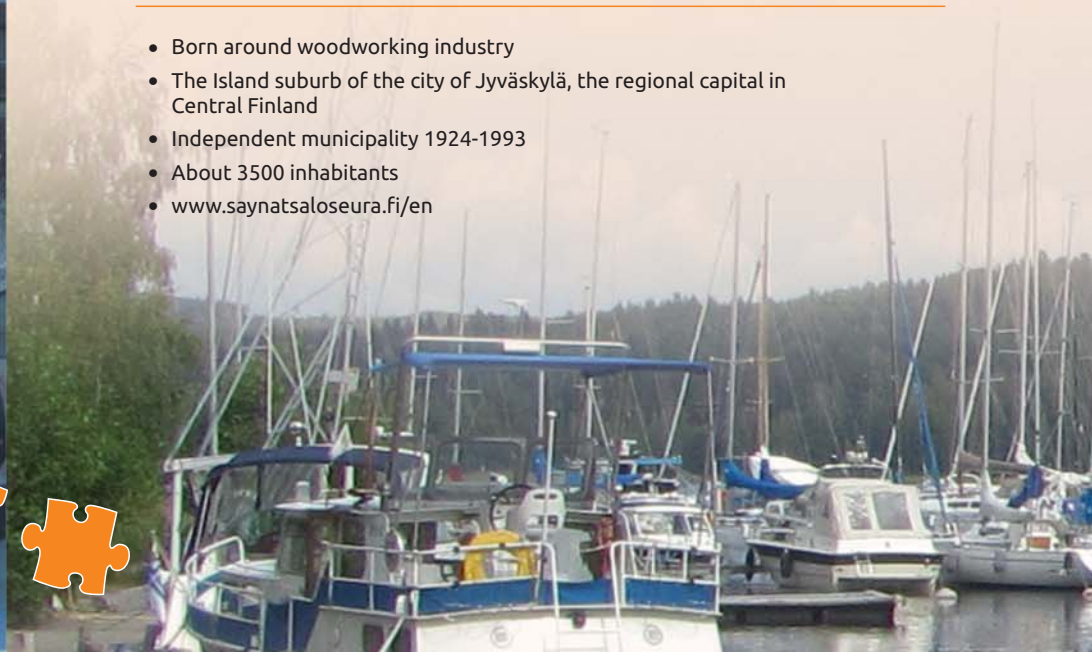
The community of Säynätsalo was born around the sawmill and plywood industries well over a hundred years ago. On Säynätsalo's main island industry still provides a large number of jobs. The biggest employer is UPM Jyväskylä's plywood mill.

Säynätsalo was an independent municipality from 1924 until 1993 when it merged with the City of Jyväskylä and became an 'island suburb'.

The area is renowned for its architecture. The best creations of architect Alvar Aalto's redbrick period, the City Hall of Säynätsalo and the Experimental house, his summer home, make Säynätsalo a popular target for architects from all over the world.

The Säynätsalo Heritage Association plays a key role in the preservation of local cultural traditions, recording of history and sharing of information with new generations. The association also organises events and maintains a village hall.

- Born around woodworking industry
- The Island suburb of the city of Jyväskylä, the regional capital in Central Finland
- Independent municipality 1924-1993
- About 3500 inhabitants
- www.saynatsaloseura.fi/en

Säynätsalo – saaristokylä

Säynätsalon tehdasyhdyskunta sai alkunsa 1887, kun Johan Parviainen osti luonnontilaisen Päijänteen saaren ja perusti sahan. Saaresta tuli oma kuntansa 1924. Siihen liitettiin pian kaksi muutakin saarta. Vuonna 1993 Säynätsalo liittyi Jyväskylän kaupunkiin. 1914 perustettu vaneritehdas toimii yhä, mutta nykyään sitä pyörittää UPM.

Säynätsalon rakennettu ympäristö on kulttuurihistoriallisesti ja arkkitehtonisesti arvokasta. Kansainvälisesti tunnetuimmat kohteet ovat Aallon punatiilikauden arvostetuimpiin töihin kuuluvat Säynätsalon kunnantalo ja Muuratsalon koetalo, joiden vuoksi Säynätsalo on erityisesti arkkitehtuurista kiinnostuneiden suosima matkakohde.

Alueen luonto on erityisen kaunista. Säynätsalo tunnetaan Jyväskylän saaristokaupunginosana. Säynätsalo on myös veneilijöiden suosiossa.

Alueen historiaa ja kulttuuriperinteitä vaalii Säynätsalo-Seura ry, joka järjestää tapahtumia, julkaisee saaren historiaa, ylläpitää näyttely-, kokoontumis- ja juhlapaikka Vanerilaa sekä kehittää Säynätsaloa myös viihtyisänä elinympäristönä.

- Tehdaspaikkakunta ja Jyväskylän saaristolähiö
- Itsenäinen kunta 1924-1993, jolloin liittyi Jyväskylään
- Asukasluku noin 3500
- www.saynatsaloseura.fi

Säynätsalo saareküla

Säynätsalo tööstusasula sai alguse 1887. aastal, kui Johan Parviainen ostis puutumatu loodusega Päijänne saare ja pani seal käima saeveski. Saar sai iseseisvaks vallaks aastal 1924. Sellega liideti peatselt veel kaks saart. 1993. aastal liitus Säynätsalo Jyväskylä linnaga. 1914. aastal asutatud vineeritehas tegutseb siiani, kuid nüüd majandab seda UPM.

Säynätsalo tehiskeskond on kultuuriajalooliselt ja arhitektuuriliselt väärtuslik. Rahvusvaheliseltki tuntud objektid on Aalto punase kivi perioodi hinnatuimate tööde hulka kuuluvad Säynätsalo vallamaja ja Muuratsalo eksperimentaalimaja, mille tõttu on Säynätsalo just arhitektuurihuviliste seas populaarne reisisihtkoht.

Piirkonna loodus on väga ilus. Säynätsalo on tuntud Jyväskylä saarelinnaosana. Säynätsalo on populaarne ka paadimatkaajate hulgas.

Piirkonna ajalugu ja kultuuritraditsioone hoiab au sees Säynätsalo-Seura, mis korraldab erinevaid üritusi, koostab saare ajalugu tutvustavaid väljaandeid, haldab Vanerila külamaja ja arendab Säynätsalot hubase elukeskkonnana.

- Eraldi vald aastatel 1924–1993, pärast seda liitus Jyväskylä linnaga
- Elanikke ligikaudu 3500
- Tööstuspiirkond, Jyväskylä saarelinnaosa
- www.saynatsaloseura.fi

*Communities
need to have
the skills and
confidence to
engage with
official
bodies.*

Eesti

- Tartumaa -

Estonia

Kaagvere

Kaagvere, a paradise of gardens by the Emajõgi River

Kaagvere village offers an almost paradise-like setting: from one side, the village is surrounded by a forest park rich in berries and mushrooms; from the other side, it is bordered by the Emajõgi River, which connects the village with Lake Peipus and Lake Võrtsjärv – a great opportunity to arrange boat trips to either of these lakes.

There are currently no services available for visitors in Kaagvere village. The village thus has a lot of unused potential for future development, which is also its primary asset: in order to start providing services for visitors, the existing natural resources and the skills and knowledge of local residents should be combined. As for local residents, the village can be proud of its resourceful older ladies and energetic young men. During the past 50 years, Kaagvere village has mostly been linked with the state boarding school for girls with special needs; however, local people have made considerable joint efforts to give the village a new lease of life and a new identity.

Local community is very close-knit, with people actively participating in collective work and all sorts of festivities or even in special film nights and lectures organised for educational purposes. Two Leader projects have been implemented in the village. The first project led to the opening of Kaagvere Distance Working Centre, and the second made it possible to purchase a set of tools necessary for community work.

During the past five years, the meetings of village representatives have been held as an established practice. Each participant in these meetings represents his/her apartment building's stairwell or an area of private homes. This way, all people can be directly involved.

The community has realised that in order to provoke changes, it is necessary to start working on relationships between people and to stimulate the inner motivation of each community member. Village Society Kawershof finds it necessary to increase transparency, inner democracy and openness. All residents must have an opportunity to participate in the activities of the village society. It is also vital to inform the participants of all the events on a regular basis and to keep records of all the discussions and other events.

*You can dream big!
Find out what steps are
required to carry out
your plans and start working,
bit by bit.*

- A future Eco Village
- Located in Mäksa rural municipality, 14 km from the city of Tartu
- 250 inhabitants
- 7 apartment buildings and 20 private homes/farms

Kaagvere – puutarhakylä Emajoen varrella

Kaagveren kylä sijaitsee luonnon paratiisissa – sitä ympäröi toiselta sivulta puistomainen metsä, jossa kasvavat marjat ja sienet, ja toiselta Emajoki, joka on yhteysväylä Peipsi- ja Võrtsjärven välillä.

Kylästä puuttuvat kaikki vieraille tarjottavat palvelut. Kylän vahvin puoli onkin sen käyttämätön potentiaali – sen ihana luonto ja kyläläisten tiedot ja taidot, joissa piilee mahdollisuus kehittää vieraille erilaista tarjottavaa. Kylästä löytyy sekä iäkkäämpien rouvien viisautta että nuorten miesten tarmokkuutta. Viimeisen 50 vuoden aikana Kaagveren kylä on pääasiassa yhdistetty kylään perustettuun tyttöjen erityiskouluun, mutta kyläläisten yhteisellä ponnistuksella on löydetty uusi alku ja kylässä ollaan valmiita kääntämään uusi sivu.

Kaagveren yhteisö on erittäin yhtenäinen. Yhdessä järjestetään sekä talkoita että railakkaita juhlia. Kyläläiset kokoontuvat usein yhteen katsomaan kiinnostavia elokuvia tai kuuntelemaan mielenkiintoisia luentoja. Kylässä on toteutettu kaksi Leader-projektia: yhden avulla avattiin Kaagveren etätyökeskus, toisella hankittiin yhteisiä työkaluja.

Vähintäänkin viiden viime vuoden aikana on ollut tapana, että tarvittaessa kutsutaan koolle kyläkokous. Sitä varten on joka kerrostalon porraskäytävästä ja omakotitaloalueelta valittu edustajat. Käytäntö takaa suoran osallistumisen yhteiseen toimintaan.

Kaagveressä on ymmärretty, että huomiota tulee kiinnittää ennen kaikkea ihmissuhteisiin ja yhteisön jäsenten motivaatioon. Kyläyhdistys Kawershof haluaa lisätä toiminnassaan sekä läpinäkyvyyttä ja sisäistä demokratiaa että avoimuutta. Kaikilla kyläläisillä on oltava mahdollisuus osallistua yhdistyksen toimintaan. On myös hyvin tärkeää pitää kaikki osallistujat jatkuvasti ajan tasalla sekä tallentaa keskustelut ja päätökset.

- Sijaitsee Mäksan kunnassa, noin 14 kilometrin päässä Tarton kaupungista
- Asukasluku on noin 250
- Seitsemän kerrostaloa ja 20 omakotitaloa/tilaa

Kaagvere kogukond

Kaagvere küla asub looduslikus paradiis – ühelt poolt ümbritseb seda marjadest ja seentest tulvil parkmets, teiselt poolt ääristab küla Emajõgi, mis on ühendusteeks Peipsi ja Võrtsjärve vahel.

Külas elab ca 250 elanikku, kuid pole olemas mitte ühtegi teenust, mida külalistele pakkuda. Küla suurimaks tugevuseks ongi kasutamata potentsiaal, mis seisneb nii olemasoleva loodusressursi kui ka oskuste ja teadmiste kasutamises külalistele pakutavateks teenusteks. Külas on ühendatud nii vanemate daamide tarkus kui noorte meeste pealehakkamine. Viimase poole sajandi jooksul on Kaagvere küla seostatud põhiliselt seal asunud tütarlaste erikooliga, kuid kohalike külaelanike ühispanusena on küla saanud uue hingamise ja valmis keerama uut lehekülge.

Kaagvere kogukond on väga kokkuhoidev – koos korraldatakse nii töökaid talguid kui säravaid pidusid. Lisaks kohtutakse, et vaadata harivaid filme või kuulata erudeeritud lektoreid. Külas on läbi viidud ka kaks Leader projekti, millest ühega avati Kaagvere kaugtöökeskus ja teisega soetati kogukondlikud tööriistad.

Vähemalt viimase viie aasta jooksul on toimunud külas praktika, kus vastavalt vajadusele kutsutakse kokku niiõelda vanemate nõupidamine. Eelnevalt on ära kaardistatud iga maja trepikojast ja eramajade piirkonnast kontaktisikud. Kaasamine on sel viisil otsene ja vahetu.

Kogukond on väga hästi mõistnud, et kõigepealt tuleb tegeleda inimsuhetega ning iga kogukonnaliikme tegeliku motivatsiooni niga. MTÜ Külaselts Kawershof peab oma hinnangul suurendama nii läbipaistvust, sisedemokraatiat kui ka avatust. Kõigile külaelanikele tuleb anda võimalus lüüa kaasa külaseltsi tegevuses. Samuti on väga oluline osalisi jooksvalt informeerida ning kõik arutelud jms dokumenteerida.

- Kaagvere külas asub Mäksa vallas, Tartu linnast ca 14 km kaugusel.
- Kaagvere külas elab umbes 250 inimest.
- Seal on seitse kortermaja ja 20 eramaja/talua.

*Beautiful nature
alone
is not enough.*

Mäeotsa

*A village without
community groups
is a village
without a soul.*

Mäeotsa village

Mäeotsa is a small dispersed village in Konguta rural municipality formed in the 1970's and 1980's. Previously there were several villages in the area. Now some of them are part of Konguta rural municipality and some of Puhja rural municipality.

Despite its location in the borderland area of the rural municipality, Mäeotsa village is home to active and energetic people. Together, they organise collective work days and celebrate various events (Midsummer's Eve, Walpurgis Night, local village days, etc.). A few years ago, Mäeotsa community house was built on the initiative of Mäeotsa Village Society.

Mäeotsa village is located by Kavilda primerval valley and has a great potential for the development of tourist attractions. The village dreams of its own ski centre. Innovative Village project has been used to make plans and prepare the future project..

- Population about 60 people

Mäeotsan kylä

Mäeotsa on pieni haja-asutuskylä Kongutan kunnassa, joka on muodostunut 1970- ja 80-luvuilla. Aiemmin täällä alueella on ollut useampia pieniä kyliä. Tätä nykyä osa niistä kuuluu Kongutan ja osa Puhjan kuntaan.

Vaikka Mäeotsan kylä on kunnan laitaluetta, ovat kylän asukkaat toimekkaita ja tarmokkaita. Yhdessä on järjestetty talkootöitä ja tapahtumia (juhannus, vappukokko, Kongutan kunnan kylien päivä yms.). Mäeotsan kyläyhdistyksen johdolla rakennettiin muutama vuosi sitten myös Mäeotsan kylätalo.

Mäeotsa sijaitsee Kavildan laakson reunalla, joten kylän sijaintipaikka tarjoaa potentiaalia matkailun kehittämiseen. Kyläläisten haave on oma hiihtokeskus ja osallistuminen Innovative Village -projektiin on lisännyt siihen suuresti puhtia.

- Mäeotsan kylän asukasluku on noin 60.

Mäeotsa küla

Mäeotsa küla on hajaasustusega väike küla Konguta vallas, mis on tekkinud 1970.–80.aastatel. Eelnevalt oli siin mitu erinevat küla. Praegu kuulub osa neist Konguta ja osa Puhja valda.

Mäeotsa küla on küll Konguta valla ääremaa, kuid siin elavad aktiivsed ja teotahtelised inimesed. Koos on korraldatud talgud ja erinevaid sündmusi (jaanipäev, maituli, Konguta valla küladepäev jne). Mäeotsa külaseltsi eestvedamisel valmis paar aastat tagasi ka Mäeotsa külamaja.

Mäeotsa küla asub Kavilda ürgoru ääres, kus on olemas potentsiaal erinevate turismiattraksioonide arendamiseks. Külaelanikud unistavad oma suusakeskusest, millele on osalemine Innovative Village projektis palju kaasa aidanud.

- Mäeotsa külas elab ca 60 inimest.

*Fail to plan,
plan to fail.*

Meeksi

Meeksi rural municipality

Meeksi rural municipality is located in the south-eastern corner of Tartu County, near Lake Peipus and Lake Lämmijärv. On the other side of Lake Lämmijärv lies the territory of the Russian Federation, which can be seen with the naked eye from Mehikoorma village. A large part of the municipality's territory is covered with forests and swamps (Peipsiveere Nature Reserve). The area is characterised by ancient habitations, the diversity of cultures, nationalities and ethnic groups. The population mostly consists of elderly people. Their "bread and butter" has traditionally come from fishing and agriculture. There is no industry in the community and the local business sector is underdeveloped. The largest employer is the private limited company OÜ Latikas.

The local community is rather small and close-knit. Lately, several new societies have come to life, and thanks to their activities, the community has become more active. Local people have joined their efforts to organise and carry out maintenance work and, over time, traditions have evolved. Among these traditional events are the lake party; the spring plant fair, where locals can sell their plants; Midsummer's Eve celebrations; and the Midsummer's Eve bike race.

- First mentioned in 1819
- The surface area is 144 km²
- One small town and nine villages

*"Same types
of problems
here and there!"*

Meeksin kunta

Meeksin kunta sijaitse Tarton maakunnan kaakkoisosassa Peipsi- ja Lämmijärven rannalla. Lämmijärven vastarannalla näkyy jo Venäjä. Kunnan alueesta suurin osa on metsien ja soiden kattamaa, ja kunnan alueella sijaitsee myös Emajoen-Suursuon kansallispuisto. Kunnan erityispiirteisiin kuuluvat vanha perinneasustus, eri kulttuurien vaikutukset ja etnisten ryhmien vuorovaikutus.

Enemmistö kunnan asukkaista on vanhuksia. Pääelinkeinot ovat aina olleet kalastus ja maatalous. Teollisuutta ei ole kunnassa lainkaan ja yritystoiminta on kehittynyt huonosti. Suurin työnantaja on OÜ Latikas.

Vaikka kunnassa on vähän asukkaita, asukkaiden keskinäinen kanssakäynti on vilkasta. Yhdessä järjestetään kunnan suursiivouspäivä ja jokavuotisia uusia traditioita ovat nykyään Järvijuhla ja keväinen kasvitori, jossa paikalliset asukkaan myyvät itse kasvattamiaan kasveja. Juhannus on jokakesäinen suur tapahtuma ja myös suuri polkupyöräkilpa-ajo on suosittu.

- mainittu ensimmäisen kerran 1819
- pinta-ala on 144 neliökilometriä
- kunnan keskus Meeksi ja yhdeksän pienempää kylää

Meeksi vald

Meeksi vald asub Tartu maakonna kagunurgas, Peipsi- ja Lämmijärve ääres. Teisel pool Lämmijärve asub Mehi-koormast silmaga nähtav Vene Föderatsiooni territoorium. Suure osa valla territooriumist moodustavad metsad ja sood (Emajõe Suursoo kaitseala). Piirkonnale on iseloomulik vana põliskasustus, erinevad kultuurid, rahvused ja etnilised rühmad. Suurema osa rahvastikust moodustavad eakad. Igapäevase leiva on traditsiooniliselt taganud kalapüük ja põlluharimine. Tööstus kogukonnas puudub, ettevõtlus on vähe arenenud. Suurim tööandja on OÜ Latikas.

Valla kogukond on küllalt väike ja kokkuhoidev. Viimasel ajal on lisandunud mitmeid uusi seltse, tänu millele on ka kogukond aktiivsemaks muutunud. Korraldatud on ühiseid heakorrapäevi ja välja on kujunenud traditsioonilised üritused – järvepidu, kevädine taimelaat, kus kohalikud elanikud saavad müüa omakasvatatud taimi, jaanipäevad, jaani rattaralli jne.

- Meeksi valda on esmamainitud 1819. aastal.
- Valla pindala on 144 km².
- Vallas on üks alevik ja üheksa küla.

*New ideas
can
sometimes be
recycled and
adapted
in a new way.*

Ülenurme

Ülenurme rural municipality

Ülenurme rural municipality is located in Tartu County, next to the City of Tartu. The rural municipality has two small towns with population exceeding 1000 inhabitants, Ülenurme and Tõrvandi, and 12 villages. The administrative centre of the rural municipality is located in Ülenurme. As of 2012, 6242 people were living in the municipality. During the past years, the population has been steadily growing, pushing the demand for services.

In 2009 Ülenurme Family and Youth Centre was established on the initiative of the organisation Önnemaa. The centre offers various family and youth work services and has organised a number of training courses and events for different age groups, including people from less privileged families. The centre's main target group is families and people from different generations.

Önnemaa sets a clear example on how to promote cooperation and solidarity within the community by engaging its members in joint activities. The inclusion of school and sports club in the centre's activities also provides a firm foundation for its sustainable development.

- The new services of the Tõrvandi Family and Youth Centre will include Health promotion services – exercise and recreational therapy for people from different age groups, lectures, training and individual consultations;
- Music related services – instrument study, youth bands, music ensembles for children and adults;
- Monthly thematic family events.

A youth council will be established in Tõrvandi Family and Youth Centre. Its aim is to reach out to young people from local villages and more remote areas. As a new initiative, Ülenurme rural municipality has started organising village days. The first village day was held in 2013 and the next one will take place in 2014, with Önnemaa contributing as a member of the organisation team.

-
- Two small towns and 12 villages.
 - 6242 inhabitants (2012)
 - The organisation Önnemaa was established in 2005, Ülenurme Family and Youth Centre in 2009, and Tõrvandi Family and Youth Centre in 2014.

Ülenurmen kunta

Ülenurmen kunta sijaitse Tarton maakunnassa, Tarton kaupungin vieressä. Kunnan keskus sijaitse Ülenurmessa. Vuonna 2012 kunnassa asui 6242 ihmistä. Viime vuosina asukasluku on kasvanut, minkä vuoksi myös asukkaille tarjottavien palveluiden tarve on lisääntynyt.

Vuonna 2009 Ülenurmeen perustettiin kansalaisjärjestö Önnemaan johdolla perhe- ja nuorisokeskus. Keskus tarjoaa monipuolisia perhe- ja nuorisopalveluja ja siellä on mahdollisuus osallistua monenlaisiin koulutuksiin. Kohderyhminä ovat niin nuoriso kuin ikäihmiset sekä toimeentulovaikeuksissa olevat asukkaat.

Önnemaan toiminta on hyvä esimerkki siitä, miten eri sukupolvien välinen yhteistyö ja hyvin suunniteltu perhe- ja nuorisotyö yhdistävät kunnan asukkaita ja luovat yhteenkuuluvuutta. Kestävän kehityksen kannalta on tärkeintä, että monet eri osapuolet (koulu, urheilukerhojne.) tekevät yhteistyötä.

Elokuussa 2014 avataan perhe- ja nuorisokeskus Tõrvandiin. Uusiin palveluihin kuuluvat esimerkiksi seuraavat:

- Hyvinvointi- ja terveystoiminta, minkä ohessa eri ikäryhmien ihmiset voivat osallistua opastukseen ja voimisteluun. Tarjolla on myös luentoja ja ohjausta hyvinvointikysymyksissä – niin yksityisesti kuin ryhmille.
- Musiikkiin liittyvä toiminta: musiikki- ja soitinopinnot, eri ikäluokkien bändit.
- Kuukausittaiset, eri teemoihin keskittyvät perhekerhot.

Tõrvandin perhe- ja nuorisokeskuksessa alkaa toimia myös nuorisovaltuusto, joka haluaa tavoittaa myös kaukana kunnan keskuksista asuvat nuoret. Vuodesta 2013 alkaen Ülenurmen kunnassa on järjestetty kyläpäivät. Vuonna 2014 kunnan kyläpäivät järjestetään Tõrvandissa, ja niiden järjestämiseen osallistuu myös kansalaisjärjestö Önnemaa.

- Kaksi keskusta, Ülenurme ja Tõrvandi, sekä 12 pienempää kylää.
- 6242 asukasta (2012)
- Kansalaisjärjestö Önnemaa on perustettu vuonna 2005, Ülenurmen perhe- ja nuorisokeskus 2009 ja Tõrvandin perhe- ja nuorisokeskus 2014

Ülenurme vald

Ülenurme vald asub Tartu maakonnas, piirnedes vahetult Tartu linnaga. Vallas on kaks üle tuhande elanikuga alevikku (Ülenurme ja Tõrvandi) ning 12 küla. Valla keskus paikneb Ülenurme alevikus. Kokku elab Ülenurme vallas 2012. aasta seisuga 6242 elanikku. Valla elanike arv on viimaste aastate jooksul suurenenud, mis tingib ka teenuste laienemise vajaduse.

2009. aastal loodi MTÜ Önnemaa eestvedamisel Ülenurme Pere- ja noortekeskus, mis pakub mitmeid erinevaid pere – ja noorsootöötöenuseid ning on viinud läbi hulgaliselt koolitusi ja sündmusi eri põlvkondadele, sh vähekindlustatud peredele. Keskuse prioriteetseteks sihtgruppideks ongi pered ja eri põlvkonnad.

MTÜ Önnemaa on oma uuendusliku, eri põlvkondi kaasava pere- ja noorsootööga eeskujuks, kuidas kasvatada läbi ühistegevuste oma kogukonna koostöövoimet ja ühtsustunnet. Mitme osapoole (kool, spordiklubi) kaasamine pere- ja noorsootöökeskuse tegevusse rajab tugeva aluse tegevuse jätkusuutlikkusele.

2014 a augustis avati Tõrvandi pere- ja noortekeskus, kuhu uute teenustena lisanduvad:

- terviseedendamine - ravi- ja tervisevõimlemine eri vanusgruppidele; loengud, koolitused, individuaalnõustamine;
- muusikaga seotud teenused – pilliringid, noorte ja eripõlvkondade ansamblid/bändid;
- igakuised temaatilised pereklubid.

Tõrvandi pere- ja noortekeskuse juurde moodustatakse ka noorte volikogu, et jõuda paremini vallas asuvate külade ja äärealade noorteni. Uue suunana on Ülenurme vallas hakatud alates 2013. aastast korraldama külade päevi. 2014. aastal toimusidki need Tõrvandis, mille korraldusmeeskonda kuulus ka MTÜ Önnemaa.

- Ülenurme vallas on kaks alevikku ning 12 küla;
- vallas elab 2012. aasta seisuga 6242 elanikku;
- MTÜ Önnemaa loodi 2005. a, Ülenurme Pere- ja noortekeskus 2009. ning Tõrvandi pere- ja noortekeskus 2014. aastal.

„Great cooperation between the action group and municipality!”

Kõrveküla

Kõrveküla

Tartu rural municipality is located in Tartu County, next to the city of Tartu. As of 2013, 6400 people were living in the rural municipality. During the past years, the population has been steadily growing, pushing the demand for services.

Kõrveküla is the administrative centre of the rural municipality and is only about 4 km from Tartu. As of 2012, Kõrveküla was home to 727 people. It has its own sports centre, a kindergarten with a swimming pool, and a basic school. The school's premises are often used for various events since there is no other place for community members to gather.

Kõrveküla can be considered a cradle of the Estonian national culture. It is a birthplace of Miina Härma, the first Estonian professional female composer. The rural municipality is also known for the oldest currently active brass band in Estonia – Väägvere brass band. There is also an old post road, which used to connect Kõrveküla with Riga and St. Petersburg, and not far from the village is Raadi Manor. The traces of Western European culture can be found nearly everywhere.

Kõrveküla is known for its active societies. Together, people organise various events and participate in the events organised by other rural municipalities and villages. Training and trips to interesting sites are also common. The concept of the Music World was born during one of the training sessions organised by the female society Miina. Many of the original ideas and thoughts concerning possible tourist attractions have found a broader resonance by now and have been developed further.

- The administrative centre of Tartu rural municipality
- 4 km from the city of Tartu
- The population of Kõrveküla is about 727 people, but the village has no community centre.

Kõrveküla, Tarton maalaiskunnan keskus

Tarton maalaiskunnan keskus, Kõrveküla, sijaitsee noin neljän kilometrin päässä Tarton kaupungin rajasta. Kõrvekülässä on urheiluhalli, lastentarha, jossa on uima-allas, sekä koulu, jota voidaan käyttää yhteisön tapahtumiin, koska vakinainen kokoontumispaikka puuttuu.

Kõrvekülaa voidaan pitää Viron kulttuurin kehtona. Kõrvekülässä on Viron ensimmäisen koulutetun naissäveltäjän, Miina Härman, syntymäkoti, ja lisäksi kunnassa toimii Väägveren torvisoittokunta, joka on Viron vanhin. Kylä sijaitsee entisen Riian-Pietarin postitien varrella Raadin kartanon lähellä ja Länsi-eurooppalainen kulttuurikin on jättänyt Kõrvekülaan jälkensä.

Kõrveküla tunnetaan aktiivisista yhdistyksistään. Yhdessä järjestetään erilaisia tapahtumia, koulutuksia ja retkiä ja osallistutaan naapurikuntien ja kylien tapahtumiin. Musiikkimaan ideakin sai alkunsa naisjärjestö Miinan koulutuspäivänä. Monet Musiikkimaata koskevat ideat ovat saaneet runsaasti vastakaikua ja niitä on kehitetty edelleen.

- sijaitsee Tarton läänissä Tarton kaupungin rajalla
- Tarton kunnassa on 6400 asukasta
- Kõrvekülässä asuu noin 727 ihmistä
- Asukasluku on viime vuosina kasvanut, mistä johtuu laajemman palvelutarjonnan tarve.

Kõrveküla, Tartu valla keskus

Tartu vald asub Tartu maakonnas, piirnedes vahetult Tartu linnaga. Tartu vallas elas 2013. aasta seisuga 6400 inimest. Valla elanike arv on viimaste aastate jooksul suurenenud, mis tingib ka teenuste laiendamise vajaduse.

Kõrveküla on valla keskus ja asub Tartu linna piirist umbes nelja kilomeetri kaugusel. Elanike arv kogukonnas on 2012. aasta seisuga 727 inimest. Kõrvekülas on spordihoone, lasteaed basseinigaga ja koolimaja, mida saab kasutada ka kogukonna sündmuste korraldamiseks. Samas puudub püsiv kooskäimise koht.

Kõrveküla võib pidada Eesti omakultuuri hälliks. See on Eesti esimese haritud naishelilooja Miina Härma sünnikodu, samuti tegutseb vallas Eesti vanim puhkpilliorkester, Väägvere pasunakoor. Küla asub endisel Riia-Peterburi postiteel ning Raadi mõisa vahetus läheduses. Lääne Euroopa kultuur on sõna otseses mõttes Kõrvekülla oma jälje jätnud.

Kõrvekülas tegutsevad mitmed seltsid ja ühiselt korraldatakse erinevaid üritusi ning osaletakse teiste valdade ja külade sündmustel. Samuti korraldatakse ühiseid koolitusi, väljasõite jms. Ka muusikamaa idee on alguse saanud ühelt naiseltselt Miina koolituspäevalt, kuid mitmed ideed ja mõtted atraktsioonide osas on tänaseks juba ohtralt täiendust leidnud.

- Kõrveküla on Tartu valla keskus ja asub Tartu linnast 4 km kaugusel.
- Külas elab umbes 727 inimest, kuid puudub kogukonnakeskus.

„Community development can and should be fun!”

**Northern
Ireland**
- County Antrim -

County Antrim

Northern Ireland

Portglenone

Portglenone

Portglenone is a rural village in Northern Ireland. It has grown around a crossing point on the river Bann and serves an agricultural remote area. It functions as a market/shopping town for those living within a radius of five miles and a dormitory town for nearby Ballymena.

Visitors invariably describe Portglenone as busy, vibrant, lively and welcoming; and the inhabitants seem to be aware of its sense of community and eager to build on this cohesion. They also appear to embrace the dichotomy of a village divided by the county boundary, the River Bann, and yet connected by the bridge which makes Portglenone a meeting place. It is a village with a sense of its own history, ancient and modern, and this manifests itself in local organisations and annual events that display genuine cross community activities which are rich in social, environmental and cultural value.

Portglenone Enterprise Group (PEG) is a provider of, and facilitator for, community and enterprise endeavours. Reactive and proactive, PEG increasingly acts as a coordinating mechanism for a variety of community groups which operate under their own governance. These groups include Community Rescue Service (CRS) and the 'Gig 'n the Bann' committee.

Operating from the Market House, PEG:

- markets and rents 13 business units in the Glenone Business Park
- supervises, in partnership with Ballymena Borough Council, the management of the Community Centre through the work of the Community Association
- oversees The Green Gym (a gardening and social project for individuals with special educational needs)
- facilitates the running of the Portglenone Youth Group and arranges the Youth Summer Scheme
- seeks funding for and mentors The Men's Shed where men have the opportunity to share, learn and develop skills in the context of improving personal health and well-being
- arranges annual community and environmental events including: The Spring Walk, The Blue Bell Festival, The Bat Night, The Christmas Event and The Big Splash.

- Population: 3,136
- Households: 1,156
- Age structure: 20% under 16, 15,6% over 65
- Unemployed: 3%
- Religion: 35% Catholic, 62% Protestant
- www.portglenonetourism.com
- www.portglenoneenterprisegroup.co.uk

*"Impressive
development
work"*

Portglenone

Portglenone on kasvanut Bann-joen ylityskohdan ympärille ja palvelee maatalouteen perustuvaa syrjäseutua. Se toimii noin 10 kilometrin säteellä asuvien kauppa- ja ostospaikkana ja läheisen Ballymenan kunnan nukkumalähiönä.

Matkailijat kuvailevat Portglenonea poikkeuksetta vilkkaaksi, energiseksi, eläväiseksi ja ystävälliseksi kyläksi, jonka asukkaat tuntevat olevan tietoisia kylänsä yhteisöllisyydestä ja innostuneita kehittämään sitä. He vaikuttavat myös hyväksyvän sen, että vaikkakin kreivikuntien raja jakaa kylän kahtia, Bann-joen ylittävä silta tekee Portglenonesta kohtaamispaikan. Kylä on tietoinen omasta historiastaan, mikä ilmenee paikallisissa organisaatioissa ja vuosittaisissa tapahtumissa. Niissä näkyy kylän aito yhteistyö, joka on arvokasta yhteisön, ympäristön ja kulttuurin kannalta.

Portglenonen yritysryhmä (Portglenone Enterprise Group, PEG) järjestää ja edistää yhteisö- ja yritystason hankkeita. PEG on aktiivinen ja ennakoiva toimija, jonka tehtävänä on yhä useammin koordinoida muiden, hallinnollisesti itsenäisten ryhmien toimintaa. Tällaisia ryhmiä ovat mm. vapaaehtoinen pelastustoimi (Community Rescue Service, CRS) ja Gig'n the Bann -musiikki-festivaaliajärjestävä komitea.

PEG:llä on toimisto Market House, josta käsin se

- markkinoi ja vuokraa 13 liiketilaa Glenonen yrityspuistosta,
- valvoo yhteistyössä Ballymenan kunnanvaltuuston kanssa kyläyhdistyksen hallinnoimaa monitoimitaloa,
- valvoo Green Gym -toimintaa (sosiaalinen puutarhanhoitoprojekti erityisohjausta tarvitseville),
- tukee Portglenonen nuorisoryhmän toimintaa ja järjestää Youth Summer Scheme – kesäleirejä,
- hakee rahoitusta ja ohjaa Miesten paja -hanketta (Men's Shed), jossa miehet voivat jakaa, oppia ja kehittää terveyteensä ja hyvinvointiinsa liittyviä taitoja,
- järjestää vuosittaisia yhteisö- ja ympäristöteemaisia tapahtumia, kuten kävelytapahtuma, Blue Bell -festivaali, Bat Night-luontoretki, joulutapahtumaja vesikilpailu Big Splash.

- Asukkaita: 3 136
- Talouksia: 1 156
- Ikäjakama: 20 % alle 16-vuotiaita, 15,6 % yli 65-vuotiaita
- Työttömiä: 3 %
- Uskonto: 35 % katolilaisia, 62 % protestantteja
- www.portglenonetourism.com
- www.portglenoneenterpriseigroup.co.uk

Portglenone

Portglenone on kasvanud Banni jõeületuskoha ümber ja teenindab põllumajanduslikku sisemaad. See on turg/ostlemislinn neile, kes elavad viie miili raadiuses, ja magalrajoon lähedalasuvale Ballymenale.

Külastajad kirjeldavad Portglenone'i eranditult toimeka, elava ja külalishake linnana; elanikud paistavad olevat teadlikud linna kogukonnatundest ning on innukad seda ühtekuuluvust vundamendina kasutama. Näib, et nad on omaks võtnud ka küla kahestumise maakondade piiril, mille on pooleks jaganud Banni jõgi, aga mida siiski ühendab sild, mis teeb Portglenone'ist kohtumispaiga. Sellel külal on oma muinas- ja lähiajalugu, mis avaldub kohalikes organisatsioonides ja iga-aastastes, tervet kogukonda ühendavates üritustes, mis pakatavad sotsiaalsest, keskkondlikust ja kultuurilisest väärtusest.

Portglenone Enterprise Group (PEG) on kogukonnale teenusepakkuja ja ettevõtluse jaoks abistaja. Reageeriv ja ennetav PEG on kooskõlastusmehhanism mitmesuguste isevalitsevate kogukonnagruppide jaoks, mille hulka kuuluvad kogukonna päästeteenistus (CRS) ja Gig 'n the Banni komisjon.

Turuhoones tegutsev PEG:

- turustab ja üürib 13 äriüksust Glenone'i äripargis;
- teostab koostöös Ballymena vallavolikoguga kogukonnaühenduse kaudu järelevalvet rahvamajade juhtimise üle;
- teeb järelevalvet projektile „Roheline võimla“ (aiandus- ja sotsiaalprojekt hariduslike erivajadustega inimeste jaoks);
- hõlbustab Portglenone'i noorterühma juhtimist ja korraldab noorte suvekava;
- otsib rahastust ja võtab oma tiiva alla organisatsiooni The Men's Shed, kus mehed saavad jagada, õppida ja arendada oma tervise ja heaoluga seotud oskusi;
- korraldab iga-aastasi kogukonna- ja keskkonnasünnimusi, sh kevadist jalgsimatka, festivali „The Blue Bell Festival“, nahkhiirte öövaatlust, jõuluüritust ja üritust „The Big Splash“.

- Elanikke: 3136
- Majapidamisi: 1156
- Vanuseline struktuur: 20% alla 16-aastaseid, 15,6 % üle 65-aastaseid
- Töötuid: 3%
- Religioon: 35% katoliiklasi, 62% protestante
- www.portglenonetourism.com
- www.portglenoneenterpriseigroup.co.uk

Portballintrae

Portballintrae

Portballintrae lies at the mouth of the Bush River valley and developed as a small fishing village. The harbour is well protected within a small horseshoe bay and is homeport to several fishing vessels, although gradually pleasure craft have replaced working boats.

The once small fishing settlement has experienced rapid growth since the 1970's and is now a popular tourist destination. Significant residential development, primarily apartments and holiday homes, have considerably altered the character of Portballintrae.

Classic examples of architectural heritage include the Old Coastguard Station built in 1874 and the Grade B Listed Seaport Lodge. An important historical site in Portballintrae is Lissanduff Earthworks that dates back to the Bronze Age (3000BC).

The village has a range of social, community and council assets which include the Village Hall built in 2009, a play park refurbished in 2008 with a village green and a tennis court, a small fishing harbor, and several attractive beaches.

There are festivals held in the village throughout the year including Halloween with the Lantern parade and fireworks, as well as Easter and Christmas Festivities.

- Classified as a small village by the NISRA
- Population: 754 full-time residents
- 785 dwellings of which 60.5% are officially second homes
- Age structure: 12% under 16, 33% 60 and over
- Religion: 96.5% Protestant, 1.0% Catholic
- Unemployment: 2.1% of people aged 16–74

Portballintrae – loma-asuntoja ja hiekkarantoja

Portballintrae sijaitsee Bush-joen laakson suulla. Pieni hevosenkenngän muotoinen lahti suojaa monien kalastusalusten kotisatamaa, vaikka huviveneet ovatkin vähitellen korvanneet työalukset.

Entinen pieni kalastajakylä on kasvanut nopeasti 1970-luvulta lähtien ja on nykyään suosittu matkailukohde. Merkittävä pääasiassa asuntojen ja loma-asuntojen rakentaminen on muuttanut Portballintraen olemusta huomattavasti.

Klassisia esimerkkejä rakennusperinnöstä ovat vuonna 1874 rakennettu vanha rannikkovartioston asema ja paikallisesti merkittäviin rakennuksiin luokiteltu "Leslien linna", Seaport Lodge. Historiallisesti tärkeä kohde Portballintraessa ovat Lissanduffin pronssiakaisiset (3000 eKr.) maakuopat.

Portballintraessa on useita kyläyhteisön ja valtuuston aikaansaamia vahvuuksia, kuten vuonna 2009 rakennettu kylätalo, vuonna 2008 kunnostettu leikkipuisto, jossa on kyläläisten käyttöön tarkoitettu viheralue ja tenniskenttä, pieni kalasatama ja useita kauniita rantoja.

Kylässä järjestetään ympäri vuoden erilaisia tapahtumia, kuten Halloween lyhtyparaateineen ja ilotulituksineen sekä pääsiäis- ja joulujuhlat.

- Pohjois-Irlannin tilastokeskus luokittelee Portballintraen pieneksi kyläksi.
- Asukkaita: 754 vakituista asukasta
- Asuntoja: 785, joista 60,5 % on virallisesti kakkoskoteja
- Ikäjakauma: 12 % alle 16-vuotiaita, 33 % yli 60-vuotiaita
- Uskonto: 96,5 % protestantteja, 1,0 % katolilaisia
- Työttömyys: 16–74 -vuotiaista 2,1 %

Portballintrae – puhkemajad ja rannad

Portballintrae asub Bushi jõe suudmeorus ja arenes välja väikesest kaluriküläst. Sadam on väikeses hobuserauakujulises lahesopis hästi kaitstud. Samuti on see kodusadamaks mitmete kalalaevaladele, kuigi lõbusõidulaevad vahetavad järk-järgult töölaevu välja.

Kunagine väike kaluriküla on 1970. aastatest alates kiiresti kasvanud ning on nüüd populaarne turismisihtkoht. Märkimisväärne elamu- piirkondade arendus (peamiselt korterid ja puhkemajad) on Portballintrae olemust märgatavalt muutnud.

Arhitektuuripärandi klassikaliste näidete hulka kuuluvad 1874. aastal ehitatud vana rannavalve vahipost ja B-klassi arhitektuurimälestiste nimekirja kantud sadama vahimajake. Üks oluline Portballintrae ajalooline vaatamisväärsus on Lissanduffi muldvall, mis pärineb pronksiajast (3000 e.m.a).

Külal on terve hulk sotsiaalseid, kogukonna- ja omavalitsusrajatisi, sealhulgas 2009. aastal ehitatud rahvamaja, 2008. aastal värskendatud roheala ja tenniseväljakuga mängupark, väike kalasadam ja mitu kaunist randa.

Igal aastal tähistatakse külas laternarongkäigu ja ilutulestikuga halloween'i ning lihavõtteid ja jõule.

- Põhja-Iirimaa statistika- ja uuringuamet on selle nimetanud väikeküla
- Elanikke: 754 püsielanikku
- 785 elamut, millest 60,5% on ametlikult suvilad
- Vanuseline struktuur: 12% alla 16-aastaseid, 33% 60-aastaseid ja vanemaid
- Religioon: 96,5% protestante, 1,0% katoliiklasi
- Töötus: 16–74-aastaste hulgas 2,1%

Cushendall

Cushendall – Capital of the Glens

Cushendall nestles in a dramatic landscape in the middle of the Glens of Antrim, surrounded by mountains on one side and the Irish Sea on the other. Cushendall is known as the 'Capital of the Glens' both for its central location and because it is the social, business and cultural heart of the glens. The core of the village was declared as a conservation area in 1975.

The area around Cushendall has been a focus of human settlement for over 5,500 years. An important promontory fort of the Iron Age, Lurigethan Mountain, looks down upon the village. Scotland is only 16 miles away across the sea. Indeed until the mid-19th century it was easier to get to Scotland than to Irish towns only 20 miles away.

The local clubs and groups work well together under the umbrella of Cushendall Development Group. Groups include the Heart of the Glens Festival, Antrim Glens Tourism, Walk the Glens, The Glens Vintage Club, The Glens Luncheon Club, Cushendall Environmental Group and Comhaltas Irish music.

There are festivals including a Walking weekend in June, the 'Heart of the Glens Festival' in August, and Late Night Christmas Shopping and Carol singing with a Candlelight service in December. The Call of the Glens' festival in September 2013 was the action undertaken through the Innovative Village project.

Cushendall has a particularly strong sporting and outdoor tradition with active hurling (an Irish sport, the main passion in the area which nearly every boy and girl participate in), Golf Club, Boat Club, Walking Group and many more.

"The Innovative Village project has made me realise that there are many different ways to build communities. One of the real insights has been to realise that we are a really strong community. Seeing how groups from outside Northern Ireland look at our activities and our good and bad points has been a revelation."

- Population 1,500
- Households 560
- 18% under 16, 18% over 65
- Unemployed 6%
- Main industries farming and services

Cushendall, laaksojen pääkaupunki

Cushendall sijaitsee vaikuttavassa maisemassa keskellä Antrimin piirikunnan laaksoja. Yhdeltä puolelta sitä ympäröivät vuoret ja toiselta Irlanninmeri. Cushendall tunnetaan laaksojen pääkaupunkina osittain sen keskeisen sijainnin takia ja osittain siksi, että se on laaksoalueen sosiaalisen elämän, liike-elämän ja kulttuurin keskus. Kylän keskusta julistettiin suojelukohteeksi vuonna 1975.

Cushendallin ympäristö on ollut asutuksen keskus jo yli 5 500 vuotta. Rauta-ajan tärkeä niemilinnointus, Lurigethan-vuori, kohoaa kylän reunalla. Skotlanti on vain reilun 25 kilometrin päässä meren takana. 1800-luvun puoliväliin asti olikin helpompaa päästä Skotlantiin kuin vain 30 kilometrin päässä sijaitseviin irlantilaiskaupunkeihin.

Paikallisten yhdistysten ja ryhmien yhteistoiminta sujuu hyvin Cushendallin kehittämisryhmän (Cushendall Development Group) johdolla. Näihin ryhmiin kuuluvat Heart of the Glens -festivaaliryhmä, Antrimin laaksojen matkailuyhdistys (Antrim Glens Tourism), kävelykerho Walk the Glens, Glens Vintage Club -perinnepiiri, Glens Luncheon Club -lounasryhmä, Cushendallin ympäristöryhmä (Cushendall Environment Group) ja Comhaltas Irish music -perinnemusiikkiryhmä.

Kylässä järjestetään tapahtumia kuten kävelyviikonloppu kesäkuussa, Heart of the Glens -festivaali elokuussa, jouluostosten yö sekä joululaulu- ja kynttiläjumalanpalvelus joulukuussa. Syyskuussa 2013 järjestetty uusi Call of the Glens -festivaali järjestettiin osana Innovative Village-hanketta.

Cushendallissa on erityisen vahva urheilu- ja ulkoilupäätös. Siellä toimii aktiivinen hurling-joukkue (irlantilainen urheilulaji, paikallinen intohimo, johon lähes kaikki osallistuvat), golfkerho, veneilykerho, kävelykerho ja useita muita.

- Asukkaita 1 500
- Talouksia 560
- 18 % alle 16-vuotiaita, 18 % yli 65-vuotiaita
- Työttömiä 6 %
- Pääelinkeinot maatalous ja palvelut

Cushendall – Antrimi orgude pealinn

Cushendall asetseb keset põnevad maastikku Antrimi orgude keskel ning seda ümbritsevad ühelt poolt mäed ja teiselt poolt liri meri. Cushendall on tuntud kui Antrimi orgude pealinn nii oma keskse asukoha poolest kui ka seetõttu, et see on orgude sotsiaal-, äri- ja kultuurikeskus. Külakeskus kuulutati 1975. aastal kaitsealaks.

Cushendalli ümbruskond on olnud inimasustuse kese üle 5500 aasta. Rauaajast pärit neemepealsest kindlusest Lurigethan Mountain avaneb vaade alla külale. Šotimaa on vaid 16 miili kaugusel üle mere. Kuni 19. sajandi keskpaigani oli tõepoolest lihtsam minna Šotimaale kui 20 miili kaugustesse liri linnadesse.

Kohalikud klubid ja grupid teevad Cushendalli arendusrühma all hästi koostööd. Gruppide tegevuste hulka kuuluvad festival „Heart of the Glens“, Antrimi oruturism, orumatkad, oru veiniklubi, oru lõunastamisklubi, Cushendalli keskkonnarühmitus ja Comhaltas iiri muusika rühm.

Toimuvad festivalid – jalgsimatka nädalavahetus juunis, festival „Heart of the Glens Festival“ augustis – ja jõulusisseostud, jõululaulud ja küünlavalgel peetav jumalateenistus detsembris. 2013. aasta septembris peetud festival „The Call of the Glens“ korraldati projekti „Innovative Village“ abil.

Cushendallil on eriti tugev vabaõhutegevuste ja sporditraditsioon: põhiliselt harrastatakse hurling'it (liri spordiala, mis on piirkonnas üks peamistest kirgedest ja millega tegelevad peaaegu kõik poisid ja tüdrukud), golfi, paadisõitu, jalgsimatka ja palju muud.

- Elanikke 1500
- Majapidamisi 560
- 18% alla 16-aastased, 18% üle 65-aastased
- Töötuid 6%
- Peamised tegevusvaldkonnad on põllumajandus ja teenindus

*„I have always
lived in Cushendall
and could never see
myself living
anywhere else.
There is
a great support
network and
everybody
looks out
for each other.“*

Developing Events

Tapahtumien kehittäminen
Sündmuste arendamine

Project Cushendall

Northern Ireland

Cushendall Development Group and several clubs and groups organised the Call of the Glens' festival in September 2013 as the action undertaken through the Innovative Village project.

The festival centred around history, poetry and archaeology which was new in Cushendall. Other festivals were mainly fun or sporting based and thus "Call of the Glens" was a unique opportunity to explore physically, socially and philosophically this aspect of the Cushendall community.

Cushendall has strong tourism potential. This was an opportunity to attract a different type of tourist. It was also designed to help local people celebrate and enhance the strong culture and heritage of the area.

Cushendall and Innovative Village

The Innovative Village project has given activists in the community an opportunity to

- Look at other communities both in Northern Ireland and other parts of Europe
- Learn from best practice and identify other ways of doing things
- Take time out from their usual routines to consider new approaches
- Develop linkages with other villages and communities
- Realise there are a range of approaches to develop community spirit and activities
- Try a new project - the "Call of the Glens" Cultural Festival
- Learn how people from outside perceive our community

- Realise that while we have weaknesses we have perhaps more strengths than we realise
- Learn about how to promote our village and our groups.

The visits to Finland and Estonia and the reciprocal visits to our area were a real learning experience and helped develop the capacity of our community. This project will hopefully generate ideas and enthusiasm for future projects, in particular

- To develop our cultural assets
- To develop our links with the two North East villages and hope to continue to develop our partnership with Finland and Estonia
- To look at ways of promoting the area
- To involve more people, especially young people, in community activities
- To look at opportunities to attract more people to the area and to strengthen the economic fabric of our village.

*Cushendall community
is an experienced event
organiser.*

*The 'Heart of
the Glens' festival
takes place over
ten days
in each August.*

Cushendallin kehittämisryhmä (Cushendall Development Group) sekä useat kerhot ja ryhmät järjestivät Call of the Glens -festivaalin osana Innovative Village -hanketta syyskuussa 2013.

Festivaali painottui historiaan, runouteen ja arkeologiaan. Se oli uutta Cushendallissa. Muut festivaalit olivat perustuneet lähinnä hauskanpitoon tai urheiluun, kun taas Call of the Glens oli ainutlaatuinen tilaisuus tarkastella näitä vähemmälle huomiolle jääneitä puolia Cushendallin yhteisössä niin fyysisestä, sosiaalisesta kuin filosofisestakin näkökulmasta.

Cushendallilla on vahvaa matkailupotentiaalia. Festivaali tarjosi mahdollisuuden houkutellessa toisenlaisia turisteja. Sen oli myös tarkoitus auttaa paikallisia juhlistamaan ja rikastuttamaan alueen vahvaa kulttuuria ja perinteitä.

Cushendall ja Innovative Village

Innovative Village -hanke on antanut yhteisön aktivisteille tilaisuuden

- tarkastella muita yhteisöjä sekä Pohjois-Irlannissa että muualla Euroopassa,
- ottaa oppia parhaista käytännöistä ja löytää uusia toimintatapoja,
- ottaa aikalisä tavanomaisista rutiineista ja harkita uusia toimintatapoja,
- muodostaa yhteyksiä muihin kyliin ja yhteisöihin,

- ymmärtää, että yhteisöhenget ja yhteisön aktiviteettien kehittämiseksi on olemassa hyvin erilaisia vaihtoehtoja,
- kokeilla uudenlaista projektia - Call of the Glens -kulttuurifestivaalia,
- saada tietää, millaisena ulkopuoliset näkevät yhteisöme,
- ymmärtää, että vaikka meillä onkin heikkouksia, saattaa meillä olla enemmän vahvuuksia kuin tajuammekaan, ja
- oppia markkinoimaan kyläämme ja ryhmiämme.

Vierailimme Suomeen ja Viroon sekä vastavuoroiset vierailut meidän alueellemme olivat todella opettavaisia kokemuksia ja auttoivat lisäämään yhteisöme suorituskäytäntöä. Toivottavasti tästä projektista herää ideoita ja innostusta tuleviin projekteihin, erityisesti

- kulttuuriperintömme kehittämiseen,
- yhteyksien kehittämiseen kahteen muuhun pohjoisirlantilaiseen hankekylään ja toivottavasti myös yhteistyön jatkamiseen Suomen ja Viron kanssa,
- alueen markkinointivaihtoehtojen selvittämiseen,
- useampien ihmisten ja erityisesti nuorten saamiseen mukaan kylätoimintaan,
- uusien ihmisten houkuttelemiseen alueelle ja kylän taloudellisen rakenteen vahvistamiseen.

Cushendalli arendusrühm koos mitme klubi ja grupiga organiseeris 2013. aasta septembris projekti „Innovative Village“ raames festivali „Call of the Glens“.

Festivali keskmes oli ajalugu, luule ja arheoloogia, mis oli Cushendalli jaoks uus. Teised festivalid keskendusid põhiliselt meelelahutusele või spordile ja seega oli „Call of the Glens“ hea võimalus uurida Cushendalli kogukonda nii füüsilises, sotsiaalses kui ka filosoofilises plaanis.

Cushendallil on turismivaldkonnas suur potentsiaal. Festival andis võimaluse meelitada ligi mitut tüüpi turiste. See oli mõeldud ka selleks, et aidata kohalikel inimestel hoida au sees ja tugevdada piirkonna kultuuri ja pärandit.

Cushendall ja „Innovative Village“

Projekt „Innovative Village“ on kogukonna aktivistidele andnud võimaluse:

- vaadelda teisi kogukondi nii Põhjallirimaal kui ka mujal Euroopas;
- õppida teiste heast tavast ja leida asjade tegemiseks uusi viise;
- eemalduda oma igapäevaelust ja vaadata asjadele uue pilguga;
- luua sidemed teiste külade ja kogukondadega;

- mõista, et kogukonna vaimu ja tegevuse arendamiseks on olemas suur hulk mitmesuguseid lähenemisviise;
- proovida uut projekti – kultuurifestivali „Call of the Glens“;
- näha, kuidas mujalt pärit inimesed kogukonda tajuvad;
- saada aru, et kuigi meil on palju puudusi, võib meil olla arvatust palju rohkem tugevusi;
- õppida, kuidas edendada oma küla ja elanikerühmi.

Külaskäigud Eestisse ja Soome ning nende vastukülaskäigud olid tõeliselt õpetlikud kogemused ja aitavad arendada meie kogukonna võimekust. See projekt toob endaga loodetavasti kaasa mõtteid ja innustust tulevaste projektide jaoks. Eriti oluline on:

- arendada kultuuriväärtusi;
- arendada sidemeid kahe kirdepoolse külaga ja loodetavasti tugevdada jätkuvat koostööd Soome ja Eestiga;
- otsida võimalusi piirkonna edendamiseks;
- kaasata kogukonna tegevusse rohkem inimesi, eriti noori;
- otsida võimalusi meelitada piirkonda rohkem inimesi ning tugevdada küla majandust.

Project Konginkangas

Finland

At **Konginkangas**, the development work began by organising brainstorming evenings, which formed a basis for analysing not only the service ideas tested in the project, but also the new projects of the updated village plan.

Two development targets were considered more important than others: firstly, the renovating of the old harbour and the development of its services, and secondly, updating the summer festival of Konginkangas.

In order to collect all harbour-related requests, meetings, a review and an event in the village harbour were organised. These were used to gather the villagers' requests and requirements. A development plan with all the relevant calculations is necessary for the development of the port. Only after this has been prepared, it is possible to see which of the projects will be financed by the town, and which will remain as the villagers' responsibility. As the town of Äänekoski offered to draw up the plan, working on the harbour was excluded from the project.

The summer festival 'Konginkangas Days' is an important event for the economy of the entire village and several of its associations. It is possible to earn in one day as much as in the whole year. At the same time, the summer festival is an important meeting place for the villagers and visitors. It is like a village display window for all guests from outside of the village. The summer festival has attracted about 3000 participants every year.

Some of the new ideas developed during the brainstorming meetings and tested in 2013 and 2014, were a cake competition, a new type of "a meeting of the old pupils of the village schools of Konginkangas", and creating village films with iPads. The renewed event got very good feedback.

The brainstorming meetings resulted in other ideas being implemented as well, such as a pop-up Christmas shop. This shop was organised in joint collaboration between the Konginkangas village association and the Palvelutuuli project of Finnish Youth Clubs. For about one month, the shop sold products from nearby artisans. 293 community work hours were used, and the turnover was almost 15,900 Euros. .

Konginkankaalla kehittämistyö aloitettiin järjestämällä ideailtoja, joiden perusteella analysoimme paitsi hankkeessa testattavat palveluideat, myös päivitettävän kyläsuunnitelman uudet hankkeet.

Kaksi kehityskohdetta nousi ylitse muiden: ränstynen sataman kunnostaminen ja sen palvelujen kehittäminen sekä menestyksekkään, mutta rutinoituneen Konginkankaan kesäpäivien uudistaminen.

Satamatoiveiden kokoamiseksi järjestettiin mm. satamakatselmus ja satamatapahtuma. Niissä koottiin kyläläisten toiveet ja tarpeet. Sataman kehittämiseksi tarvitaan kehittämissuunnitelma laskelmineen. Vasta sen jälkeen voidaan katsoa, mitä hankkeistetaan, mitä kustantaa kaupunki ja mikä osa jää kyläläisten vastuulle. Koska Äänekosken kaupunki halusi teettää suunnitelman, sataman työstäminen jäi pois hankkeesta.

Konginkankaan kesäpäivät on tärkeä tapahtuma koko kylän ja monen sen yhdistyksen taloudelle, kun yhdessä päivässä voi tienata saman minkä koko muuna vuonna yhteensä. Samalla kesäpäivät on tärkeä tapaamispaikka kyläläisille ja kesäasukkaille ja kylän näyteikkuna ulkopuolisille. Kesäpäivillä on ollut vuosittain 3000 osallistujaa. Uusia ideoita, joita testattiin vuosina 2013 ja 2014, olivat mm. kakkumaisterikisa, "entisten kyläkoululaisten luokkakokous" ja kylän videoiminen iPadeillä. Uudistettu tapahtuma sai erittäin hyvää palautetta.

Tapahtumien kehittämiseksi järjestettiin useita "Kongi kumajamaan" -iltoja. Ne poikivat toteutukseen muitakin ideoita, kuten pop-up-joulumyymälän. Myymälä toteutettiin Konginkankaan kyläyhdistyksen ja Nuorisoseurojen Palvelutuulihankkeen järjestelyin. Myymälä myi lähiseudun tekijöiden tuotteita noin kuukauden. Talkootunteja käytettiin 293 tuntia ja kaupan liikevaihto oli lähes 15 900 euroa.

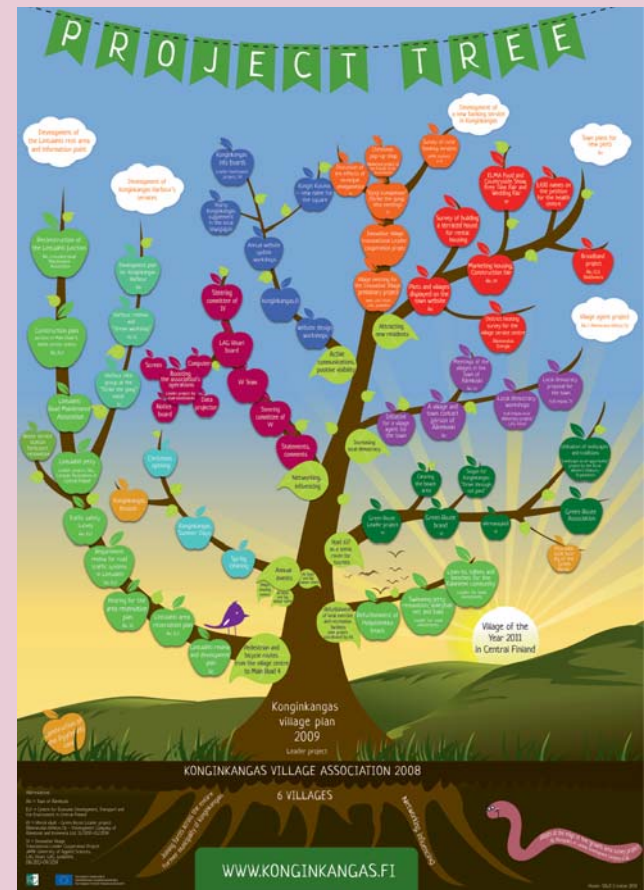
Konginkangases alustati arendustööd idee-õhtute korraldamise kaudu. Sealt saadud ideede põhjal analüüsiti soovitud teenuseid ja uuendatava küla arenduskava võimalikke projekte.

Teiste hulgast tõusid esile kaks arendusobjekti: laguneva sadama korrastamine ja sellega seotud teenuste arendamine ning populaarsete, kuid rutiinseks muutunud Konginkangase suvepäevade elavdamine.

Sadamaga seotud ideede kogumiseks korraldati sadama ülevaatus ja koosolek. Nende kaudu saadi ülevaade külaelanike soovidest ja vajadustest. Sadama arendamiseks tuleb koostada arengukava ja teha vajalikud kalkulatsioonid. Alles pärast seda saab selgeks, mille kohta kirjutada projekte, mida rahastab linn ja milline osa jääb küla kanda. Kuna arengukava koostamist soovis Äänekoski linn, jäi sadama korrastamine projektist välja.

Konginkangase suvepäevad on tähtis üritus kogu küla ja ka külaseltsi jaoks, sest ühe päevaga võib teenida sama palju kui kogu ülejäänud aastal kokku. Samas on suvepäevad ka oluline kohtumispaik külaelanikele ja suvekülalistele ning on küla visiitkaardiks väljapoole. Suvepäevadel on igal aastal osalenud ligikaudu 3000 inimest. Uuteks aastatel 2013 ja 2014 järeleproovitavateks ideedeks on muuhulgas koogiküpsetamisvõistlus ja Konginkangase tuletõrjekomando kustutusrada.

Ürituste arendamiseks korraldati mitmeid idee-õhtuid koondnimetuse all „Kongi kumajamaan“. Nende kaudu kerkis esile ka muid ideid, näiteks kiiresti püsti pandav jõulupood. Pood organiseeriti Konginkangase külaseltsi ja noorsooseltsi projekti Palvelutuuli toel. Poes müüdi lähipiirkonna käsitöölise tooteid ligikaudu ühe kuu vältel. Talgutunde kogunes 293 ja poe käive oli ligikaudu 15 900 eurot.

We got this idea to showcase the projects we have either done or planned or taken part in. Every branch is an aim, every apple an action or a project towards that aim.

Check the Project Tree in
<http://www.konginkangas.fi/english.php>

"Great way of demonstrating activity to communities, funders etc. Will steal the idea!"

Mäntsä

Portiglen

Kangas

Pykkönmäen palveluesite 2014-2015

PYL

Developing marketing and tourism

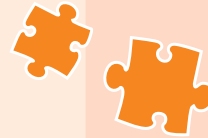
Markkinoinnin ja matkailun kehittäminen
Turismi ja turunduse arendamine

Project

Eesti Veeturism

Estonia

The aim of the **MTÜ Eesti Veeturism** (Estonian Water Tourism, a non-profit organisation) project is to develop water tourism routes for the visitors to get acquainted with the sights, tourist attractions, people, accommodation and cuisine of the area. The goal for the first stage is to develop at least four well-functioning water tourism packages. Further activities include finding new cooperation partners to create new routes. The project will enhance the area's attractiveness and strengthen mutual cooperation.

The idea to connect the villages from Tartu to Lake Peipus along the Emajõgi River is innovative for the whole of the eastern part of Tartumaa. At first the team of MTÜ Eesti Veeturism thought to get a new riverboat for the Emajõgi River. The idea was developed further to connect villages along the river.

In the course of the Innovative Village community training programme the project was divided into two stages. The first stage includes working with the communities: mapping the interests, needs and skills of people living along the Emajõgi River, as well as their readiness to cooperate in the areas of service and training. A riverboat will be restored to bring people to the service providers along the route.

In the next project stage, the people who have joined the network will be trained and a common organisational culture developed. Networking along the river is also crucial.

The direct target group is the people visiting the area, for whom different routes have been worked out. On the other hand, there is the indirect target group of local residents and entrepreneurs who can thereby appreciate their living and working environment more.

The calculated budget of the project is 25,500 euros. Most of it goes into purchasing the boat. The rest of the amount is invested in mapping the area, finding partners, creating routes, and marketing. The potential funders of the project are EU support funds.

Eesti Veeturism (Viron vesistömatkailuyhdistys) on yleishyödyllinen ja voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tavoitteena on vesistöreittien laatiminen Emajoelle ja Peipsijärvelle. Yhdistys perustettiin 2008 ja se tarjoaa 2012 kesästä alkaen laivamatkoja Võrtsjärvellä. Tavoitteena on kehittää samanlaista palvelua myös Emajoella ja Peipsijärvellä.

Projektin ensimmäisessä vaiheessa on tarkoitus laatia Emajoelle vähintään neljä toimivaa vesistömatkailupakettia nähtävyyksineen, majoituksineen ja ruokapaikkoineen. Myöhemmässä vaiheessa on tarkoitus löytää uusia yhteistyökumppaneita ja kehittää heidän kanssaan uusia reittejä. Projektin tuloksena alueen vetovoima kasvaisi ja yhteistyö paikallisten yrittäjien välillä syventyisi.

Ajatus yhdistää Luunjan kylästä itään päin sijaitsevat Emajoen rantakylät venereitillä on innovatiivinen koko itäisen Tartonmaan jokiranta-alueen kannalta. "Siihen tarvitaan vain uusi jokilaiva", uskoi yhdistyksen tiimi projektin alkuvaiheessa. Ajatusta on kehitetty edelleen ja projekti on jaettu kahteen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa kartoitetaan Emajoen rantakuntien ja -kyläiden asukkaiden toiveet, tarpeet, taidot ja valmius yhteistyöhön. Samalla entisöidään jokilaiva. Seuraavassa vaiheessa koulutetaan kiinnostuneita, verkostoon liittyneitä yrittäjiä ja kehitetään yhtenäisen yrityskulttuuri.

Palvelujen kohderyhmänä ovat pääasiallisesti alueella vierailevat matkailijat. Kohderyhmänä ovat myös paikalliset asukkaat ja yrittäjät, joille avautuu mahdollisuus oppia arvostamaan pitämäänsä omaa elin- ja yritysympäristöään enemmän.

Projektin laskennallinen budjetti on 25 500 euroa. Suurin kustannuserä on laivan hankinta. Loput rahat käytetään alueen kartoitukseen, yhteistyökumppaneiden etsintään, reittien laatimiseen ja markkinointiin. Potentiaalisina rahoittajina nähdään erilaisia avustusrahoitustoja.

MTÜ Eesti Veeturism projekti eesmärgiks on erinevate veeturismi marsruutide väljatöötamine, kus piirkonna külastajad viiakse turismilaevaga mööda Emajõe ja Peipsit ühest punktist teise, et tutvuda piirkonna huviväärsuste, külastuskohtade, inimeste ja majutus- ning toitlustusasutustega. Esimeses etapis on eesmärk vähemalt nelja toimiva veeturismi paketi väljatöötamine. Edasise tegevuse käigus otsitakse uusi koostööpartnereid, kellega uusi marsruute luua. Projekti tulemusena suureneb piirkonna atraktiivsus ja tugevneb omavaheline koostöö.

Idee ühendada laevaretkega Emajõe-äärseid külad Luunjast ida pool on innovaativne kogu Emajõe-äärse Ida-Tartumaa jaoks. Selleks vajatakse vaid uut jõe-laeva, arvas MTÜ meeskond esmalt. Kogukondade koolitusprogrammi käigus arendati mõtet edasi ning jagati projekt kaheks etapiks. Töö kogukondadega, kui kaardistatakse Emajõe-äärsete valdade ja külade elanike huvid, vajadused, oskused ning valmisolek teenindus- ja koolitusala jaoks koostööks. Samuti restaureeritakse jõelaev, millega seda marsruuti pidi inimesed teenusepakkujateni viia.

Järgmises projektietapis koolitatakse võrgustikuga ühinenud huvilisi ning töötatakse välja ühtne organisatsioonikultuur. Töörühm on väike ja võrgustiku loomine Emajõe-äärsete külade elanikega on marsruudi toimimiseks hädavajalik.

Teenuse sihtgrupiks on ühelt poolt piirkonda külastavad inimesed, kellele on mõeldud erinevad marsruudid. Teisalt on kaudseks sihtrühmaks kohalikud elanikud ja ettevõtjad, kes saavad seeläbi veel enam väärtustada oma elu- ja ettevõtluskeskkonda.

Projekti eelarve on kalkulatsioonide põhjal 25 500 eurot. Suurima osa moodustab sellest turismilaeva soetamine. Ülejäänud summast on mõeldud piirkonna kaardistamisele, partnerite otsimisele, marsruutide koostamisele ja turundusele. Rahastajatena nähakse erinevaid toetusfonde.

*Emajõgi, "Mother River",
flows 100km from
Lake Võrtsjärv
through Tartu County
into Lake Peipus.
It is the the only
fully navigable river
in Estonia.*

Project Säynätsalo

Finland

Säynätsalo is an international destination for anyone interested in architecture, as it is the location of the town hall designed by Alvar Aalto, as well as his summer cabin, better known as Aalto's experimental house.

The people of Säynätsalo would like to show more about the village and its history to visitors. At the same time, tourists could bring income to the village. As a part of Jyväskylä, the capital town of the region, Säynätsalo is in danger of suburbanisation, and thereby losing the uniqueness of the locality, as well as the atmosphere of a home district.

In order to counteract this, a map service Säynätsalon löytöretki, "Discover Säynätsalo", was developed. It highlights the region's best areas on the map and online in Finnish and English. This map is used by the locals and tourists alike. It is easy to use the Internet service to organise domestic heritage days in local Säynätsalo schools, for example. A paper brochure complements the online service. At the same time the marketing of the village festival has been developed and a paper brochure produced.

In connection with the development of this map, it was found that the technology of the association's old website is no longer sufficient. The pages were transferred to the WordPress publishing system. At the same time, the association created a Facebook Page, highlighting historical topics and events at Säynätsalo.

Have a closer look at Discover Säynätsalo at www.saynatsaloseura.fi

SÄYNÄTSALON LÖYTÖRETKI

Euroopan maantutkimus
kehittämisen maatalousrahoitus
Eurooppa Investoi maaseutualueisiin

SÄYNÄTSALON VENESATAMA

Säynätsalossa sijaitsee viihtyisä venesatama puistoineen, aallokkuirataineen ja puistokäytävineen. Katsasta puistossa käyvästä Anne Ahon (1955-2010) teos "Rannalta saareen - saaresta rantaan". Satamassa näet myös tilirakenteisen, Wivi Lönnin suunnitteleman yleisen saunan, "Iso-Wivi Lönnin suunnitteleman yleisen saunan" (1925). Sauna on nykyisin asuinkäytössä.

LOUHUSALMEN RIIPPUSILTA

Riippusillan (1957) on suunnitellut sillanrakennus- ja insinööri professori Bruno Kivisalo (1904-1993). Siltä on jääneevälillä Suomen pisin silta. Sen jännevälit ovat 144 metriä. Tämä historiallinen silta on ollut yksi Valon kaupunki -tapahtuman valaistusta kohteista syyskuusta 2013 alkaen.

MUSEOKAUPPA

Vanhin Ruoka- ja Sekatavarakauppa II. Perälän museo avattiin vuonna 1996. Tunnelmallisessa museossa voi tutustua mienneiden sukupolvien elämäntyyliin ja tehdä elämysmatkan elispäivän elämään. Avoinna sopimuksen mukaan. Tiedustelut: 040 7740598, 014 3741269, marjukka.perala@suomi24.fi

HAIKAN MAJAKKA JA RUOKALA SALO

Haikan kaavan laati arkkitehti Wivi Lönn (1872-1926). Valkoinen majakka on Haikan ikkuna nähtävyyksiin, joka sijaitsee aivan Saartien päässä pienen niemen kärjessä. Lähellä Haikan majakkaa rannan tuntumassa on kodikas pieni Kahvila Ruokala Salo, jossa korostuu 50-luvun tunnelma.

PALIASPÄÄN LUONTOPOLKU

Paliaspäällä kulkee monipuolinen kohtaus maailmanmerkit merkitty luontopolku, jonka varrella on 11 rasti. Sen näköalapaikalta aukeavat upeat näkymät Päljanteelle. Maastopollu sijaitsee lehden karsua ja kalliosta. Luontopollu sijaitsee lehtitoaleista, joista kaksi on luonnonsuojelukohteita. Polku on pituudeltaan 2 km ja se soveltuu koko perheelle. Polulle pääset Rusakontien päästä.

KUNNANTALO

Alvar Aallon suunnittelema Säynätsalon kunnantalo (1951) aloitti Aallon tuotannossa uuden kauden, jonka näkyvimpänä merkkinä oli punatilien ja muiden orgaanisten materiaalien sekä muotojen käyttö. Kunnantalo on monitoimirakennus, jossa toimivat Säynätsalon aluehallinto ja kirjasto, vuokra-asuntoja ja kaksi joitushuonetta. Kunnantalon sisätiloilla sijaitsee Wivi Aaltosen vuonna 1928 suunnittelema pronssiasteos "Tanssijat".

KOETALO

Muuratsalon koetalo (1952-54) on Alvar Aallon itselleen ja vaimolleen Elisalle rakentama ateljee ja kesäasunto, jonka esikuva on antiikin atriumtalo. Koetalossaan Aalto kokeili eri materiaaleja, muotoja, tekniikoita ja mittasuhteita. Varsinaisen asuinrakennuksen lisäksi tontilla on maakkattoinen savusauna ja Aallon suunnittelema, sittemmin museoitu vene "Nemo propheta in patria".

KIRKKO

Harrastuskeskisen 400 hengen kirkon suunnittelivat professori Armas Lindgren ja arkkitehti Bertel Liljeqvist (1885-1954). Sen rakennutti ja lahjoitti seurakunnalle tehtaanjohtaja Hanna Parviainen 1927. Kirkon vieressä on arkkitehti Aulis Blomstedtin (1906-1979) suunnittelema sankarihautausmaa, jonka keskellä kohoaa akateemikko Wäinö Aaltosen lipunkantaja esittävä sankaripatsas "Mies mieheltä" (1948). Hanna Parviaiselle pystytettiin patsas kirkolle vuonna 2013.

VANERILA

Vanerila on Säynätsalo-seuran kunnostama ja vuokraama näyttely-, kokous- ja juhlapaikka, jossa voi tutustua säynätsalolaiseen vaneriin, vanhoihin karttoihin, valokuvien säynätsalolaisesta elämästä jne. Vanerila sijaitsee entisellä tehtaan paloaemällä, joka on rakennettu vuonna 1940 ja remontoitu vuonna 1977-78. Vanerila on vuonna tilauksesta. Varaukset puhelimitse 050 5661021 tai 040 5540326.

TYÖVÄENTALO JUURIKKA

Säynätsalon Työväenyhdistys rakensi työväentalon vuonna 1914-1916. Se on yksi Keski-Suomen vanhimmissa toiminnassa olevista työväentaloista. Vanhan työväentalon tilat palvelevat työväen juhlatalo Juurikka-saaren tilaus- ja lounasravintolana sekä juhla- ja kokousiltoina. Tilat ovat edelleen myös järjestötoiminnan käytössä.

WWW.SAYNATSALOSEURA.FI/KARTTA

Säynätsalo on kansainvälinen arkkitehtuurista kiinnostuneiden käyntikohde, sillä siellä sijaitsevat arkkitehti Alvar Aallon suunnittelema kunnantalo ja kesämökki eli Aallon koetalo. Säynätsalolaiset näyttäisivät kävijöille mielellään vähän enemmänkin kylästään ja sen historiasta. Samalla matkailijat voisivat jättää hieman enemmän rahaa kylälle.

Säynätsalo-seuran kanssa todettiin lisäksi, että kylää uhkaa lähiöistymisen ja sen myötä myös paikkakunnan ainutlaatuisuuden ja oman kotiseututunteen häviäminen.

Vastaukseksi kehitettiin karttapalvelu Säynätsalon löytöretki. Se tuo esille alueen parhaimmat kohteet kartalla ja netissä suomeksi ja englanniksi. Löytöretkeä käyttävät sekä kyläläiset, vierailijat että matkailijat. Löytöretken avulla vaikkapa Säynätsalon kouluissa voidaan helposti järjestää kotiseutupäivä. Nettipalvelua tukee paperiesite. Samalla on kehitetty Säynätsalopäivien markkinointia ja tuotettu hyvä esite.

Löytöretken kehittämisen yhteydessä todettiin, että seuran vanhojen nettisivujen tekniikka ei riitä. Sivut vaihdettiin WordPress-julkaisujärjestelmään. Samalla seura avasi Facebook-sivun, jossa nostetaan esille historiallisia teemoja ja Säynätsalon tapahtumia.

Käy tutustumassa Säynätsalon löytöretkeen netissä
www.saynatsaloseura.fi

Säynätsalo on rahvusvaheline arhitektuurihuviliste reisisihtkoht, sest seal asuvad arhitekt Alvar Aalto projekteeritud vallamaja ja suvila ehk Aalto eksperimentaalimaja.

Säynätsalo elanikud tutvustaksid külatajatele meelsasti veelgi rohkem oma küla ja selle ajalugu. Samuti annaksid turistid külale sissetulekut. Maakonna pealinna Jyväskylä osana võib Säynätsalot tabada linna lähisalaks muutumine ning selle kaudu piirkonna ainulaadsuse ja oma kodukandi tunde kadumine.

Sellele vastukaaluks loodi kaarditeenus Säynätsalo avastusretk. See toob kaardilja internetis esile piirkonna huvipakkumad objektid nii soome kui ka inglise keeles. Avastusretke kasutavad nii külaelanikud ise kui ka turistid. Avastusretke abil saab näiteks Säynätsalo koolides hõlpsalt korraldada kodukandipäevi. Veebiteenusele on täienduseks paberväljanne.

Avastusretke arendamise käigus leiti, et seltsi vana veebilehe tehniline pool ei ole enam piisavaid võimalusi pakkuv. Veebileht vahetati WordPressi süsteemi vastu. Samas avas selts lehe Facebookis, kus tuuakse esile ajaloolisi teemasid ja tutvustatakse Säynätsalo üritusi.

Tutvuge Säynätsalo avastusretkega internetis aadressil:
www.saynatsaloseura.fi

*'Andante festivo'
by Jean Sibelius
was composed in 1922
for the 25th birthday
of the plywood factory
in Säynätsalo.*

Project Portglenone

Northern Ireland

The Innovative Village project provided the impetus for clear thinking as to how the assets of **Portglenone** could be best presented to the villagers, and a much wider audience, to maximise the impact of Portglenone as a place to visit for day-trippers and tourists in general.

Visits to Estonia and Finland presented interesting ideas and insights, none more powerful than how our hosts interacted with 'their place'. This opportunity encouraged us to look with fresh eyes at 'our place' and to seek the views of villagers, and organisations in the village, in respect of the strengths and weaknesses of Portglenone as a place to live and a place to visit.

Following this review key objectives were set:

- Develop a brand for the village to be used in all areas of marketing.
- Create a state-of-the-art website with well developed links to local providers and national/regional tourism bodies.
- Design and print a bespoke tourist brochure which clearly illustrates in text, photographs and maps all that Portglenone has to offer the visitor.
- Reinforce the existing links with, and between, local groups who, under their own governance, organise significant annual events.

All of these objectives have been met and or are well on the way to completion.

The most significant benefit of the Innovative Village project is that it has energised thinking, and not just in respect of the immediate project aims. The information gathered from contacts with villagers and their organisations on the concept of marketing the village has created an understanding, indeed a mindset, that much more can be done to build on the overwhelming positive attitude about the village and to amend the weaknesses identified.

The Innovative Village project has encouraged us to set the following medium term development aims:

- Pursue the possibilities of establishing affordable overnight accommodation in the village. A possible site has already been identified.
- Increase contact with forestry and river agencies to explore the potential for making the existing resources more welcoming/interesting/attractive.
- Investigate the possibilities of creating safe, accessible pathways between attractions (the village, the forests, the river).
- Create points of interest for different age groups in the forests and along the river.

"Community development groups as 'enterprises' – how could we implement something like that in Finland?"

*"We were able
to look inside out,
but also outside in
which is very important."*

Innovative Village -hanke antoi sysäyksen pohtia, miten **Portglenonen** hyviä puolia voitaisiin parhaiten esitellä kyläläisille ja laajemmalle yleisölle.

Vierailut Viroon ja Suomeen tarjosivat mielenkiintoisia ideoita ja oivalluksia erityisesti siitä, miten isäntämme olivat vuorovaikutuksessa "oman paikkansa" kanssa. Tämä rohkaisi meitä katsomaan "omaa paikkaamme" uusin silmin ja selvittämään kyläläisten ja kylän organisaatioiden näkemyksiä Portglenonen heikkouksista ja vahvuuksista asuinpaikana ja matkailukohteena.

Tämän selvityksen jälkeen asetettiin päätavoitteet:

- Kehittää kylälle kaikessa sen markkinoinnissa käytettävä brändi.
- Luoda laadukkaat verkkosivut, joissa on kattavat linkit paikallisiin palveluntarjoajiin ja kansallisiin/alueellisiin matkailutoimijoihin.
- Suunnitella ja painattaa tilaustyönä tehty matkailuesite, jossa on kerrottu selvästi tekstein, kuvin ja kartoin, mitä Portglenonella on tarjota matkailijoille.
- Vahvistaa olemassa olevia yhteyksiä sellaisten paikallisten ryhmien kanssa sekä niiden välillä, jotka järjestävät itsenäisesti merkittäviä vuosittaisia tapahtumia.

Kaikki nämä tavoitteet on joko saavutettu tai projektit ovat valmistumisvaiheessa.

Huomattavin hankkeen tuoma etu on se, että se on antanut ajatteluun uutta puhtia, eikä vain välittömiin projektitavoitteisiin liittyen. Kyläläisiltä ja kylän organisaatioilta kerätyt markkinointia koskevat tiedot ovat luoneet ymmärryksen, jopa ajattelutavan, että vallitsevaa todella positiivista suhtautumista kylään voidaan käyttää paljon paremmin hyödyksi ja havaittuja heikkouksia voidaan parantaa.

Innovative Village -hanke on rohkaissut meitä asettamaan seuraavat välitavoitteet

- Tutkia mahdollisuutta järjestää edullista majoitusta kylässä. Mahdollinen paikka on jo löydetty.
- Lisätä yhteistyötä metsä- ja jokiyrittäjien kanssa ja tutkia mahdollisuutta tehdä olemassa olevia resursseja vielä paremmiksi/kiinnostavammiksi/houkuttelevammiksi.
- Selvittää mahdollisuuksia luoda turvalliset reitit kohteiden välille.
- Luoda eri ikäryhmiä kiinnostavia kohteita metsiin ja joen varrelle.

Projekt „Innovative Village“ innustas mõtlema, kuidas oleks kõige parem esitleda **Portglenone'i** väärtusi külaelanikele ja külatajatele.

Külaskäigud Eestisse ja Soome andsid huvitavaid ideid ja arusaamu, millest võimsaim oli see, kuidas meie võõrustajad „oma paigaga“ suhtlesid. See julgustas meid „oma paika“ värskel pilguga vaatama ning küsima külaelanikelt ja küla organisatsioonidelt, missugused on Portglenone'i kui elukoha ja sihtkoha tugevad ja nõrgad küljed.

Küsitluse järel püstitati peamised eesmärgid:

- Töötada küla jaoks välja kaubamärk, mida võiks kasutada kõigis turundusaspektides.
- Luua moodne koduleht, millel oleks välja arendatud sidemed kohalike teenusepakujate ja riiklike/piirkondlike turismiorganitega.
- Kujundada ja trükkida eraldi turismibrošüür, mis toob teksti, fotode ja kaartide abil välja kõik Portglenone'is pakutava.
- Tugevdada sidemeid iga-aastaseid üritusi korraldavate kohalike gruppidega ning ka nende vahel.

Kõik need eesmärgid on täidetud või lõpufaasis.

Projekti „Innovative Village“ kõige olulisem kasu on see, et projekt ergutas mõtlema ja vaatama kaugemale projekti otsestest eesmärkidest. Külaelanikelt ning nende organisatsioonidelt kogutud teave küla turustamiskontseptsioonide kohta on loonud arusaamise, või isegi mõtteviisi, et küla üldise positiivse suhtumise abil on võimalik teha palju rohkem, sealhulgas kõrvaldada sõnastatud nõrgad küljed.

Projekt „Innovative Village“ on neid julgustanud seadma järgnevad arengueesmärgid

- Uurida, kuidas luua külas soodsaid ööbimisvõimalusi. Võimalik asukoht on juba kindlaks määratud.
- Tugevdada suhteid metsandus- ja jõeametite vahel, et uurida, kuidas saaks muuta olemasolevaid ressursse külaliskemaks/huvitavamaks/atraktiivsemaks.
- Uurida, kuidas luua vaatamisväärsuste vahele turvalisi ja hea ligipääsuga teid.
- Luua igale vanuserühmale huviväärsusi metsas ja jõe ääres.

Project Sumiainen

Finland

The brainstorming events of the Sumiainen village resulted in several good and viable service ideas. The village associations went over these ideas, and it was found that while the village has a lot of tourism potential, there is no actual tourist destination. It was decided that the project was going to be used for developing tourism offers.

In autumn 2013, the Sumiainen Christmas Village event was developed and tested with the help of the villagers and students from the Jyväskylä University of Applied Sciences. A final paper and a publication resulted from this event. It was found out that it would be possible to turn the Sumiainen Christmas Village into an annual event, which would attract visitors from further away, as well.

Three places to visit at Sumiainen – the Shop Museum, the Granary Market, and the Poverty Village of a village action group – were packaged into a daytrip offer for bus tours. The Shop Museum is a presentation of an old village shop. It operates together with the Granary Market in the old shop storage warehouse. The Granary Market is an active summer market for local producers, run by Aittatorin Ahertajat Association. The year 2014 marked the 20th anniversary for the association. The Poverty village is a feat of village activity, recycling and artisanship, owned by the Rautionmäki village association, highlighting the history of World War II in particular.

In addition to the Christmas Village and the daytrip destinations, a tourist brochure was compiled for Sumiainen, and the village's website was updated with the help of Innovative Village project.

Sumiaisten kylän ideoiltoista löytyi monta hyvää, toteuttamiskelpoista palvelu-idea. Kyläyhdistyksessä käytiin läpi ideoita ja todettiin, että kylällä on paljon matkailupotentiaalia, mutta varsinainen käyntikohte puuttuu. Hanketta päätettiin käyttää matkailutarjonnan kehittämiseen.

Syksyllä 2013 kehitettiin Sumiaisten joulukylä -tapahtuma, joka testattiin kyläläisten ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijoiden voimin. Tapahtuman pohjalta syntyi opinnäytetyö ja julkaisu. Sumiaisten joulukylästä on mahdollista saada jokavuotinen tapahtuma, joka houkuttaa kävijöitä kauempaakin.

Kolmesta Sumiaisten käyntikohteesta Kauppmuseosta, Aittatorista ja Köyhyyden kylästä, paketoitiin bussiryhmille päiväretkiehtotus. Kauppmuseossa esitellään vanhan kyläkaupan historiaa. Se toimii Aittatorin yhteydessä vanhassa kaupan varastomakasiinissa. Aittatori on aktiivinen paikallistuottajien kesämyymälä, jota pyörittää Aittatorin Ahertajat ry. Vuonna 2014 oli Aittatorin 20-vuotisjuhlakesä. Köyhyyden kylä on Rautionmäen kyläyhdistyksen omistama kyläaktiivisuuden, kierrätyksen ja käsityöläisyyden taidonnäyte, joka tuo esille varsinakin toisen maailmansodan historiaa.

Joulukylän ja päiväretkikohteen lisäksi laadittiin Innovative Village -hankkeen tuella Sumiaisten matkailuesite ja täydennettiin kylän nettisivuja.

Sumiaineni küla ideeöhtute kaudu leiti palju häid teostamisköbulikke teenuste ideid. Külaseltsis arutati ideed läbi ja leiti, et külal on suur turismipotentsiaal, kuid puudub otsene külastuskoht. Otsustati, et projekt kasutatakse turismi-teenustearendamiseks.

2013. aasta sügisel viidi külaelanike ja Jyväskylä Rakenduskõrgkooli üliõpilaste jõududega läbi üritus Sumiaineni jõuluküla. Ürituse põhjal kirjutati kooli lõputöö ja koostati väljaanne. Sumiaineni jõuluküla saaks kergesti muuta igaaastaseks ürituseks, mis meelitaks kohale ka kaugemaid külalisi.

Kolme Sumiaineni külastusobjekt: Kauplusmuuseumi, Aittatori ja Vaesuse küla põhjal koostati bussigruppidele ekskursioonikava. Kauplusmuuseumis tutvustatakse külapoe ajalugu. See tegetseb Aittatori juures vanas kaupluse laohoones. Aittatori on aktiivne kohalike tootjate suvekauplus, mida peab ühendus Aittatorin Ahertajat. 2014. aastal on Aittatori tegevuse 20. juubelisuvi. Vaesuse küla on Rautionmäki külaseltsile kuuluv külaaktiivsus, taaskasutuse ja käsitööala väljapanek, mis toob peamiselt esile teise maailmasõja ajalugu.

Peale jõuluküla ja ekskursiooniobjektide koostati Sumiaineni turismivoldik ja täiendati küla veebilehte.

"The people in Sumiainen are more driven by lifestyle choices rather than materialism as us in NJ (Northern Ireland) communities."

Project Pylkönmäki

Finland

The consequences of municipal mergers were just starting to become apparent for Pylkönmäki during the early stages of the project. There was a threat of a loss of public services, the people seemed depressed, although several associations and events were still going strong. Pylkön Ääni, a development association of the Pylkönmäki villages had just started as a new action group, with which this project started the brainstorming sessions.

The brainstorming events resulted in a massive amount of good ideas. At the same time, we found that the people were not aware of services available in their own village. If you do not know about a service, you cannot use it and you risk losing it.

All the services of the region were mapped, and also updated business listings of the Saarijärvi town

and on the village website. Two students from the Jyväskylä University of Applied Sciences helped with the mapping.

It was important to let it be known that even though Pylkönmäki is a small village, there are many businesses, good services, and enjoyable activities. With the help of the project, the brochure of the services available in Pylkönmäki was compiled, and an information phone service was opened and tested over the summer of 2014. The phone line is intended for the summer residents, for example, who need advice about what is available in the area.

At the same time, the people considered the appearance of the village centre: as some services have disappeared, there are empty display windows, a deserted petrol station along the route, and an empty former village hall for sale. The village association was hoping for the project to help with the selling process of the old village hall. Students of JAMK's international Facility Management course were assigned to consider alternative options for the use and marketing of this building.

The village association became more active during the project. In the end, the project paid for the planning of the village's Frisbee golf trail and instructions. In addition, a new logo, a label, and Pylkönmäki passport among other things were designed for the village's products and marketing purposes.

FRIENDLY VILLAGERS

Pylkõnmäelle kuntaliitoksen seuraukset olivat iskemässä tuntuvasti juuri hankkeen alkuvaiheissa. Julkisten palvelujen kato uhkasi, ihmiset olivat masentuneen oloisia, vaikka toisaalta moni yhdistys ja tapahtuma toimi niin kuin ennenkin. Uutena yhdistyksenä oli juuri aloittanut Pylkõnmäen kylien kehittämissyhistys Pylkõn Ääni ry, jonka kanssa hanke lähti etsimään ideoita ja kehittämään ratkaisuja.

Hankkeen ja Pylkõn Ääni ry:n järjestämissä ideoilloissa löydettiin liuta hyviä ajatuksia. Samalla totesimme, että väki ei tiennyt, mitä kaikkia palveluita omalta kirkonkylältä löytyy, puhumatkaakaan sivukylistä. Ja jos palveluista ei tiedä, niitä ei osaa käyttää, vaan rahat kulkeutuvat kaupunkiin.

Pylkõnmäellä lähdettiin kartoittamaan kaikkia kylän palveluita, jotka päivitettiin samalla myös Saarijärven yritysluetteloon ja kylän nettisivuille. Kartoituksessa auttoi kaksi Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijaa. Sekä kylän sisälle että lähialueille haluttiin saada tietoon, että pieneksi kyläksi Pylkõnmäellä on paljon yrityksiä, hyvät palvelut ja mukavaa tekemistä. Hankkeen tuella tehtiin Pylkõnmäen palvelu-esite ja siihen liittyen avattiin Pylkõnmäen palveleva puhelin, joka testattiin kesällä 2014. Puhelin on tarkoitettu mm. kesäasukkaille, jotka tarvitsevat neuvoa hyvistä tekijöistä.

Samanaikaisesti palvelujen kartoittamisen kanssa mietittiin keskuskylän ulkonäköä: palvelujen katoamisen myötä raitin varrella on tyhjiä näyteikkunoita, auto bensa-asema ja tyhjiään seisova, myytävänä oleva entinen

Tervetuloa ke 5.3.2014
Evästupaan, Keskustie 28

- klo 18.00 Pylkõn Ääni ry:n kaikille avoin vuosikokous
- klo 18.30 rento kyläilta aiheena mm. Pylkõnmäen palveluopas ja -kartta. Vielä voit vaikuttaa sisältöön.

Tarjolla kahvia ja keskustelua!

Järjestäjät

Pylkõn Ääni ry www.pylkonmaki.fi
Kekseliäät kylät -hanke www.jamk.fi/innovative-village

Asukas tai kesäasukas

PYLKÕNMÄKI

Finland

kunnantalo. Kyläyhdistys toivoi, että hankkeesta löytyisi apua vanhan kunnantaloon myymisessä. Jyväskylän ammattikorkeakoulun kansainvälisen Facility Management -kurssin opiskelijoita lähti miettimään talon käyttöä ja markkinoinnille vaihtoehtoja.

Kyläyhdistys aktivoitui hankkeen aikana. Lopulta hanke tuki myös kylän frisbeegolf-radan rakentamista kustantamalla radan suunnittelua, kartan ja ohjeistuksen. Lisäksi suunniteltiin kylän markkinointiin ja tuotteille uusi logo, etiketti, lippu sekä kyläyhdistyksen ja urheiluseuran ohjelman palvelun tueksi Pylkõnmäen passi.

Pylkõnmäki puhul andsid just projekti algfaasis tunda omavalitsuste ühendamine mõjud. Ees terendas avalike teenuste kadumise oht, inimesed olid väsinud ja masendunud, kuid teisest küljest toimisid paljud ühendused ja ettevõtmised nii nagu ennegi. Uue ühenduse oli just tegevust alustanud Pylkõnmäki külade arenduselt Pylkõn Ääni ry, kellega koos hakati uusi ideid otsima.

Ideed leiti hulgalt häid mõtteid. Samas tuli välja, et inimesed ei teadnud päris täpselt, milliseid teenuseid nende külakeskuses üldse pakutakse. Kui teenuseid ei teata, siis ei saa neid ka kasutada.

Pylkõnmäki pandi kirja kõik piirkonnas osutatavad teenused, mis kanti samas ka Saarijärvi ärikataloogi ja küla veebilehele. Kaardistamisel olid abiks kaks Jyväskylä Rakenduskõrgkooli üliõpilast. Nii külale endale kui ka lähipiirkonnale taheti teada anda, et väikese küla kohta on Pylkõnmäki tegelikult palju tegevusteid, häid teenuseid ja palju tegevusvõimalusi. Projekti abil koostati Pylkõnmäki teenuste brošüür ja sellega seoses avati Pylkõnmäki teenuste telefon, mille testimine toimus 2014. aasta suvel. Telefon on mõeldud ka nõu ja abi vajavatele suvitajatele.

Samaaegselt mõeldi ka külakeskuse väljanägemisele: teenuste kadumise tõttu on tee ääres tühje vaateaknaid, tühi bensiinijaam ning tühjal seiseva müügis olev endine vallamaja. Külaselts soovis, et projekt aitaks kaasa ka vana vallamaja müümisele. Jyväskylä Rakenduskõrgkooli Facility Managementi kursuse üliõpilased hakkasid analüüsima erinevaid võimalusi maja kasutamiseks ja turundamiseks.

Külaselts muutus projekti käigus aktiivsemaks. Lõpuks rahastati projekti kaudu ka discgolfi raja kaardi ja juhendi valmistamist. Lisaks kavandati küla turundamiseks ja toodete tarbeks uus logo, etikett ning külaseltsi ja spordiseltsi teenuste toetamiseks Pylkõnmäki pass.

PUHDASTA LUONTOA
PROPER WILDERNESS

OLEMISEN ONNER

Project Mäeotsa

Estonia

The non-profit association **Mäeotsa Village Society** (MTÜ Mäeotsa Külaselts) plans to establish a winter sports and hiking centre for families on the slopes of Kavilda primeval valley. The ski slope is important for the entire Tartu County, since it currently has no such centre.

The ski centre will offer catering, accommodation, and ski and other sports equipment rental. The services will be provided by local entrepreneurs. MTÜ Suusad Alla will equip the ski hill with a lift, rent out equipment, and organise various events and trainings.

The ski centre would provide jobs for local residents. Other community members could benefit from community activities days and joint events. In addition to this, the centre would boost co-operation and activities between the village societies and small entrepreneurs of at least Konguta and Puhja rural municipalities, as well as community services.

Land ownership proved to be a problem. The land owners have now all given their approval to the project. Another problem proved to be co-operation between MTÜ Suusad Alla and local entrepreneurs.

The project has moved forward from the idea stage to implementation. Project manager Alar Ilp admitted that thanks to the Innovative Village project, the ski centre has already caught attention as a potential future sports and tourist attraction centre.

The preliminary design for the first stage of the ski centre is already finished and Konguta rural municipality has issued a building permit. In addition to that, we are already looking for a suitable construction company. Thus, the next step in the development of the ski centre will be finding financing for the construction works. Preparing the designs and layouts will cost an estimated 5,500 euros and building the entire ski centre approximately 800,000 euros. The project is managed by MTÜ Suusad Alla. The partners include Konguta rural municipality, Mäeotsa Village Society, OÜ Lasita Puhkemaja, and Mäeotsa Farm OÜ.

*"The idea has outgrown
Mäeotsa village and now
there is no turning back."*

Alar Ilp, Mäeotsa project manager

Yleishyödyllinen ja voittoa tavoittelematon **Mäeotsan kyläyhdistys** kaavailee talviurheilu- ja matkailukeskuksen rakentamista Kavildan laakson rinteeseen. Laskettelurinne olisi tärkeää koko Tarton maakunnalle, josta tällä hetkellä puuttuu vastaava keskus.

Hiihtokeskuksessa tullaan tarjoamaan ateria- ja majoituspalveluja sekä suksien ja muiden urheiluvälineiden vuokrausta. Palveluja tarjoavat paikalliset yrittäjät: yleishyödyllinen yhdistys Suusad Alla (Sukset alle) vastaa hiihtohissipalveluista, vuokraa välineitä ja järjestää tapahtumia ja koulutuksia.

Hiihtokeskus tarjoaisi töitä paikallisille asukkaille. Kyläläisillä olisi mahdollisuus osallistua talkootöihin ja yhteisiin tapahtumiin. Keskus elävöittäisi ainakin Kongutan ja Puhjan kyläyhdistysten yhteistyötä ja tarjoaisi niille uusia toimintamahdollisuuksia esimerkiksi yhdyskuntapalvelujen kehittämisessä.

Hiihtokeskuksen rakentaminen edellyttää rakennusprojektin laatimista ja tontin kaavoitusta. Alueella ollut metsä on jo kaadettu. Ongelmaksi osoittautui maanomistus. Kaikki maanomistajat ovat kuitenkin näyttäneet projektille vihreää valoa. Toiseksi ongelmaksi on osoittautunut yleishyödyllisen yhdistyksen ja paikallisten yrittäjien yhteistyö.

Hiihtokeskuksen ensimmäisen vaiheen suunnitelma on jo valmistunut ja Kongutan kunta on myöntänyt sille rakennusluvan. Tällä hetkellä etsitään sopivaa rakennusliikettä. Seuraava askel onkin rahoituksen löytäminen. Projekti- ja suunnittelutyön arvioitu hinta on 5 500 euroa. Hiihtokeskuksen kokonaisbudjetti on noin 800 000 euroa. Projektiä ryhtyy toteuttamaan yleishyödyllinen yhdistys Suusad Alla, jonka kumppaneina ovat Kongutan kunta, Mäeotsan kyläyhdistys, OÜ Lasita puhkemaja ja Mäeotsa Farm OÜ.

Mittetulundusühingu (MTÜ) **Mäeotsa Külaselts** idee on arendada Kavilda ürgoru nõlvale talispordi- ja matkakeskus. Suusanõlv on oluline kogu Tartumaale, kuna maakonnas puudub sellise suunitlusega keskus.

Suusakeskuses hakatakse pakkuma toitlustust, majutust, suuskade ja teiste spordivahendite laenutust. Teenuseid hakkavad osutama ümbruskonna ettevõtjad, MTÜ Suusad Alla võimaldab suusamäel kasutada tõstukit, laenutab vahendeid ning korraldab suusakeskuses erinevaid üritusi ja koolitusi.

Suusakeskuse juures saaksid tööd kohalikud elanikud. Teised kogukonna liikmed saaksid osaleda talgupäevadel ja ühisüritustel. Keskus elavdaks vähemalt kahe valla, Konguta ja Puhja külaseltside ja väikeettevõtjate koostööd ning nende tegevussuundi, kaasa arvatud kogukonnateenuseid.

Suusakeskuse rajamiseks on vaja koostada eelnevalt ehitusprojekt ja

maa-ala planeeringud. Tulevasel suusamäe alal oli kunagi mets, mis on praeguseks maha raiutud. Probleemiks osutus maaomand, sest kõige atraktiivsem osa mäenõlvast kuulub Riigimetsa Majandamise Keskusele (RMK), ümberkaudsed maad kuuluvad maaomanikele. Viimased on kõik projektile oma jah-sõna andnud. Teiseks probleemiks osutus MTÜ ja kohalike ettevõtjate omavaheline koostöö.

Juba on valminud suusakeskuse esimese etapi eelprojekt ja Konguta vald on väljastanud ehitusloa. Otsitakse ka ehitusfirmat, kes hakkaks ehitama. Järgmine samm suusakeskuse arendamisel ongi rahastuse leidmine ehitustöödeks. Projekteeirimine ja planeeringute tegemine maksab hinnanguliselt 5500 eurot. Kogu suusakeskuse eelarve maht on umbes 800 000 eurot. Projekti hakkab läbi viima MTÜ Suusad Alla. Partneriteks on Konguta vald, Mäeotsa külaselts, OÜ Lasita puhkemaja ja Mäeotsa Farm OÜ.

Developing village halls

Kylätalojen kehittäminen
Kogukonnakeskuste arendamine

Project Kaagvere

Estonia

In the centre of **Kaagvere village** there is an old building, which was originally part of the manor complex. Later, the building was used as a village sauna and garages. 15 years ago, the sauna was closed.

The villagers have recently decided to reconstruct the sauna and add a professionally equipped kitchen, carpenter's shop, meeting and storage rooms, as well as a place for selling home-made goods. The first floor will be used as a tourist hostel. The villagers also plan to use solar energy and try to reduce ecological footprint as much as possible when planning and carrying out reconstruction works in the building.

A manufacturing and service building belonging to the village society would give local people an opportunity for self-realisation. They could also earn some additional income and make use of locally grown vegetables, fruits, berries and mushrooms. The building would also serve as a centre of their social life and as a place to entertain guests and tourists.

The village society needs financial support for the reconstruction works, and hopes to receive it from various funds. However, several tasks can be accomplished by the villagers themselves in the form of collective work. Many other villages could use the proposed idea as a model and turn their abandoned buildings into manufacturing or meeting places serving the communities' needs.

In the course of the Innovative Village community training, the existing skills and readiness of local people to provide community services were mapped. "Participation in the Innovative Village project has been an interesting experience," says project manager Madis Masing. "I have been lucky to meet people whose eyes, hearts and minds are open and who are willing to contribute to the development of rural areas. The study trip also gave me a lot of new ideas, thoughts, understanding and contacts."

The project will be led by Village Society Kawershof, with Mäksa rural municipality and Tartu Rural Development Association acting as project partners. The estimated budget of the project is 70,000 euros.

"Study trips are the best way to get to know other villagers, to understand their life and to find new ideas to apply them at home."

Kaagveren kylän keskellä sijaitsee kartanoajoilta peräisin oleva rakennus, jota on viimeksi käytetty kylän saunana ja autotalleina. Sauna on ollut suljettuna jo 15 vuotta ja kyläläiset kaipaavat sitä kovasti.

Kyläläiset ovatkin päättäneet entisöidä saunan ja rakentaa siihen lisäksi uudet, tasokkaat oheistilat: keittiön, puuverstaan, kokoontumistilat, varaston sekä kyläläisten oman tuotannon myyntitilat. Toiseen kerrokseen kaavaillaan retkeilymajatyypistä majoituspaikkaa. Viisaimpana energiavaihtoehtona pidetään aurinkoenergian hyödyntämistä ja sekä suunnittelussa että entisöinnissä pyritään siihen, että rakennuksen ekologinen jalanjälki tulisi olemaan mahdollisimman pieni. Tuotanto- ja palvelurakennus tarjoaisi kyläläisille edellytykset itsensä toteuttamiseen, rahan ansaitsemiseen, itse kasvatettujen vihannesten ja hedelmien sekä metsästä poimittujen marjojen ja sienien säilöntään. Samalla syntyisi paikka, jossa kylä-

läisillä olisi mahdollisuus keskinäiseen kanssakäymiseen sekä vieraiden ja turistien majoitukseen.

Kyläyhdistys tarvitsee entisöintiin rahallista tukea, jota toivottavasti saadaan erilaisilta säätiöiltä. Osa rakennustöistä voidaan tehdä talkoina. Muutkin kylät voisivat seurata Kaagveren esimerkkiä ja uudistaa hylättyjä rakennuksia yhteisönsä tuotanto- tai kokoontumistiloiksi.

Yhteisökoulutuksen aikana kylässä tehtiin osaamiskartoitus ja selvitettiin valmiudet yhteisöpalvelujen tarjoamiseen. Osallistuminen Innovative Village -projektiin on projektipäällikkö Madis Masingin mukaan ollut erittäin mielenkiintoista. "Olen onnekas, että sain tavata ihmisiä, joiden silmät, sydän ja ajatukset ovat avoinna uusille ideoille ja jotka ovat valmiina edistämään maaseudun kehitystä. Löysin koulutusmatkalta myös paljon ideoita, ajatuksia, ymmärrystä ja yhteyksiä."

Kaagvere küla keskel on möisaajast jäänud hoone, mida on viimati kasutatud külasauna ja garaazidena. Viimased 15 aastat on saun olnud suletud ja külaelanikud tunnevad sellest väga puudust.

Külaelanikud on otsustanud sauna rekonstrueerida ning lisada ka heal professionaalsel tasemel köögi-, puidutöökoja, kokkusaamisruumid, laoruumid ja omatoodetud kauba müümise koha. Teisele korrusele planeeritakse hostellitüüpi majutusvõimalust. Tark oleks kasutada päikeseenergiat ning planeerimisel ja rekonstrueerimisel püüelda võimalikult väikese ökoloogilise jalajälje suunas. Külaühistu tootmis- ja teenindamishoone annaks inimestele võimaluse ennast teostada, raha teenida, kasutada külas kasvanud köögivilju, puuvilju, marju, seeni jm, võimalust elada seltsielu, võtta vastu külastajaid ja turiste.

Rekonstrueerimiseks vajab külaselts rahalist toetust, mida loodab saada erinevatest fondidest, mitmed tööd

saaks külaelanikud ära teha talgute korras. Esitatud ideed saaks kasutada paljud teised külad eeskujuna ning muuta nõnda mahajäetud hooned kogukondade tootmis- või koosolemiskohtadeks.

Kogukondade koolituse käigus kaardistati kogukonnas olemasolevad oskused ja valmisolek kogukonnateenuste osutamiseks. Innovative Village projektis osalemine on projektijuht Madis Masingu hinnangul olnud väga huvitav. „Õnn on olnud kohtuda teiste inimestega, kelle silmad, süda ja pea on avatud ning kes on nõus panustama maapiirkondade arengusse. Õppereis andis lisaks palju ideid, mõtteid, arusaamist ja kontakte.”

Projekti eestvedaja on MTÜ Külaselts Kawershof ning partneriteks Mäksa vald ja Tartumaa Arendusselts. Projekti eelarve on hinnanguliselt 70 000 eurot.

Project Portballintrae

Northern Ireland

The **Portballintrae** project is simple and not very glamorous, but very necessary and useful. Our Village Hall was built in 2009, but the very high ceilings that were needed for the ecologically state of the art heating system have caused a very loud echo in both the Main hall and the meeting room. The acoustics are so bad that many people, especially our older residents, no longer attend meetings because they cannot understand what is being said.

We are applying for funding to install moveable acoustic panels in both the main hall and the meeting room. These acoustic panels will cut the echo back from a 3 second delay to less than 1 second. This will enable more people to use and enjoy our village hall and meeting rooms.

Portballintraen projekti on yksinkertainen eikä kovinkaan hohdokas, mutta erittäin tarpeellinen ja hyödyllinen. Kylätalomme rakennettiin vuonna 2009, mutta sen laadukkaan ympäristöystävällisen lämmitysjärjestelmän edellyttämän hyvin korkean katon takia pääsalissa ja kokoustiloissa kaikuu erittäin voimakkaasti. Akustiikka on niin huono, että monet, varsinkin iäkkäämmät, eivät enää osallistu kokouksiin, koska he eivät saa puheesta selvää.

Haemme rahoitusta siirrettävien akustiikkapaneelien asennukseen pääsaliin ja kokoustiloihin. Akustiikkapaneelit lyhentävät kaikua kolmen sekunnin viiveestä alle yhteen sekuntiin. Tämä antaa useammille ihmisille mahdollisuuden käyttää ja nauttia kylätalosta ja sen kokoustiloista.

Portballintrae projekt on lihtne ja mitte eriti pilkupüüdev, kuid väga vajalik ja kasulik. Meie rahvamaja ehitati 2009. aastal, kuid moodsa ökoloogilise küttesüsteemi jaoks vajalikud ülikõrged laed on kaasa toonud palju kaja nii aulas kui ka koosolekuruumis. Akustika on nii halb, et paljud inimesed (eriti meie eakad elanikud) ei käi enam koosolekutel, sest nad ei saa öeldust aru.

Me taotleme rahastust, et paigaldada rahvamaja aulasse ja koosolekuruumi liikuvad akustilised paneelid. Need akustilised paneelid vähendavad kaja kolmesekundilisest viivitusest ühesekundiliseks. See võimaldab rahvamaja ja koosolekuruume kasutada ja nautida rohkematel inimestel.

Project Õnnemaa

Estonia

The non-profit organisation **Õnnemaa** (MTÜ Õnnemaa) is a good example of how to obtain satisfactory results for the entire community by embracing the changing conditions in the course of the project.

The organisation's original plan involved building a new community centre in Ülenurme to serve the entire rural municipality. However, in 2013 Ülenurme rural municipality government was still building its kindergarten and the plan to build a new community centre was put on hold. Instead, the rural municipality government suggested expanding the existing Tõrvandi Sports Centre by adding an extension to the building.

The total surface area of the extension is 200 m²: a multifunctional hall, a music room and auxiliary rooms. Ülenurme rural municipality government and Õnnemaa have signed a contract, valid until 2020, and on 20 August, 2014 Tõrvandi Family and Youth Centre opened its doors. The organisation Õnnemaa has received Leader funding for the centre's organisational work and equipment.

Kersti Leis, the manager of the organisation Õnnemaa, admits that participation in the Innovative Village project allowed her to work in a bigger team and made it possible to thoroughly map the needs and establish the long-term goals for family and youth work: "As for our team, the training couldn't have come at a better time. As a result, we were also able to realistically assess our current situation, and although the originally planned activities changed, our ultimate goal – to develop family and youth services in Ülenurme rural municipality – remained the same."

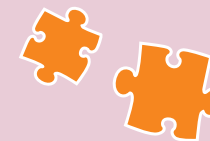
Throughout the project implementation, cooperation with the local government and families as well as work distribution within the organisation improved and the certainty of purpose became stronger. The council members and other employees of Ülenurme rural municipality were included in the project as experts.

The project is carried out by the organisation Õnnemaa. The Ülenurme rural municipality government acts as a project partner and is also responsible for the management of Ülenurme Family and Youth Centre.

*"We were very impressed
by the communality of the Estonians
and the way they take care
of the children."*

Finnish study tour visitors

Kansalaisjärjestö **Önnemaa** on hyvä esimerkki siitä, miten projektin aikana tapahtuneet muutokset voivat vaikuttaa positiivisesti projektin lopputulokseen ja olla hyödyksi kunnan asukkaille.

Alussa järjestön oli tarkoitus rakentaa Ülenurmeen uusi monitoimitalo, koska olemassa oleva perhe- ja nuorisotalo oli jäänyt pieneksi nopeasti kasvavassa kunnassa.

Ülenurmen kunta piti vuonna 2013 tärkeämpänä lastentarhan rakentamista. Siksi kunta ehdotti Önnemaa-leisikerroksen rakentamista Tõrvandin urheiluhalliin. Uudet tilat ovat 200 m²: iso halli, jossa on siirrettävät väliseinät, sekä musiikkihuone ja oheistilat. Ülenurmen kunnanhallitus ja Önnemaa ovat tehneet sopimuksen tilojen hallinnoimisesta vuoteen 2020 asti. Önnemaa sai Leader-rahoitusta keskuksen työn organisointiin ja palveluiden tarjoamisessa tarvittavien välineiden hankkimiseen. Perhe- ja nuorisokeskus aloitti toimintansa Tõrvandissa 20.8.2014.

Önnemaan johtaja Kersti Leis kertoo, että Innovative Village -projektista saatu kokemus oli hyvin tärkeää. Se antoi mahdollisuuden kartoittaa omat tarpeet ja päämäärät, joihin kunnan

perhe- ja nuorisotyössä pyritään vuosien päästä. "Koulutuksen tapahtumaaika sobi meille. Koulutus tarjosi hyvät võimaldused sovittaa onnistuneesti yhteen ristiriita alkuperäisten suunitelmien ja muuttuneiden võimalduseden välillä", Leis sanoi.

Projektin toteutti kansalaisjärjestö Önnemaa. Kunnan töntekijöitä on toiminut hankkeessa asiantuntijoina. Ülenurmen kunnanhallitus toimi hankkumpanina ja on vastuussa keskuksen johtamisest. Hankkeen myötä yhteistyö kunnanhallituse ja perheiden kanssa on parantunut. Samalla myös yhdistyksen sisäinen töökulttuuri parani ja järjestön päämäärät ovat selkeämmin esillä.

Mittetulundusühing (MTÜ) **Önnemaa** on hea näide sellest, kuidas kasutatakse ära projekt käigus muutuvad olud ning saavutatakse kogukonda rahuldav tulemus.

Esialgu oli MTÜ-l kavas rajada Ülenurme alevikku valla uus kogukonnanhoone, kuna senised pere- ja noortekeskuse ruumid olid järjest areneva keskuse jaoks väikseks jäänud. Et Ülenurme vallavalitsus ehitas 2013. aastal lasteaeda, siis lükkus plaan rajada uus kogukonnakeskus edasi. Ülenurme vallavalitsus tegi MTÜle Önnemaa ettepaneku pere- ja noorsootöö laiendamiseks Tõrvandisse. Esialgselt oli valla plaanis Tõrvandi spordihoone juurdeehitis valmis ehitada 2013. aasta sügiseks, kuid plaanid muutusid ning ehitus lükati edasi aastasse 2014. Spordihoone juurdeehitis on kokku 200 m², millest 125 m² jääb multifunktsionaalseks lükanvaheseinaga liigendatavaks saaliks, lisaks veel muusikatuba ja vajalikud abiruumid. Ülenurme vallavalitsus ja MTÜ Önnemaa sõlmisid ruumide haldamise eellepingu aastani 2020 ja Tõrvandis alustas 2014. aasta 20. augustist tööd pere- ja noortekeskus.

MTÜ Önnemaa esitas ka Tartumaa Arendusseltsi taotlusvooru projekti,

et soetada vahendeid keskuse organisatoorseks tööks ja uute teenuste pakkuamiseks. Uued ja suuremad ruumid spordihoones ning soetatavad vahendid võimaldavad pakkuda kvaliteetseid ning kõiki vanuserühmi kaasavaid uusi pere- ja noorsootöö teenuseid.

MTÜ Önnemaa eestvedaja Kersti Leis teatas, et osalemine projektis Innovative Village andis võimaluse suurema meeskonnaga väga põhjalikult kaardistada vajadused ja määrata kindlaks, kuhu tahetakse pere- ja noorsootöö vallas aastate pärast jõuda.

Lisaks paranes koostöö kohaliku omavalitsusega, perekondadega, MTÜ sisene tööjaotus ja eesmärgi kindlus. Ekspertidena kaasati Ülenurme valla volikogu liikmeid ja vallatöötajaid. „Õppisime, et kui ühed ukseid sulguvad, siis hea koostöö tulemusena avanevad uued. Koolitaja Maret Pritsi asjalikud nõuanded ja mõtted viisid MTÜ Önnemaa uue projekti kirjutamiseni. Väga suurt inspiratsiooni andsid ka ühised väljasõidud ja saadud kogemused, mis innustasid veelgi enam edasi toimetama,“ sõnas Leis.

Projekt teostaja on MTÜ Önnemaa ning projekti partner ja Ülenurme Pere- ja noortekeskuse haldaja Ülenurme vallavalitsus.

Developing new activities

Uuden toiminnan kehittäminen
Uute tegevuste arendamine

Project Muusikamaa

Kõrveküla, Estonia

The non-profit organisation **AMW** (MTÜ AMW) aims to build a community centre in Kõrveküla. The community centre could be distinguished from others by its unique theme park, a Music World, offering various music-related activities.

AMW's plan includes the establishment of both the park and a building complex. The service allows for the existing musical collectives to expand their activities and to establish new collectives. For community members and visitors, it will mean entertaining and educational activities. Music will be brought to people by both active (singing, instrument playing, etc.) and passive (music listening, meetings, concerts, etc.) musical activities, as well as by music history (folk music, classical music) and by introducing different sound attributes. The community service will include the organisation of hobby groups, training and other joint events, as well as new activities made possible by the new building. The centre is not far from Raadi manor complex, the Estonian National Museum and Saadjärve Ice Age Centre. The Music World, once completed, will be thus yet another fascinating theme park found in the area.

In the course of the training carried out as part of Innovative Village project, the whole concept of the Music World was divided into various stages and sub-projects. The shift in focus from personal ambitions to commu-

nity services was also a remarkable step forward. Local people have contributed to the project and expert assessment was provided by Tartu rural municipality architect and land councillor. The project has strengthened cooperation with owners of neighbouring properties and has helped to explore the vision and possibilities in more detail. In order to attain the common goal, the rural municipality and AMW have agreed to incorporate the municipal land and the land owned by AMW into a single property.

Mall Türk, the author of the Music World concept and leader of AMW, notes that participation in the training programme has made it possible to think through the entire process, from the initial idea to implementation. The opportunity to work together with active members of other similar communities has created a wonderful team spirit. The project has also helped her gain more confidence and clarity. Project participants now act as a team supporting each other, and from time to time organise meetings to share their ideas and experiences. Türk continues, "The support and experience of other people working in the same field is vital to keep the ideas alive and flowing, especially in the face of setbacks and obstacles."

Project partners include Tartu rural municipality, Kõrveküla Basic School, the female society Miina, Sootaga Rural Women's Society, etc.

*With good cooperation
and faith
in doing things together
a village can do wonders.*

*Make your own plans,
do not copy
others!*

Yleishyödyllisen ja voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen **AMW**:n tavoitteena on perustaa Kõrvekülaan keskus, jonka erikoisutena on musiikikaihainen teemapuisto, Musiikkimaa. Se tarjoi erilaisia musiikkiin liittyviä toimintamahdollisusi.

Yhdistyksen tavoitteena on saada aikan puisto rakennuksineen. Musiikkimaa monipuolistaisi olemassa olevien musiikkirühmiden toimintaa. Keskus tarjoi sekä omalle kylälle että vieraille opetuskellista ja viihteellistä musiikkiin liittyvää toimintaa: aktiivista (laulaminen, soittaminen yms.), passiivista (musiikin kuuntelu, tapaa-miset, konsertit), musiikkitietoa (kansanmusiikki, sävelletty musiikki), sävelten ominaisusi yms. Kyläyhteisõn palveluihin kuuluisivat lisäks har-rastuskerhot, tapahtumien järjestä-minen, koulutukset, yhteistapahtu-mat ja kaikki ne uudet toimintamah-dollisusi, joita keskus voi tarjota. Lähellä sijaitsevat Raadin kartano, Vi-ron kansallismuseo ja Saadjärven jää-kausikeskus. Musiikkimaa muodostai-si lähistolä sijaitsevien teemapuisto-jen kanssa houkuttelevan kokonai-suuden.

Innovative Village -projektikoulu-tuksen tuloksena Musiikkimaan suun-

nitelma on jaettu eri askelmiin ja alaprojektihin. Samalla henkilõkoh-tainen haave muuttui yhteisõlliseksi. Projektiin saatiin mukaan paikallisia toimijoita. Tarton kunnanarkkitehti ja lääninneuvos ovat antaneet asian-tuntijalausunnon, yhteistyõ naapuri-tonttien omistajien kanssa on syven-tynyt ja sekä visio että mahdollisusi ovat täsmentyneet. Yhteisen pää-määrän saavuttamiseksi kunta ja yhdis-tys ovat valmiina yhdistämään viereiset tontit.

Musiikkimaan idean alullepanija ja yhdistyksen vetäjä Mall Türk totesi, että koulutusohjelmaan osallistuminen antoi mahdollisuden mieltä prosessia ideasta toteutukseen ja samalla syntyi upea joukkuehenki kylän toimijoiden kanssa. Koulutus antoi hänelle varmuut-ta ja selkeyttä. Projektiin osallistujista on muodostunut tukiryhmä, joka aika ajoin kokoontuu yhteen vaihtamaan ajatuksi ja kokemuksi. "Samalla alalla toimivien ihmisten tuki ja kokemus on korvaamatonta. Se auttaa pitämään ideaa hengissä silloinkin, kun kohtaa takaiskujaja vaikeusi."

Projektin yhteistyõkumppaneita ovat Tarton kunta, Kõrvekülan peruskoulu, naisjärjestõ Miina, maaseutunaisjärjes-tõ Sootagaja monet muut järjestõt.

Mittetulundusühingu (MTÜ) **AMW** eesmärgiks on ehitada kogukonna-keskus Kõrveküla alevikku. See peaks olema külakeskus, mille eripäraks on iseseisva musika-ainelise teemapargi (musikamaa) olemasolu, kus pakutakse erinevaid musikaga seotud tegevusi.

MTÜ soovib rajada pargi ja hoonete-kompleksi. Teenus võimaldab laiendada juba tegutsevate erinevate muu-sikakollektiivide tegevust ja luua uusi. Teenuse kaudu pakutakse kogukon-nale ja külalistele harivat ja meelela-hutuslikku huvi- ja vabaajakorraldust. Muusikat käsitletakse erinevates vor-mides: aktiivne musikaline tegevus (laul, pillimäng jms), passiivne muusi-kaline tegevus (musika kuulamine, kohtumised ja kontserdid jms), muu-sikalugu (rahvamusika, kunstmuu-sika), heli omadused jne.

Kogukonnateenus hõlmab huviringe, sündmuste korraldust, koolitusi, ühis-õritusi, kuid ka uue hoone pakutava-dest võimalustest tekkivaid uusi tege-vusi. Läheduses asub Raadi mõisa-kompleks ja Eesti Rahva Muuseum, samuti Saadjärve Jääaja Keskus, mida külastab palju kooliõpilasi. Nii moodustab musikamaa naabruses ole-vate teemaparkidega toreda ühtse ansambli.

Innovative Village projektis koolituse tulemuseks oli suure musikamaa idee jaotamine etappideks ja erinevateks projektideks. Oluliseks sammuks oli mõtteviisi muutus – isikliku ambitsiooni muutmine kogukonnateenuseks. Pro-jekti käiku kaasati mitmeid kohalikke inimesi. Projektile andsid ekspert-arvamuse Tartu valla arhitekt ja maa-nõunik, süvenes koostõõ naabermaade omanikega, täpsustusid visioonid ja võimalused. Koostõõs vallaga ollakse valmis ühendama munitsipaalmaa ja MTÜ-le kuuluv maa ühise eesmärgi elluviimiseks.

Musiikamaa idee autor ja MTÜ eest-vedaja Mall Türk rääkis, et koolitus-programmis osalemine andis võimaluse läbi mängida kogu protsessi ideest teostuseni, ühtlasi tekkis tore mees-konnatunne teiste sarnaste kogukonna aktivistidega. Samuti sai ta juurde kind-lust ja selgust. Projektis osalenutest on kujunenud omamoodi tugirühm, kel-lega aeg-ajalt kohtutakse, jagatakse mõtteid ja vahetatakse kogemusi. „Teis-te samas valdkonnas tegutsevate ini-meste tugi ja kogemus on väga oluline, et hoida ideed elus, eriti kui tekib tagasi-lõõke ja raskusi.“

Projektis partnerid on Tartu Vald, Kõrve-küla Põhikool, naiselts Miina, Sootaga Maanaiste Selts jpt.

Project Kangashäkki

Finland

The work in **Kangashäkki** focused on making the children and youth enjoy their life in the village. Koivisto, a neighbouring village, was also asked to participate. Two students from the Jyväskylä University of Applied Sciences interviewed children from both village schools and compiled a questionnaire for the parents. On a similar note, Kangashäkkiset village association ran a small investments' Leader project which was used to improve the sports field of the village. The Innovative Village project supported event organisation in Kangashäkki and the promotion of a skate ramp needed by the youth of both villages.

Kangashäkki and Koivisto are neighbouring villages, but one is a part of the rural municipality of Uurainen and the other is a part of the industrial town of Äänekoski; one is in the area of LAG Jyväsräihi and the other in the area of LAG Viisari. The people of the village associations did not know each other. However, both of these villages are very similar:

- same location, one to the right of the highway, the other to the left
- similar nature: forests, lakes, and agricultural landscapes, both with nature trails, cross-country skiing trails, and swimming beaches

- local services available in the same place
- planning of new settlements and new lots, i.e. more inhabitants arriving
- many young people
- both village schools at full capacity
- the vast majority of the inhabitants are employed elsewhere (Jyväskylä, Tikkakoski, Äänekoski, Suolahti)
- a functioning village association (a new one in one village, a tested one in the other)
- good relationships between the village and the municipality/town.

New settlements are being created between these old villages, which will join the two villages into one area in the future – the new village of Hirvaskangas. A joint large village school is already being planned to replace the old village schools that are too small.

The activists from the village associations of Kangashäkki and Koivisto became acquainted with each other during this project. The development of collaboration methods is ongoing.

*Build on existing
successful structures,
you do not have to
re-invent the wheel.*

"You have to dare to change and look for innovative ideas to improve the actions of your village."

Kangashäkissä työn alle otettiin lasten ja nuorten tilanne. Yhteistyöhön haluttiin myös naapurikylä Koivisto. Kaksi Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijaa haastatteli molempien kyläkoulujen lapsia ja teki kyselyn vanhemmille. Teemaan liittyen Kangashäkkiset ry pyörittä oman pienten investointien Leader-hankeensa, jonka avulla kunnostettiin kylän urheilukenttä. Innovative Village tuki Kangashäkissä tapahtumien järjestämistä ja molempien kylien nuorten toiveissa olleen skeittirampin edistämistä.

Kangashäkki ja Koivisto ovat naapureita, mutta toinen kuuluu Uuraisten maaseutukuntaan ja toinen Äänekosken teollisuuskaupunkiin, toinen Jyväskylään ja toinen Viisarin alueeseen. Kyläyhdistysten väki ei tuntenut toisiaan. Kuitenkin kumpikin kylä on hyvin samankaltainen:

- sijainti sama, toinen valtatieoikealla, toinen vasemmalla puolella
- samantyyppinen luonto metsineen, järvineen ja viljelymaisemineen, kummassakin luontopolkua, hiihtoreittejä ja uimarantoja

- lähipalvelut Hirvaskankaalla
- uutta asutusta ja uusia tontteja kaavoituksessa eli lisää asukkaita tulossa
- paljon lapsia – ja kohta paljon nuoria
- molemmat kyläkoulut täydessä käytössä
- asukkaat käyvät laajasti muualla töissä (Jyväskylä, Tikkakoski, Äänekoski, Suolahti)
- toimiva kyläyhdistys (toisessa uusi, toisessa jo testattu)
- kylän ja kunnan/kaupungin väliset suhteet kunnossa.

Kylien väliin on syntymässä uutta asutusta, joka tulevaisuudessa yhdistää kylät yhdeksi toiminta-alueeksi – uudeksi "Hirvaskankaan kyläksi". Yhteistä isoa kyläkoulua on jo suunniteltu korvaamaan vanhat, pieniksi käyvät kyläkoulut.

Kangashäkin ja Koiviston kyläyhdistysten aktiivit tutustuivat hankkeen aikana toisiinsa. Yhteistyömuotojen kehittämistä jatketaan.

Kangashäkkis voeti vaatluse alla külas elavate laste ja noorte heaolu. Koostöösse kaasati ka naaberküla Koivisto. Kaks Jyväskylä rakenduskõrgkooli üliõpilast küsitlesid mõlema külakooli lapsi ja nende vanemaid. Teemaga seoses käivitas külaselts Kangashäkkiset oma väikeste investeeringute Leader-projekti, mille abil korrastati küla spordiväljak. Innovative Village toetas Kangashäkkis ürituste korraldamist ja mõlema küla noorte sooviks olnud rulapargi edendamist.

Kangashäkki ja Koivisto on naaberkülad, aga üks neist kuulub Uuraineni maapiirkonda ja teine Äänekoski tööstuslinna, üks Jyväskylään ja teine Viisarin alale. Külaseltside inimesed ei tundnud üksteist. Siiski on mõlemad külad üsna sarnased:

- asukoht on sama, üks paikneb kiirteest paremal, teine vasakul pool
- samasugune loodus koos metsade, järvede ja põllumaadega, mõlemas külas on loodus- ja suusaradu ning ujumisrandu
- lähiteenused asuvad Hirvaskangases

- kavandatakse uusi asumeid ja uusi krunte, mis tähendab lisanduvaid elanikke
- palju lapsi – ja peatselt ka palju noori
- mõlemad külakoolid töötavad maksimaalse koormusega
- elanikud käivad palju mujal tööl (Jyväskylä, Tikkakoski, Äänekoski, Suolahti)
- toimivad külaseltsid (ühes uus, teises juba pikemalt tegutsev)
- küla ja omavalitsuse/linna suhted on head.

Külade vahele on tekkimas uusi asulaid, mis muudab tulevikus külad üheks piirkonnaks – uueks nõi Hirvaskangase külaks. Juba on kavandatud uue suure külakooli rajamist varasemate väikseks jäävate koolide asemele.

Kangashäkki ja Koivisto külaseltside aktiivistid tutvusid projekti käigus. Koostöövormide arendamist jätkatakse.

Project Meeksi

Estonia

The non-profit organisation Aravu Society (MTÜ Aravu Selts) wants to improve the living environment of the local community so that the people would appreciate their home village more. Another aspiration is to increase the value of the site for the people from outside the community, so that they would want to visit it.

One of the tools for reaching these aims is to offer various maintenance services for local people, including gardening guidance and yard maintenance. The target groups are especially older people living alone, and holiday cottage owners. At first, the service will only be available during spring- and summer-time.

The organisation is going to identify people who need service, map the demand, obtain the necessary technical equipment, and create a price list for the services. The income should cover fuel consumption, equipment maintenance, and also produce a minimal profit. The organisation will also advertise the service.

The organisers will use the help of unemployed people, people performing community services, and volunteers. In the long run, the organisation would like to see the establishment of a new undertaking which would take over the existing service provision. The service will be provided on the entire territory of Meeksi rural municipality.

For the project manager Tea Tenson, the greatest learning experience in Innovative Village was cooperating with other communities. "Cooperation gives people the courage and confidence to proceed with their ideas and the confidence that they have somebody to lean on. The entire training programme was very well organised. Since it was attended by different communities with different ideas, it was very informative to hear the ideas of other communities and to take note of quite a few things."

The organisation is currently preparing the documentation necessary for the provision of the maintenance service. The team is also searching for a capable and trustworthy person, who will be directly responsible for carrying out the works. The necessary equipment for providing the maintenance service has already been obtained.

The partners of MTÜ Aravu Society include several non-profit organisations, such as MTÜ Society of Countrywomen of Meeksi, MTÜ Meerapalu Village Society and MTÜ Mehikoorma Open Youth Club, but also Meeksi rural municipality government and the private limited company OÜ Latikas.

*To reach your goals,
you need courage,
determination and
good friends!*

Kansalaisjärjestö Aravu Selts parantaa kunnan asukkaiden ja vierailijoiden viihtyvyyttä ja nostaa kotikuntansa arvostusta. Järjestö tarjoaa asiakkaille siivouspalveluja, puutarhanhoitoon liittyvää neuvontaa ja pihanhoitopalveluja. Kohderyhmä ovat ikäihmiset, erityisesti yksin asuvat, jotka eivät itse enää jaksa hoitaa puutarhaansa eivätkä pärjää ilman apua pihatöiden tai siivoustöiden kanssa. Palveluja tarjotaan myös mökkiläisille. Aluksi palveluita tarjotaan kevät-kesäkauden aikana Meeksin kunnan alueella.

Järjestö kartoittaa kunnassa näitä palveluita tarvitsevat ihmiset tai yritykset, hankkii tarvittavat laitteet ja hinnoittelee palvelut. Hintoihin sisältyvät polttoainekustannukset, laitteiden ja koneiden huoltokustannukset sekä mainoskustannukset.

Järjestö pyrkii työllistämään kunnan työttömiä, yhteiskunnan hyväksi työskenteleviä ja vapaaehtoisia. Kunnassa on paljon puutarhanhoidon osaajia, jotka pyritään saamaan mukaan järjestön toimintaan. Tulevaisuudessa toiminta voidaan siirtää uudelle osakeyhtiölle.

Projektijohtaja Tea Tenson kertoo, että eniten Innovative Village -koulutuksessa opittiin vuorovaikutustaitoja toimittaessa toisten kansalaisjärjestöjen kanssa. Yhdessä on aina turvallisempaa ja helpompaa toimia ja kehittää omia ideoita. On tärkeää kokea, ettei ole yksin ja että voi luottaa toisiin. Koulutuksessa saatiin paljon tietoa muiden kuntien kansalaisjärjestöjen projekteista ja toimijoiden ideoista ja kokemuksista.

Nyt järjestön päätehtävänä on yrityksen asiakirjojen järjestäminen siihen vaiheeseen, että palveluiden tarjoaminen voidaan aloittaa mahdollisimman pian. Tällä hetkellä etsitään myös sopivaa henkilöä, joka pystyy ryhtymään töihin. Kaikki tarvittavat laitteet ja koneet on jo hankittu.

Aravu Seltsin yhteistyökumppanit ovat Meeksin maaseudun naisten seura, Meerpalun kyläseura, Mehikoorman avoin nuorisoklubi, Meeksin kunta ja OÜ Latikas.

Mittetulundusühing (MTÜ) Aravu Selts soovib oma kogukonna heaks teha midagi, mis muudab elukeskkonna kaunimaks ja paneb inimesi sel moel oma kodukohta rohkem väärtustama. Lisaks soovitakse, et ka väljastpoolt kogukonda tulnud inimesed hakkaksid paika rohkem hindama ja tahaksid sinna meelsasti tulla.

MTÜ eesmärk on pakkuda heakorrateenuseid, ka aiandusalast nõustamist ning koduõue hooldust. Sihtrühmaks on vanemad inimesed, kes ei tule selliste töödega enam ise toime, eriti üksi elavad vanainimesed, aga ka suvekodude omanikud. Teenust osutatakse esialgu kevad-suvisel perioodil.

MTÜ selgitab välja teenuse vajajad, kaardistab nõudluse, soetab vajamineva tehnika, koostab teenuse hinnakirja, mis katab küttekulu, tehnika hoolduse ja annab ka minimaalse kasumi. Samuti tegeleb teenuse reklaamiga.

Teenuse osutamisel kasutatakse töötuid, ühiskondlikult kasuliku töö tegijaid ja vabatahtlikke. Samuti kaasatakse aiandusalaste teadmistega inimesi, keda on kogukonnas mitmeid. Pikemas perspektiivis näeb MTÜ uue ettevõtja tekkimist, kes võtab juba käivitunud teenuse osutamise üle. Teenust osuta-

takse kogu Meeksi valla territooriumil.

Projektijuht Tea Tensoni sõnul on kogukonna projekti tulemus otseselt seotud Innovative Village projektiga. Kõige suuremaks õppimiskogemuseks oli Tensoni sõnul koostöö teiste kogukonna seltsidega. "Koostöö annab julguse ja kindluse oma ideedega edasi minna ning teadmise, et sa ei ole üksi ja sul on, kellele teetuda. Koolitusprogramm tervikuna oli väga hästi üles ehitatud. Kuna sellest võtsid osa erinevad kogukonnad erinevate ideedega, siis oli väga õpetlik kuulda-näha teiste kogukondade mõtteid ja sealt ka enda tarbeks nii mõndagi kõrva taha panna."

Praegu tegeleb MTÜ jätkuvalt dokumentatsiooni ettevalmistamisega, et saaks heakorrateenuse pakkumisega algust teha. Ka otsitakse meeskonda tublit ja usaldusväärset inimest, kes hakkab otseselt töid tegema. Heakorrateenuse osutamiseks vajaminev tehnika on juba soetatud.

Teenuse arendamisel teeb MTÜ Aravu Selts koostööd MTÜga Meeksi Maaniste Selts, MTÜga Meerpalu Küla Selts, MTÜga Mehikoorma Avatud Noorteklubi, Meeksi vallavalitsusega ja OÜga Latikas.

Project Vesanka

Finland

The village of Vesanka has experienced strong growth and there are many young families with children. At the village meeting and at the meeting of the Vesanka mother-child-group, two development objects became apparent: firstly, there is a need for meeting places, and secondly, public communication must be improved. There is no village shop or pub in Vesanka where villagers could meet during their everyday activities. There is plenty going on at the village but information about this often reaches only those whose children attend school, for example.

The mothers came up with a thematic lounge for the village: a village café. They decided to create an easy and tested checklist, which would enable any villager to organise a village café, so that over time the café operations would become regular. With the village café it is also possible to organise services missing in the village. The village association and the mothers brainstormed and collected various topics and activities that were desirable for the village cafés. A student from the Jyväskylä University of Applied Sciences mapped the hobbies and requests of the children.

The children requested e.g. a cooking school. On Valentine's Day, the mothers tested a village café where children were able to bake Valentine's Day cookies with the help of two chefs from the village. At the same time the parents were enjoying their coffees at the café. There were over 50 names on the visitor list and the feedback was positive. Other tested ideas included, for example, a handicraft café and a spring sale café. In addition, the villagers organised a Library Day with the motto "Save the village library".

The village's communication was put in order. Vesanka's Facebook pages had been neglected so they were activated. At the same time, it was decided that the technology of the outdated, difficult-to-update website, had to be updated. The website is important for communication as well as for marketing the village hall. The new website, www.vesanka.fi that includes a new booking system for the village hall, was launched in summer 2014.

Vesangan kylä on kasvanut voimakkaasti ja siellä on paljon lapsiperheitä. Kyläillassa ja Vesangan MLL:n äiti-lapsi-piirin palaverissa nousi esille kaksi kehittämiskohdetta: tarvitaan tapaamispaikkoja ja tiedottamista on parannettava. Vesangassa ei ole kyläkauppaa, pubia tms., jossa kyläläiset tapaisivat luontevasti osana arkeaan. Kylällä on toimintaa, mutta tieto kulkee usein esim. vain niille, joiden lapset käyvät koulua.

Äidit ideoivat teemallisen kylän olohuoneen, kyläkahvilan. Päätimme luoda helpon, testatun muistilistan, jonka avulla kuka kyläläinen tahansa voisi järjestää kyläkahvilan niin, että vähitellen toiminnasta tulisi säännöllistä. Kyläkahvilan yhteyteen on mahdollista järjestää myös kylältä puuttuvia palveluita. Kyläyhdistys ja äidit ideoivat ja keräsivät erilaisia teemoja ja toimintaa, jota kyläkahviloihin haluttiin. Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelija haastatteli kylän lapsia ja kartoitti lasten harrastukset ja toiveet.

Lasten toiveena oli mm. kokkikoulu. Testasimme Ystävänäpäivän kyläkahvilan, jossa lapset saivat kahden oman kylän kokin avulla leipoa ystävänäpäivän leivonnaisia. Vanhemmat kahittelivat kyläkahvilassa. Kävijälistalla oli yli 50 nimeä ja palaute positiivista. Muita testattuja ideoita olivat mm. käsityökahvila ja kevätmyyjäiskahvila. Lisäksi kyläläiset järjestivät Kirjastopäivän mottona "Pelastakaa kyläkirjasto".

Kylän tiedotus laitettiin kuntoon. Vesangan Facebook-sivut olivat jääneet unholaan. Sivut aktivoitiin. Samalla päätettiin tekniikaltaan ja sisällöltään vanhentuneiden, vaikeasti päivitettävien kotisivujen uudistamisesta. Kotisivut ovat tärkeitä kylän tiedottamisen ja kylätalon markkinoimisen kannalta.

Uudet www.vesanka.fi-sivut kylätalon varausjärjestelmiseen avattiin kesällä 2014.

Vesanka küla on jõudsalt kasvanud ja seal elab palju lastega peresid. Külaõhtul ja Vesanka MLLi koosolekul tõusid esile kaks arendusobjekti: on vaja kokkusaamiskohti ja korradada tuleb ka teavitussüsteemi. Vesankas ei ole külapoodi, publi vm kohta, kus külaelanikud igapäevaselt koos võiksid käia. Küläs toimub erinevaid tegevusi, kuid info jõuab vaid nendeni, kelle lapsed koolis käivad.

Emad pakkusid välja küla lesila või külakohviku idee. Otsustasime koostada lihtsa, läbiproovitud meelespea, mille abil saaks ükskõik milline külaelanik külakohviku nii tööle panna, et see muutuks vähehaaval regulaarseks. Külakohviku juures on võimalik arendada ka küläst seni puuduvaid teenuseid. Külaselts ja emad pakkusid välja ja kogusid erinevaid teemasid ja tegevusi, mida külakohvikutes näha soovitakse. Jyväskylä Rakenduskõrgkooli üliõpilane analüüsis laste harrastusi ja soove.

Lastes sooviks oli kokanduskool. Katsetasime sõbrapäeva külakohvikut, kus lapsed said kahe oma küla koka abil sõbrapäevaks küpsetisi valmistada. Vanemad veetsid aega külakohvikus. Külästajaid oli üle 50 ja tagasiside positiivne. Teised katsetatud ideed olid näiteks käsitöökohvik ja kevadmüügikohvik. Peale selle korraldati raamatukogupäev, mille motoks oli "Päästke külaraamatukogu".

Korda seati küla teavitussüsteem. Vesanka Facebooki lehe uuendamine oli jäänud unarusse. Lehe "laikijate" arv tõusis kahe kuuga kümnelt üle saja. Samas otsustati uuendada oma tehnilise külje ja sisu osas aegunud ja raskesti muudetavat kodulehte. Koduleht on oluline külaelanike teavitamise ja külamaja turunduse seisukohast.

Uus küla veebileht www.vesanka.fi koos külamaja broneerimissüsteemiga avati 2014. aasta suvel.

**YSTÄVÄNPÄIVÄN
LEIVONTAILTA
alakouluikäisille
Rientolassa
13.2.2014 klo 18.30**

Leivotaan porukalla ystävänäpäiväleivonnainen! Illan vetää kaksi koulutettua kokkia omalta kylältä.

Osallistumismaksu 3 €. Mukaan mahtuu 15 leipuria. Otathan mukaan oman essun. **Ilmoittautumiset** tekstiviestillä tai puhelimitse Anna Penttilälle 040-5147810. Ilmoitathan myös mahdolliset allergiat.

**Avoim
YSTÄVÄNPÄIVÄKAHVILA
Rientolassa samaan aikaan**

Ota mukaan ystävä tai naapuri ja tarjoa hänelle iltatee tai -kahvi hyvässä seurassa. Tervetuloa turisemaan mukavia ja tutustumaan kyläläisiin!

Järjestäjät MLL Vesangan perhekahvila ja Keksiläät kylät-hanke
www.lamk.fi/innovative-village

*"At first the project
felt like it was
far away from us
but then we started
to get ideas
of what to do."*

Innovative Village – rewarding cooperation

Transnational projects require a bit more effort and resources but there are rewards – unique experiences, best practices, cross-cultural comprehension and innovative ideas.

In this chapter, a group of Innovative Village project members discuss the positive aspects of cooperation, the problems in it, and the innovation that has been shared in cooperation with the groups involved.

Innovative Village study tour 2013
<https://www.youtube.com/watch?v=WKSxxDfN7z0>

Innovative Village Fair in May 2014
<http://www.youtube.com/watch?v=9czaj508Hso>

Difficulties of cooperation and what might be learned from them

The cooperation project requires more focussed development at the outset with more planning of the physical interaction between participants.

The allocation of budgets can be different in each partner country. It is important to recognise that budgets limit the scope of cooperation. In Innovative Village, the project budgets per partner were similar in Finland and Northern Ireland. The Estonian partner had to do manage with a lot less financial support.

True interaction needs familiarity between participants during the project. If innovation is to be really shared, interaction needs to evolve beyond a few study visits to include wider interaction between villages and through a variety of media.

In Innovative Village, participants would have benefitted from following more the progress of projects in other countries as they develop, and not just hearing about them when completed. This was planned, but it did not happen during the project partly because of the uneven progress of the project in each partner country.

Innovative Village partners felt that a narrower focus might help the cooperation visits with clearly defined specific tasks to underscore each visit, not just a quick stop tour of the best projects in each LAG. On the other hand, the partners were new to each other. The visits were a big part of getting to know the partner organisation as well as the partner area in general. Maybe all visits should have been organised at the beginning of the project, thus creating the base of familiarity for really effective cooperation.

Additionally, cooperation processes must concentrate on leadership. The process must not just include LAG members, but also the people in villages. Perhaps village

'friendship groups' could cooperate in a variety of ways. This could translate into using other EU programmes for cooperation opportunities thereby further building the relationships between villages. This was attempted, but the partners did not get funding.

It was accepted that cooperation projects will always have problems with timing and logistics and that surprising outcomes may occur. Part of the process is about learning the cultural backdrop in which rural development projects happen.

The positive aspects of cooperation for the groups involved

The group felt that the range of villages involved in the project with very strong individuality has been appreciated and that each has had something significant to offer the cooperation project. This has meant that cooperation has been a valuable and worthwhile experience for all involved.

A vast range of experience has been brought together and shared during cooperation visits. At times, this may have seemed overwhelming, but participants have extracted best practices from this and benefitted significantly from exposure to new ideas and different approaches to village development. The overall project has been a worthwhile learning experience, especially for the newer groups involved.

Another outcome of cooperation has been that the process has helped groups with their own identities. It has given substantial confidence in the communities to shape what they wish to achieve in the long-term. Crucially, the village groups have become skilled at showcasing their achievements and 'selling' themselves. This has informed further additional actions. The networking process is often not appreciated, even if it helps develop the leadership structures within villages.

In Finland, the transnational cooperation has boosted material in English. The rural communities participating in the Innovative Village process have created net pages, leaflets etc. in English which will help them to widen their international networks later as well as market their services to tourists and visitors from abroad.

An unexpected or less obvious positive outcome has been that cooperation has helped villages to manage change in respect to both village social structure and municipal structures. Villages in all countries involved are sharing the experience of substantial changes to village life and adapting to local changes in governance.

Innovative practices within the cooperation project

Cooperation has taken villages out of their comfort zone. Where there has been a tendency for villages to be single project orientated, they have become more strategic in their approach and more skilled at linking projects and thinking about the cross-cutting themes.

Village projects have assisted the 'bright lights' of the community, i.e. the people who energise their communities with ideas and a drive to make events and projects happen. Villages benefit from this as it develops leadership and means that villages are less reliant on a few individuals.

The process has helped villages to effectively brand themselves with a distinctive label. Villages have created a strong focus for development and connected village improvements to the areas in which they excel.

The partners felt that the foundation for the new co-operation programme needs to be set in place already during the project. The experiences of Innovative Village co-operation project need to be taken to the future actions of the rural communities.

*Transnational project:
New perspectives
and solutions
to the same
problems.*

Kekseliäät kylät – palkitsevaa yhteistyötä

Monikansalliset hankkeet vaativat enemmän vaivanäköä ja resursseja, mutta niistä palkitaan ainutlaatuisilla kokemuksilla, kulttuuriosaamisella, hyvillä käytännöillä ja innovatiivisilla ideoilla.

Tässä viimeisessä luvussa ryhmä Kekseliäät kylät -hankkeen aktiiveja pohtii yhteistyön positiivisia puolia, sen ongelmia ja ideoita, jotka on jaettu hankkeen toimijoiden kesken.

Innovative Village study tour 2013
<https://www.youtube.com/watch?v=WKSxxDfN7z0>

Innovative Village Fair in May 2014
<http://www.youtube.com/watch?v=9czaj508Hso>

Yhteistyön ongelmat ja niistä oppiminen

Yhteistyöhanke edellyttää tavanomaista määrätietoisempaa kehittämistä ja tarkempaa yhteistyökumppanien tapaamisten suunnittelua.

Budjetointi voi olla erilaista kussakin kumppanimaassa. On tärkeää ymmärtää, että budjetit rajoittavat yhteistyötä. Kekseliäät kylät -hankkeen kumppanikohtaiset budjetit olivat samaa luokkaa Suomessa ja Pohjois-Irlannissa. Virolaisen kumppanin oli pärjättävä paljon vähemmällä.

Todellinen kanssakäyminen hankkeessa edellyttää tuttuutta. Jotta innovaatioita voidaan aidosti jakaa, kylien välisen kanssakäymisen on muodostuttava muutamaa opintokäyntiä syvemmäksi ja sen olisi hyödynnettävä useita eri kanavia.

Osallistujat olisivat hyötäneet tarkemmasta partneri- maiden hankkeiden etenemisen seuraamisesta sen sijaan, että kuulivat niistä vasta niiden valmistuttua. Seuranta oli kyllä suunnitelmassa, mutta se ei toteutunut hankkeen aikana suunnitellusti osittain siksi, että kumppanimaiden hankkeet etenivät eri tahtiin.

Opintomatkojen tarkempi rajaaminen ja hyvin määritellyt tehtävät olisivat olleet hyödyllisempiä kuin pikapyrähdykset kunkin Leader-ryhmän parhaissa hankkeissa. Toisaalta kumppanit eivät olleet ennestään tuttuja toisilleen. Vierailuilla oli suuri merkitys sekä kumppaniorganisaatioon että yleisesti sen toiminta-alueeseen tutustumisessa. Ehkä opintovierailut olisi pitänyt järjestää hankkeen alussa, minkä jälkeen tuttujen ihmisten ja kylien kanssa olisi ollut helpompi tehdä yhteistyötä.

Lisäksi yhteistyöprosessien on keskityttävä johtajuuteen. Prosessiin on kuuluttava Leader-ryhmien jäsenten lisäksi myös kyläläiset. Ehkä kylien ”ystävyyshyönteet” voisivat tehdä yhteistyötä eri tavoin. Se voisi johtaa muiden EU:n

rahoitusohjelmien käyttöön, mikä samalla vahvistaisi kylien välisiä suhteita. Tätä yritettiin kerran, mutta silloin kumppanit eivät saaneet rahoitusta.

On selvää, että yhteistyöhankkeissa on aina ongelmia ajoituksen ja logistiikan kanssa eikä kaikkeen voi varautua. Toimintaan kuuluu niiden kulttuuristen taustojen ymmärtäminen, joiden puitteissa maaseudun kehityshankkeita toteutetaan.

Yhteistyön positiivinen anti osallistujille

Työryhmä koki, että hankkeessa mukana olleita hyvin erilaisia kyliä on arvostettu ja jokaisella on ollut jotain ainutlaatuista tarjottavaa yhteistyöhankkeelle. Siksi yhteistyö on ollut arvokas ja vaivan arvoinen kokemus kaikille osapuolille.

Kokemuksia on kertynyt valtava määrä ja niitä on jaettu opintomatkoilla. Toisinaan kokemusten määrä on voinut tuntua ylivoimaiselta, mutta osallistujat ovat poimineet niistä parhaat käytännöt. Uudet ideat ja erilaiset lähestymistavat kylien kehittämiseen ovat olleet hyödyksi. Kokonaisuudessaan hanke on ollut hyödyllinen oppimiskokemus, erityisesti uusille ryhmille.

Yhteistyön tuloksena projekti on auttanut kyliä oman identiteetin muodostamisessa. Se on antanut yhteisöille itseluottamusta niiden muotoillessa pitkän aikavälin tavoitteitaan. Tärkeää on myös, että kylät ovat oppineet esittelemään saavutuksiaan ja "myymään" itseään, mikä on johtanut muuhun toimintaan. Verkostoitumista ei usein arvosteta, vaikka se auttaa kehittämään kylien johtamisrakenteita.

Suomessa kansainvälinen yhteistyö on lisännyt englanninkielistä materiaalia. Kekseliäät kylät -hankkeeseen osallistuvat maaseutuyhteisöt ovat luoneet internetsivuja, esitteitä ym. materiaalia englanniksi, mikä auttaa niitä

laajentamaan kansainvälisiä verkostojaan myös tulevaisuudessa sekä markkinoimaan palvelujaan matkailijoille.

Odottamaton tai ainakin epätodennäköisempi hankkeen positiivinen tulos on ollut se, että yhteistyö on auttanut kyliä muutoksen hallinnassa niin kylän sosiaalisen rakenteen kuin kunnallisten rakenteidenkin osalta. Kaikkien osallistujamaiden kylät ovat jakaneet kokemuksia merkittävistä muutoksista kylän elämässä ja sopeutumisesta paikallishallinnon muutoksiin.

Yhteistyöhankkeen kekseliäät käytännöt

Yhteistyö on haastanut kylät omien mukavuusalueidensa ulkopuolelle. Kylät olivat taipuvaisia keskittymään yhteen hankkeeseen, mutta nyt lähestymistapa on muuttunut strategisemmaksi. Hankkeita ketjutetaan taitavasti ja eri teemoja pohditaan laaja-alaisesti.

Kylähankkeet ovat auttaneet yhteisöjen "johtotähtiä" eli ihmisiä, jotka aktivoivat omia yhteisöjään ideoilla ja jotka saavat tapahtumia ja hankkeita aikaan. Tämä kehittää johtajuutta, mikä hyödyttää kyliä.

Hanke on auttanut kyliä löytämään vahvuusalueensa ja brändäämään itsensä. Kylät ovat keskittyneet kehittämiseen ja liittäneet kehittämistoimia omiin vahvuusalueisiinsa.

Kumppanit kokivat, että uuden yhteistyöhankkeen perustukset on luotava jo nykyisen hankkeen aikana. Innovative Village -yhteistyöhankkeen tuomat kokemukset on saatava hyödyttämään kylien kehittämistoimia myös tulevaisuudessa.

Key to good community planning is the fostering of good working relationships based on honesty, trust and thinking outside the box.

Innovatiivne küla – kasulik koostöö

Rahvusvahelised projektid nõuavad veidi enam planeerimist ja ressursse, kuid seal on ka mitmeid hüvesid – unikaalsed kogemused, kultuuridevaheline suhtlus, parimad praktikad ja uuenduslikud ideed.

Käesolevas peatükis arutab rühm Innovatiivse Küla projekti liikmeid koostöö positiivseid aspekte, aga ka sellega seoses tekkinud probleeme ning uuenduslikke lahendusi, mida koos tegutsevad grupid omavahel jaganud on.

Innovative Village study tour 2013
<https://www.youtube.com/watch?v=WKSxxDfN7z0>

Innovative Village Fair in May 2014
<http://www.youtube.com/watch?v=9czaj508Hso>

Koostööraskused ja mida sellest õppida

Selline rahvusvaheline koostööprojekt vajab algusfaasis suuremat rõhuasetust arendustegevusele ning osapoolte omavahelisele füüsilisele kontaktile. Osavõtjatele oleks olnud oluliselt kasulikum jälgida teiste riikide projektide kulgu juba töö käigus, mitte üksnes kuulda nendest pärast projektide lõppu. Nii see tegelikult kavandatud oligi, kuid kuna erinevates partnerriikides kulges projekt kohati erineva kiirusega, siis plaanitu tegelikkuses ei toimunud. Tõelise suhtluse jaoks on vajalik isiklik kontakt projekti kestel. Selleks, et innovatsioon ka päriselt haaraks, peab suhtlemine olema sügavam kui paar õppevisiiti ja hõlmama laiemat suhtlust külade vahel, aga ka erinevate meedia-kanalite kasutamist.

Rahade jaotamine võib partnerriikides olla erinev. Oluline on mõista, et eelarved piiravad koostöö ulatust. Innovatiivse Küla projektis olid eelarved Soomes ja Põhjalimaal sarnased, kuid Eesti partner pidi hakkama saama oluliselt kasinamate vahenditega.

Innovatiivse Küla projekti partnerid tundsid, et kitsam fookus võiks aidata koostöövisiitidele konkreetsemaid tegevusraame anda, selle asemel, et igas kohalikus tegevusgrupis nende parimate projektidega kiirtutvust teha. Teisest küljest aga partnerid ei tundnud üksteist kuigi hästi. Visiidid olid suureks abiks nii partnerorganisatsiooni kui ka nende piirkonna tundma õppimisel. Tõenäoliselt oleks olnud efektiivsem korraldada kõik visiidid projekti alguses, mis oleks loonud soodsa pinnase tõeliselt tõhusa koostöö jaoks.

Lisaks sellele peaksid koostööprotsessid keskendumise asemel rohkem juhtimistegevusele. Protsess ei tohiks hõlmata üksnes kohalike tegevusgruppide liikmeid, vaid ka külaelanikke, näiteks külade „sõprusgruppide“ kaudu, mis võiksid mitmesugustel viisidel koostööd teha. Sellest võiks

välja kasvada teiste Euroopa Liidu programmide kasutamine koostöövõimaluste rakendamiseks, mis tihendaks küladevahelisi suhteid veelgi. Seda küll prooviti, kuid kahjuks ei saadud projektile rahastust.

Arvestada tuleb sellega, et rahvusvaheliste koostööprojektide raames tekib alati probleeme nii ajastuse kui logistikaga ning tulemused võivad mõneti olla üllatavad. Üks osa protsessist on kultuurilise tausta, milles maaelu arendamise projektid toimuvad, tundma õppimine.

Koostöö positiivsed aspektid rühmade jaoks

Rühm leidis, et tervet rida projektis osalenud väga omapäraseid külasid on esile tõstetud ning neil kõigil oli pakuda koostööprojekti jaoks midagi olulist. See tähendab, et koostöö on olnud hinnaliseks ja väärtuslikuks kogemuseks kõigile.

Koostöövisiitide käigus vahetati omavahel väga palju kogemusi. Vahel võis see näida üle jõu käiv, aga osavõtjad on nüüdseks neist valinud enda jaoks välja olulisima ning saanud uutest ideedest ja erinevast lähenemisest küla arendamisele väga suurt kasu. Kogu projekt on olnud väärtuslik õpikogemus, eriti uutele kaasatud rühmadele.

Koostöö üheks täiendavaks tulemuseks on olnud ka see, et grupid on saanud suurt abi oma identiteedi kujundamisel. See on andnud kogukondadele juurde märkimisväärset enesekindlust oma pikaajaliste plaanide kujundamisel. Vähemtähtis ei ole ka tõsiasi, et külad on õppinud oma saavutusi esitlema ja ennast tõhusamalt „müüma“. See on tekitanud juurde täiendavaid tegevusi. Võrgustikuprotsessi ei osata sageli hinnata, hoolimata sellest, et see on küladele suureks abiks juhtimisstruktuuride arendamisel.

Soomes on tänu rahvusvahelisele koostööle tekkinud

juurde palju inglisekeelseid materjale. Innovatiivse Küla projektis osalenud maakogukonnad on loonud inglisekeelseid internetilehekülgi, voldikuid jms, mis aitavad neil hiljem laiendada oma rahvusvahelisi võrgustikke ning samuti turundada oma teenuseid turistidele ja väliskülalistele.

Ootamatu või siis vähem ilmne positiivne tulem on olnud tõsiasi, et koostöö on aidanud küladel tulla toime nii sotsiaalse- kui ka omavalitsuse struktuuri alaste muutuste haldamisega. Kõigi partnerriikide külad on suurte muudatuste tunnistajateks nii külaelus kui ka kohaliku omavalitsuse juhtimises.

Innovatiivne tegutsemine koostööprojekti raames

Koostöö on viinud külad nende mugavustsoonist välja. Kui seni on külad olnud rohkem orienteeritud ühele projektile korraga, siis nüüd on nad omandanud strateegilisema lähenemise ja oskavad projekte rohkem omavahel siduda, seda ka temaatiliselt.

Innovatsiooniprojektid on olnud suureks abiks kogukondade „säravatele tähtedele“ ehk inimestele, kes panustavad kogukonda oma ideedega ja on ürituste ja projektide eestvedajateks. Külad saavad sellest kasu, kuna see suurendab juhtimiskogemust ja vähendab külade sõltuvust väikesest ringist inimestest.

Koostööprotsess on olnud küladele suureks abiks endale teistest erineva kaubamärgi loomisel. Nad on varasemast rohkem keskendunud arengule ja ühendanud selle oma tugevimate valdkondadega.

Partnerid jõudsid ühiselt järeldusele, et uue koostööprogrammi alused tuleks paika panna juba käimasoleva projekti ajal. Innovatiivse Küla koostööprojektist saadud kogemusi tuleb rakendada maapiirkondade tulevastes tegevustes.

A good project should have creative Irish, quirky Finns and energetic Estonians!

Gallery

New ideas from the study trips

Well organised study trips are a good way to find new innovative ideas to bring home for future development. Here is just a small fraction of the revelations the villagers found during the Innovative Village study tours. "It's nice to see that something that is totally obvious to oneself brings so much joy to others!"

„Children hosting study trip guests."
 "The youth as the real members of the village communities."
 "The use of the village schools for the community." *Finland.*

Empty shop windows as an asset to the village, Bushmills, *Northern Ireland.*

Photo hunt in Elva recreational area, *Estonia.*
 Pictures also on page 101, 103 and 105.

Vegetable and flower gardens at the back of the apartment buildings, *Estonia*.

Natural nature paths, *Finland*.

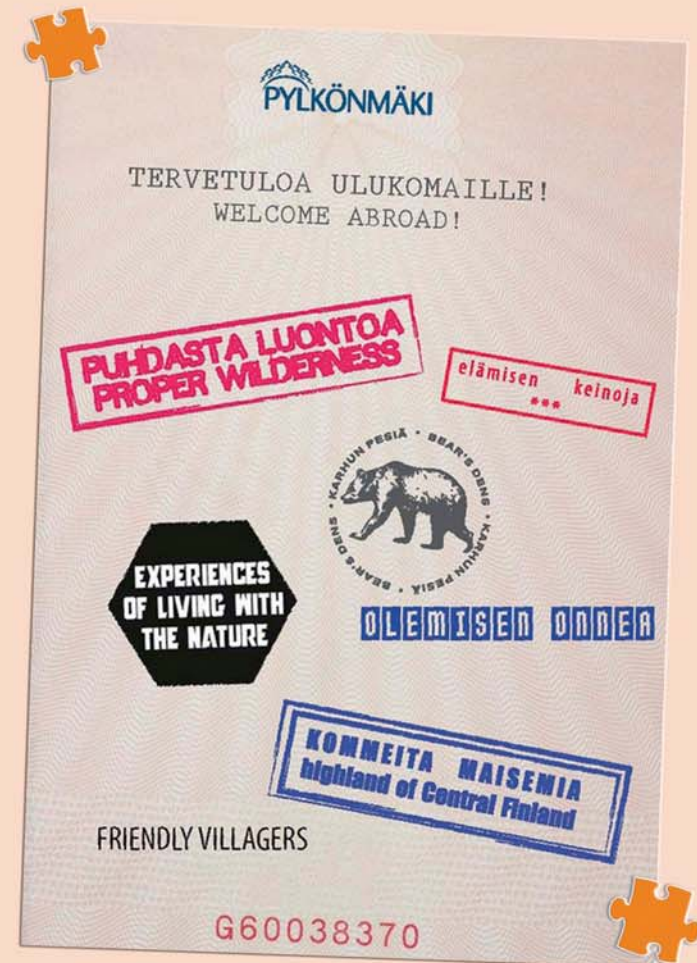
The vegetable garden actions of Cloughmills, *Northern Ireland*.

A shop for the local produce at the entrance of a big shopping centre, *Estonia*.

Tastings of the traditional food products the modern way, *Estonia*.

"Passport!!! Very funny."

Pylkönmäki passport, *Finland*.

*"It is better to see once than to speak ten times.
Real meeting of real people
in a real situation + emotional approach -
it works always."
An Estonian participant after a study trip in Finland*

"Hunter's wooden hut: We all want that!"

Grillikota, the Finnish grill hut, Finland.

Hyvin järjestetyt opintomatkat auttavat löytämään uusia innovatiivisia ideoita oman kylän kehittämiseksi. Tässä on vain pieni osa kaikista niistä huomioista, joita kyläläiset tekivät Innovative Village -opintomatkkoilla.

"On hienoa huomata, että jokin itselle täysin selvä asia voi tuottaa niin paljon löytämisen iloa muille!"

Hästi organiseeritud õppereisid on hea võimalus saada uusi ideid ka oma kodukoha arendamiseks. Siin on vaid väike osa leide, mida külaelanikud Innovative Village õppereiside käigus üles noppisid.

"On tore näha, et miski, mis on nii ilmne ühele, võib tuua palju avastamisrõõmu teistele."

Sometimes funny activities are needed... Transnational cooperation can be fun!

Innovative Village is a transnational development project of village-based services that ran from autumn 2012 to autumn 2014, coordinated by the JAMK University of Applied Sciences.

The project, which was funded by the Leader programme, has been educational, challenging and fun to the collaboration partners and participating villages. For several of the villages that were involved in the project, Innovative Village was the first experience in transnational project co-operation.

The project's partners came from Central Finland, Northern Ireland and Southern Estonia. This publication sheds light on the work done during the project: who was involved in the project, what was achieved, what was difficult and what was rewarding.

This publication is the result of collaboration between all the partners, and we hope that it is a nice memory of a successful project, and a good aid for planning future transnational development projects.

Outi Raatikainen
Project coordinator

*You must go far
to see near.*

Innovative Village – Kekseliäät kylät on syksystä 2012 syksyyn 2014 toiminut kylälähtöisten palvelujen kansainvälinen kehittämishanke, jota koordinoi Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Leader-rahoitteinen hanke on ollut opettavainen, haastava ja hauska sitä pyörittäneille partnereille ja mukana olleille kylille. Useimmille hankekylille Innovative Village oli ensimmäinen kosketus kansainväliseen hankeyhteistyöhön.

Hankkeen partnerit olivat Keski-Suomesta, Pohjois-Irlannista ja Etelä-Virosta. Tämä julkaisu kertoo hankkeessa tehdystä työstä: keitä hankkeessa toimi, mitä saatiin aikaan, mikä oli hankalaa ja mikä palkitsevaa.

Julkaisu on kaikkien partnereiden yhteisen työn tulos ja toivomme, että se on sekä hieno muisto onnistuneesta hankkeesta että hyvä apu seuraavien kansainvälisten kehittämishankkeiden suunnittelussa.

Outi Raatikainen
Hankekoordinaattori

*On mentävä kauas
nähdäkseen lähelle.*

Innovative Village on sügisest 2012 kuni sügiseni 2014 tegutsenud külapõhiste teenuste rahvusvaheline arendusprojekt, mida koordineeris Jyväskylä Rakenduskõrgkool.

Leaderi programmi raames rahastatud projekt oli õpetlik, väljakutseid pakkuv ja vahva kõikidele sellega seotud partneritele ja kaasatud küladele. Enamiku projektis osalenud külade jaoks oli Innovative Village esmakordne kokkupuude rahvusvahelise projektikoostööga.

Projektis osalesid partnerid Keski-Suomest, Põhja-Iirimaaalt ja Lõuna-Eestist. Käesolev väljaanne räägib projektis tehtud tööst: kes olid projekti kaasatud, millega hakkama saadi, mis raskusi valmistas ja mida oli positiivset.

See väljaanne on kõikide partnerite koostöö tulemus, ja me loodame, et see jääb heaks mälestuseks õnnestunud projektist, aga ka heaks abimaterjaliks järgmiste rahvusvaheliste arendusprojektide planeerimisel.

Outi Raatikainen
Projektikoordinaator

*On vaja minna kaugemale,
et näha lähedale.*

